

SOTATIETEIDEN MAISTERIN TUTKINTO

OPETUSSUUNNITELMA 2023–2025

(SM OPS 2023–2025)

Sisälllys

1 Sotatieteiden maisterin tutkinnon perusteet	4
1.1 Sotatieteiden maisterin tutkinnon tavoitteet ja yleiskuvaus	4
1.2 Toimintaympäristö ja sotatieteiden maisterin tutkinnon perustehtävä	5
1.3 Sotatieteiden maisterin tutkinnon osaamisalueet ja -vaatimukset ja tutkinnon tuottama osaaminen	6
2 Opetussuunnitelma	8
2.1 Koulutusohjelmat	8
2.1.1 Upseerin virkaan johtavat koulutusohjelmat	10
2.1.2 Lentoupseerin koulutusohjelma	16
2.1.3 Viranomaisyhteistyön koulutusohjelma	21
2.2 Tutkinnon johtaminen sekä opetuksen suunnittelu, toteutus ja arviointi	24
2.3 Opintojen ohjaus	25
3 Tutkinnon kehittäminen	27
4 Moduulit ja opintojaksot	28
Moduuli 1: Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen	
Moduuli 2: Tutkimus	
Moduuli 3: Valmiuden säätely, perustaminen ja viranomaisyhteistyö	
3.1 Ilmavoima osana operaatiota	
3.2 Maavoimien helikopteriosasto osana operaatioita	
3.3 Rajavartiolaitoksen vartiolentolaivueen erityislentotoiminta	
Moduuli 4: Puolustushaaran taistelu 1	
Moduuli 5: Puolustushaaran erityispiirteet ja taistelu	
Moduuli 5.1: Asiantuntijuutta syventävä harjoittelu	
Moduuli 6: Työyksikön johtaminen ja kansainväliset yhteistyövalmiudet normaalioloissa	

Moduuli 7: Puolustushaaran taistelu 2

Moduuli 8: Asiantuntijavalmiudet

Kieliopinnot

Asiantuntijavalmiuksia lisäävät opinnot

Moduuli 9: Lennonopettajuus

5 Sotilasammattilliset opinnot.....51

1 Sotatieteiden maisterin tutkinnon perusteet

1.1 Sotatieteiden maisterin tutkinnon tavoitteet ja yleiskuvaus

Sotatieteiden maisterin tutkinto (SM) on Maanpuolustuskorkeakoulussa (MPKK) suoritettava 120 opintopisteen laajuinen ylempi sotatieteellinen korkeakoulututkinto. Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista ja erikoistumiskoulutuksesta (794/2004, myöhempien muutoksineen, erit. 1039/2013) määrittää ylemmän korkeakoulututkinnon tavoitteet, mitoituksen ja rakenteet. Sotatieteiden maisterin tutkintoa järjestää lähemmin Maanpuolustuskorkeakoulusta annettu laki (1121/2008)¹ sekä tämän lain nojalla annettu Valtioneuvoston asetus (1124/2008)². Sotatieteiden maisterin tutkinto sijoittuu tasolle 7 eurooppalaisten tutkintojen viitekehyksessä (*European Qualifications Framework, EQF*)³.

Valtioneuvoston asetus maanpuolustuskorkeakoulusta (1124/2008) sekä Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista edellyttää, että Sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavan koulutuksen tulee antaa opiskelijoille

- pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden hyvä tuntemus ja sivuaineen perusteiden tuntemus taikka koulutusohjelmaan kuuluvien syventävien opintojen hyvä tuntemus
- valmiudet tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen
- valmiudet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä
- valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen
- hyvä viestintä- ja kielitaito.

Sotatieteiden maisterin tutkinto on osa upseerien koulutusjärjestelmää, joka muodostuu sotatieteellisistä perustutkinnoista, jatkotutkinnoista ja täydennyskoulutuksesta. Sotatieteiden maisterin tutkinto sijoittuu sotatieteiden kandidaatin sekä yleisesikuntaupseerin ja sotatieteiden tohtorin tutkintojen väliin. Upseerien koulutusjärjestelmässä sotatieteiden maisterilta edellytettävät vaatimukset saavutetaan kokonaisuudella, joka muodostuu Sotatieteiden kandidaatin tutkinnosta, vähintään viisi vuotta kestävästä työelämävaiheesta sekä Sotatieteiden maisteritutkinnosta. Sotatieteiden maisterin tutkinnon rinnalla suoritetaan enintään 13 opintopisteen sotilasammattilliset opinnot, jotka ovat edellytyksenä upseerin virkaan nimittämiselle ja täydentävät tutkintoa.

Sotatieteiden maisterin tutkintoa suorittamaan voidaan hyväksyä myös Puolustusvoimien ulkopuolinen siviiliopiskelija Viranomaisyhteistyön koulutusohjelmassa (SMVIR). Viranomaisyhteistyön koulutusohjelmaan voivat hakeutua opiskelemaan soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet henkilöt. Viranomaisyhteistyön koulutusohjelman tavoitteena on kouluttaa kansallisen turvallisuuden asiantuntijoita kokonaismaanpuolustuksen ja viranomaisyhteistyön tarpeisiin. Tutkinnon lisäksi ei suoriteta sotilasammattillisia opintoja eikä tutkinto johda upseerin virkaan eikä virkaan Puolustusvoimissa.⁴

¹ Erityisesti tämän lain 6, 14, 15 ja 16 (443/2019) §:t (Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta 1121/2008)

² Erityisesti tämän asetuksen 1 -2, 8 - 10 §:t (Valtioneuvoston asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta 1124/2008)

³ Valtioneuvoston asetus tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä (120/2001) liite 1

⁴ Ks. Pääesikunta: Sotatieteelliset tutkinnot (HO237), 5.6.2018.

1.2 Toimintaympäristö ja sotatieteiden maisterin tutkinnon perustehtävä

Sotatieteiden maisterin tutkinto perustuu Puolustusvoimista, Rajavartiolaitoksesta ja Maanpuolustuskorkeakoulusta annettuihin lakeihin sekä niissä ja muussa lainsäädännössä Puolustusvoimille ja Rajavartiolaitokselle asetettuihin tehtäviin.⁵ Tutkinnon perustehtävänä on tuottaa Puolustusvoimille ja Rajavartiolaitokselle niiden normaali- ja poikkeusolojen tehtävien edellyttämiä korkeakoulutettuja upseereita, jotka kykenevät laaja-alaiseen teorian ja käytännön yhteensovittamiseen ja soveltamiseen sekä jatkuvaan osaamisen kehittämiseen.

Upseerien virkaan johtaviin koulutusohjelmiin kuuluvien sotatieteellisten opintojen ja niiden rinnalla suoritettavien sotilasammattillisten opintojen tavoitteina on luoda valmiuksia toimia normaaliolojen perusyksikön päällikkötehtävissä ja perusyksikköpäällystön kansainvälisissä tehtävissä sekä poikkeusolojen joukkojen joukkoyksikköpäällystötehtävissä. Koulutus tuottaa tiedoiltaan, taidoiltaan ja asenteiltaan ammattitaitoista ja toimintakykyistä upseeristoa vastaamaan jatkuvasti muuttuvan kansallisen ja kansainvälisen toimintaympäristön vaatimuksiin. Tehtävät edellyttävät riittävää henkilökohtaista fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja eettistä toimintakykyä.

Sotatieteiden maisterin tutkintoon sisältyvät vuosittain suoritettavat fyysisen toimintakyvyn testit, koska ammattisotilaan on lakisääteisesti⁶ ylläpidettävä työtehtäviensä ja sodanajan sijoituksensa edellyttämää kuntoa ja ammattitaitoa. Ammattisotilaan perustaidot ja kunto arvioidaan säännöllisesti sekä testien että terveystarkastuksen perusteella⁷. Fyysisen toimintakyvyn testit eivät vaikuta sotatieteiden maisterintutkinnon loppuarvosteluun eivätkä ne ole edellytys valmistumiselle.

Viranomaisyhteistyön koulutusohjelman tehtävänä on tuottaa kansallisen turvallisuuden, normaali ja poikkeusolojen edellyttämiä, korkeakoulutettuja asiantuntijoita kokonaisuomaanpuolustuksen ja viranomaisyhteistyön tarpeisiin Puolustusvoimien näkökulmasta. Koulutusohjelman tavoitteena on tuottaa sotatieteellistä ymmärrystä sekä edistää kokonaisturvallisuutta ja sen parissa tehtävää yhteistyötä.

Sotatieteiden maistereilla on kyky soveltaa tieteellistä osaamista työtehtävissään, valmiudet toimia oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä sekä tieteellinen jatkokoulutuskelpoisuus.

---

⁵ Ks. Puolustusvoimista annetun lain (551/2017) 43 §.

⁶ Ks. Oleskelu- ja vierailuluvista, kieltotauluista, vartio- ja päivystystehtävää suorittavan virkamiehen koulutuksesta sekä ammattisotilaan perustaidoista ja kunnosta annetun Puolustusministeriön asetuksen (1253/2007) 14 §.

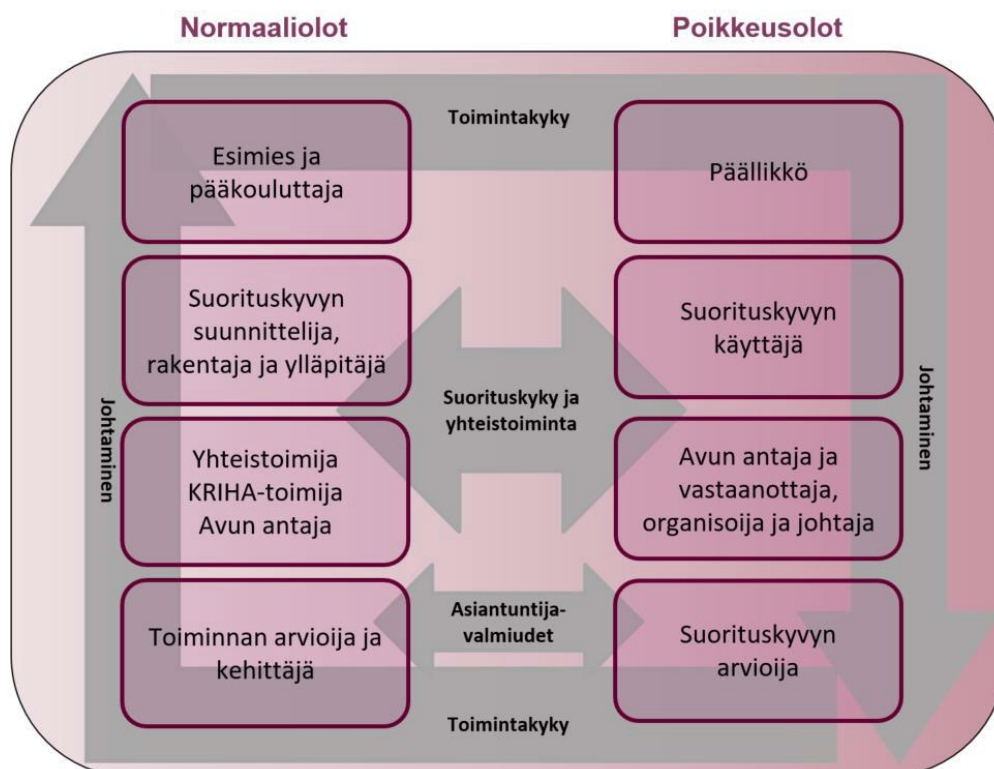
1.3 Sotatieteiden maisterin tutkinnon osaamisalueet ja -vaatimukset ja tutkinnon tuottama osaaminen

Sotatieteiden maisterin tutkinnossa korostuvat osaamisperustainen ajattelu sekä opintojen muodostamien monitieteisten ilmiöiden kokonaisuus. Opetusta ja oppimista ohjaavina tekijöinä ovat tavoitteellinen ja nousujohteinen osaamisen kehittäminen sekä laajojen työelämälähtöisten opintokokonaisuuksien rakentaminen.

Sotatieteiden maisterin tutkinnon osaamisalueet (1) johtaminen, (2) suorituskyvyn suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito, (3) valmiuden säätely ja suorituskyvyn käyttö, (4) toimintakyky sekä (5) asiantuntijan tutkimus- ja työelämävalmiudet on johdettu Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen ydintehtävistä.

Osaamisalueista on laadittu tutkinnon osaamisvaatimukset, jotka kuvaavat tutkinnon tuottamaa kokonaisosaamista ja määrittävät opiskelijalta vaadittavan osaamisen (kuva 1). Osaamisvaatimuksiin vastataan opintojaksojen konkreettisilla, yksityiskohtaisilla osaamistavoitteilla. Pääesikunta ohjaa osaamisvaatimuksia ja tutkinnon sisältöä normiasiakirjoilla, jotka laaditaan yhteistyössä Maanpuolustuskorkeakoulun, Rajavartiolaitoksen esikunnan, puolustushaarojen ja Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnan kanssa. Pääesikunnan vahvistamat osaamisalueet ja -vaatimukset on esitetty **liitteessä 1**.

7

Kuva 1 Sotatieteiden maisterin tutkinnon osaamisalueiden tuottama osaaminen

⁵ Ks. Puolustusvoimista annetun lain (551/2017) 43 §.

⁶ Ks. Oleskelu- ja vierailuvista, kieltotauluista, vartio- ja päivystystehtävää suorittavan virkamiehen koulutuksesta sekä ammattisotilaan perustaidoista ja kunnosta annetun Puolustusministeriön asetuksen (1253/2007) 14 §.

⁷ Ks. Pääesikunta, koulutusosasto: Sotatieteiden maisterin tutkinnon tutkintotason osaamisvaatimusten vahvistaminen (AN7990), 14.6.2017

Upseerin virkaan johtavassa koulutusohjelmassa tutkinnon suorittanut sotatieteiden maisteri on suorituskykyinen oman alansa (maa, meri, ilma) sotataidon asiantuntija, joka kykenee toimimaan alansa suunnittelu- ja kehittämistehtävissä, sekä kansainvälisissä ja kriisinhallinnan tehtävissä. Viranomaisyhteistyön koulutusohjelmassa tutkinnon suorittanut sotatieteiden maisteri kykenee edistämään kokonaisturvallisuutta ja sen parissa tehtävää yhteistyötä.

Upseerien koulutukseen kuuluu johtajana kehittymisen analysointi. Maisterin tutkinnossa johtajuuden kehittymistä analysoidaan työelämävaiheesta aina opintojen loppuun saakka tiettyjen tarkastuspisteiden kautta, ja lopputuloksena on vertaisarviointina toteutettava henkilöarviointi.

Toimintakykykoulutuksen tavoitteena on, että upseeristo toimii esimerkkinä alaisilleen ja kannustaa heitä kokonaisvaltaisen toimintakyvyn kehittämiseen. Lisäksi tavoitteena on, että upseeristo osaa huomioida toimintakyvyn asettamat rajoitteet ja vaatimukset eri tehtävissä ja toimintaympäristöissä. Fyysisen toimintakyvyn vaatimukset edellyttävät koko opintojen ajalle sijoittuvaa fyysisen kunnon suunnitelmallista kehittämistä.

2 Opetussuunnitelma

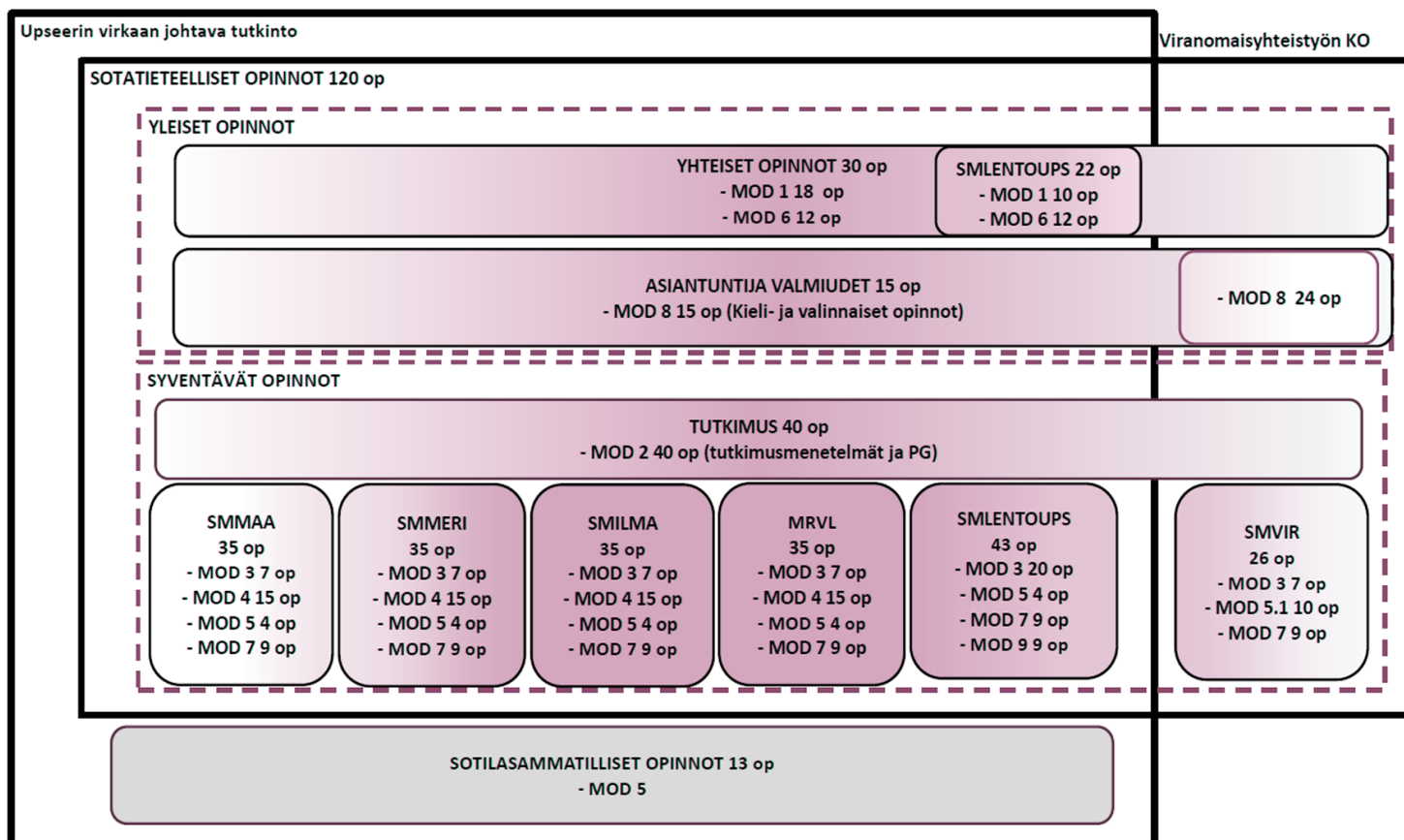
Sotatieteiden maisterin tutkinnon opetussuunnitelma on rakenteeltaan koulutusohjelmapohjainen ja osaamisperustainen. Koulutusohjelmapohjaisuuden myötä Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen toimintaympäristöjen ja henkilöstöstrategioiden linjausten huomioiminen on selkeämpää. Lisäksi viranomaisyhteistyönkoulutusohjelma mahdollistaa kokonaisturvallisuuden tarkastelun osana tutkintoa. Koulutusohjelmissa korostetaan monitieteisiä ilmiöitä ja niihin liittyviä osaamistavoitteita Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen ja viranomaiskentän toimintaympäristöissä.

Sotatieteiden maisterin tutkinnon opetussuunnitelma perustuu moduulipohjaiseen malliin. Opetussuunnitelma rakentuu moduuleista, joiden tuottamalla kokonaisosaamisella vastataan tutkinnon osaamisvaatimuksiin. Moduulit muodostuvat opintojaksoista, joihin määritetyt opintojakson osaamistavoitteet kuvaavat, mitä opiskelijan osaa opintojakson jälkeen. Moduuliin sisältyvien opintojaksojen osaamistavoitteiden toteutuminen muodostaa moduulin tuottaman kokonaisosaamisen. Moduulit ja niihin sisältyvät opintojaksot on esitetty luvussa 5. Tämän asiakirjan liitteenä olevia moduuli- ja opintojaksokuvauksia täydennetään pedagogisilla käsikirjoituksilla, jotka laaditaan vuosittain jokaisesta tutkintoon kuuluvasta opintojaksosta tai tarvittaessa opintojakson eri osista.

2.1 Koulutusohjelmat

Sotatieteiden maisterin tutkinto sisältää Maavoimien (SMMAA), Ilmavoimien (SMILMA), Merivoimien (SMMERI), Rajavartiolaitoksen (SMRVL) sekä Lentopseerin (SMLENTOUPS) ja Viranomaisyhteistyön (SMVIR) koulutusohjelmat. Kuvassa 2 on esitetty sotatieteiden maisterin tutkinnon kokonaisuus opintopisteineen.

Kuva 2 Sotatieteiden maisterin tutkinnon kokonaisuus

Sotatieteiden maisterin tutkinnon sotatieteelliset opinnot koostuvat maisteriohjelman yleisistä opinnoista ja syventävistä opinnoista. Yleisiin opintoihin kuuluvilla opinnoilla opiskelija saavuttaa keskeisen sotatieteellisen osaamis pohjan. Asiantuntijavalmiuksia lisäävillä valinnaisilla opinnoilla opiskelija suuntaa osaamisensa omien tarpeidensa, mielenkiinnon kohteidensa tai painotustensa mukaisesti. Kieli- ja viestintäopinnot ovat osa yleisiä opintoja, ja niiden tavoitteena on vahvistaa opiskelijan kielellistä osaamista. Osana vieraan kielen opintoja kaikilla opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa englannin kielitutkinto STANAG 6001. Sen arvosana ei vaikuta tutkinnon loppuarvosteluun eikä sen läpäisy ole edellytys tutkinnon suorittamiselle. Syventävät opinnot ovat opintoja, joiden avulla opiskelija saavuttaa koulutusohjelman kannalta keskeisimmän osaamisen. Opinnot ovat kaikille pakollisia ja ne eriytyvät koulutusohjelmittain. Pro gradu -tutkielma ja tutkimusmenetelmäopinnot kuuluvat syventäviin opintoihin. Tutkimusopinnot eriytyvät ainelaitoksittain tutkimusalan mukaisesti ja opiskelijan pro gradu -tutkielman aihe määrittää ohjaavan ainelaitoksen. Viranomaisyhteistyön koulutusohjelman (SMVIR) syventäviin opintoihin kuuluu myös asiantuntijuutta syventävä harjoittelu (ASH).

Upseerin virkaan johtavat koulutusohjelmat sisältävät lisäksi sotilasammattilliset opinnot ja ne suoritetaan sotatieteellisten opintojen rinnalla.⁸

Upseerin virkaan johtavassa koulutusohjelmassa Sotatieteiden maisterin tutkinto suoritetaan yleensä sotatieteiden kandidaatin tutkinnon ja viisi vuotta kestävästä työelämäjakson jälkeen kahdessa vuodessa. Lentoupseerin koulutusohjelman opiskelijat jatkavat suoraan maisteriopintoihin kandidaatin tutkinnon jälkeen ja he suorittavat maisterin tutkinnon seitsemässä vuodessa. Viranomaisyhteistyön koulutusohjelmassa opiskelevat suorittavat opintonsa yleensä kahdessa vuodessa.

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon aikaiset koulutusohjelmavalinnat ovat voimassa myös maisterin tutkinnossa ja niitä voidaan muuttaa vain perustellusta syystä. Koulutusohjelman vaihto ennen maisterin tutkinnon aloittamista on mahdollista. Puolustushaaran esikunta tekee esityksen koulutusohjelman vaihdosta ja Maanpuolustuskorkeakoulu antaa esitykseen lausunnon. Päätöksen koulutusohjelman muuttamisesta tekee Puolustusvoimien opiskelijoiden osalta Pääesikunta ja Rajavartiolaitoksen opiskelijoiden osalta Rajavartiolaitoksen esikunta.

Pääosa sotatieteellisistä opinnoista suoritetaan MPKK:ssa ja osa sotilasopetuslaitoksissa sekä Raja- ja merivartiokoulussa (RMVK). Maisteriopiskelijoilla on mahdollisuus esittää tutkintoonsa myös muissa kansallisissa tai kansainvälisissä yliopistoissa tai korkeakouluissa järjestettäviä opintoja joustavan opinto-oikeuden -sopimuksen (JOO-sopimuksen) perusteella. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa (AHOT) noudatetaan MPKK:n yhteistä ohjeistusta.

Opintojen mitoituksen peruste on opintopiste. Sotatieteellisten opintojen mitoitussjärjestelmä perustuu eurooppalaiseen opintosuoritusten mitoitussjärjestelmään (European Credit Transfer and Accumulation System, ECTS) pohjautuvaan opintopistejärjestelmään. Järjestelmä on käytössä yliopistolaissa (645/1997) tarkoitetuissa yliopistoissa⁹.

2.1.1 Upseerin virkaan johtavat koulutusohjelmat

Pääesikunta nimeää opiskelijat Maanpuolustuskorkeakoulun esityksestä upseerin virkaan johtaviin koulutusohjelmiin (SMMAA, SMMERI, SMILMA ja SMRVL). Sotilasvirassa palvelevien Sotatieteiden maisterin tutkinnon opiskelijaksi ottamisen valmistelee Maanpuolustuskorkeakoulu yhteistoiminnassa puolustushaarojen, Pääesikunnan alaisten laitosten ja Rajavartiolaitoksen kanssa. Upseerin virkaan johtavien maisteriopintojen edellytyksenä ovat suoritettu sotatieteiden kandidaatin tutkinto ja sen lisäksi suoritettut sotilasammattilliset opinnot. Opinnot alkavat orientoivalla vaiheella vuosi ennen varsinaisten opintojen alkamista. Orientoivan vaiheen aikana opiskelija valitsee Pro gradu - tutkielmansa aiheen.

⁸ Ks. Pääesikunta: Sotatieteelliset tutkinnot (HO237), 5.6.2018.

⁹ Ks. Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun Valtioneuvoston asetuksen 2 §:n ensimmäinen lause.

Upseerin virkaan johtavat koulutusohjelmat sisältävät sotatieteellisiä ja sotilasammattillisia opintoja. Maanpuolustuskorkeakoulu johtaa Puolustusvoimien hallintoyksiköissä sekä Raja- ja merivartiokoulussa annettavaa sotatieteellistä opetusta ja sovittaa yhteen Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen yksiköiden (sotilasopetuslaitosten) antaman, upseerin tutkintoon sisältyvän ja upseerin virkaan nimittämisen edellytyksenä olevan, sotilasammattillisen opetuksen muun tutkintoon kuuluvan opetuksen kanssa.¹⁰

Upseerin virkaan johtavat koulutusohjelmat sisältävät seuraavat sotatieteelliset opinnot (120 op) ja sotilasammattilliset opinnot (13 op):

UPSEERIN VIRKAAN JOHTAVAT KOULUTUSOHJELMAT (120 op)

koodi	nimi	yht
	YHTEISET OPINNOT	45
	1SM Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen	18
1SM1	Sotataidon kehittyminen	5
1SM2_23	Johtaminen eri toimintaympäristöissä	3
1SM3	Suorituskyvyn suunnittelu	4
1SM4	Suorituskyvyn rakentaminen	6
	6SM Työyksikön johtaminen ja kansainväliset yhteistyövalmiudet normaalioloissa	12
6SM1_23	Kansainvälinen harjoitustoiminta ja kokonaisvaltainen kriisinhallinta	5
6SM2_23	Työyksikön pedagoginen johtaminen	3
6SM3_23	Johtaminen ja esimiestyö työyksikössä	4
6SM3RVL	Työyksikön johtaminen ja hallinto	4
	8SM Asiantuntijavalmiudet	15
SMUPS23-1005	Kieliopinnot	5
8SM1A	Tieteellinen kirjoittaminen	2
8SM1B	Vetenskapligt skrivande	2
8SM2E	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, englanti	3
8SM2R	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, ranska	3
8SM2S	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, saksa	3
8SM2V	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, venäjä	3
SMUPS23-1006	Asiantuntijavalmiuksia lisäävät opinnot	10
8SM1JOHT_23	Taistelun johtaminen	5

8SM2JOHT_23	Johtamiseen vaikuttavat yhteiskunnalliset ilmiöt	5
8SM3JOHT	Johtamisoppien ja -teorioiden kehittyminen	5
8SM4JOHT_23	Normaaliolojen päällikkyys	5
8SM5JOHT	Sotilassosiologian perusteet	5
8SM2SPED_23	Human security including protection of civilians, child protection and gender topics	5
8SM3SPED_23	Inhimillinen toimintakyky	5
8SM4SPED	Opetusteknologiat ja oppimisympäristöt	5
8SM5SPED	Johdatus kasvatustieteisiin	5
8SM1FYKA	Sotilaan fyysisen toimintakyvyn syventävät 1	5
8SM2FYKA	Sotilaan fyysisen toimintakyvyn syventävät 2	5
8SM1STRA	Turvallisuus ja Suomen turvallisuuspolitiikka	5
8SM2STRA	Kansainväliset turvallisuuskysymykset	5
8SM3STRA	Sotilasstrategian suuntaukset	5
8SM4STRA	Strategian erikoisalot	5
8SM1SHIS	Sotataidon teoriat	5
8SM2SHIS	1900-luvun liikesodankäynti	5
8SM3SHIS	Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota	5
8SM4SHIS	Suomalainen sotataito ja puolustusjärjestelmä	5
8SM1TUTK_23	Puolustusvoimien T&K-toiminnan käytänteet ja metodologia	5
8SM1STEK_23	Systemaattisen kehittämisen konsepti	5
8SM3STEK	Koneoppiminen	5
8SM4STEK	Tiedonsiirto ja uhkaympäristö	5
8SM5STEK	Puolustusjärjestelmien tekniikka	5
8SM6STEK	Tulevaisuuden teknologiat	5
8SM7STEK	Operaatioanalyysi päätöksenteossa	5
8SM8STEK_23	Sotatalouden teemaseminaari	5
8SM2ILMA	Ilmasodan teoriat ja ilmiöt	5
8SM3ILMA	Ilmapuolustuksen taistelun erityispiirteet	5
8SM1SLOK	Johdatus sotilasopetuslaitosten opettajien opintoihin	2
8SM2SLOK	Opetuksen linjakas suunnittelu, toteutus, arviointi ja kehittäminen	5
8SM3SLOK_23	Opinnäytetöiden ohjaus ja arviointi-osaaminen	4
8SM1KIEL	Englannin tukiopetus	2
8SM2KIELA	Englannin keskustelutunti 1	2
8SM2KIELB	Englannin keskustelutunti 2	2
8SM3KIEL	Presentation Strategies for Crisis Management Contexts	2
8SM4KIEL	Advanced Writing	2
8SM5KIEL	Se faire comprendre en situations réelles	2

8SM6KIEL	Sotilasranskan perusteet	2
8SM7KIEL	Saksan alkeet	2
8SM8KIEL	Saksan jatkotaso	2
8SM9KIEL	Venäjän alkeet	2
8SM10KIEL	Venäjän jatkotaso	2
8SM11KIEL	Ruotsia sotilasympäristössä	2
	TUTKIMUS	40
2SM1	Tutkimusmenetelmät 1	5
2SM2	Tutkimusmenetelmät 2	5
2SM3_23	Pro gradu -tutkielma seminaareineen	30
2SMKYPS	Maisterin kypsyysnäyte	0
	KOULUTUSOHJELMAKOHTAISET OPINNOT	35
	3SM Valmiuden säätely, perustaminen ja viranomaisyhteistyö	7
3SM1_23	Turvallisuusympäristön muutokset ja viranomaisyhteistyö	3
3SM2_23	Valmiuden kohottaminen ja perustaminen	4
SMUPS23-	4SM Puolustushaaran taistelu 1	15
4SM1_23	Vastustajan suorituskykyjen käyttöperiaatteet	4
4SM2MAA_23	Maapuolustuksen joukkojen suorituskyvyt ja käyttöperiaatteet	7
4SM2MERI_23	Merivoimien suorituskyvyt ja niiden käyttöperiaatteet 1	7
4SM2ILMA_23	Ilmapuolustuksen taistelu 1	7
4SM3MAA_23	Maavoimien joukkoyksikön taistelu 1	4
4SM3MERI_23	Merivoimien taistelu 1 (EJH)	4
4SM3ILMA_23	Ilmapuolustuksen taistelun soveltaminen	4
4SM3RVL	Rajavartiolaitoksen toiminta rajaturvallisuuden häiriötilanteissa	3
4SM4RVL_23	Rajajoukkojen taistelu 1	4
SMUPS23-	5SM Puolustushaaran erityispiirteet ja taistelu (erillisten kriteerien mukaan)_23	4
5SM1MAA	Yhteistoiminta maavoimien taistelussa	4
5SM1MERI_23	Merivoimien suorituskyvyt ja niiden käyttöperiaatteet 2	4
5SM1ILMA_23	Ilmavoiman käyttö sotatoimessa	4
5SM1RMAA	Yhteistoiminta maavoimien taistelussa	4
5SM1RMERI_23	Meripelastusjohtajakoulutus	4

	7SM Puolustushaaran taistelu 2	9
7SM1MAA	Maavoimien joukkoyksikön taistelu 2	5
7SM1MERI_23	Merivoimien taistelu 2	5
7SM1ILMA_23	Ilmapuolustuksen taistelu 2	5
7SM1RVL_23	RVL:n kansainvälinen toiminta	5
7SM2_23	Puolustushaaran yhteistoiminta (EJH)	4

SOTILASAMMATILLISET OPINNOT (13 op)

koodi	nimi	yht
	JÄÄKÄRI- JA PANSSARINTORJUNTAOPINTOSUUNTA	13
5AM1JV_23	Sodan ajan tehtävässä harjaantuminen	8
5AM2JÄÄK_23	Jääkäriopinnot	5
	KRANAATINHEITINOPINTOSUUNTA	13
5AM1JV_23	Sodan ajan tehtävässä harjaantuminen	8
5AM2KRH_23	Kranaatinheitinopinnot	5
	SOTILASTIEDUSTELUOPINTOSUUNTA	13
5AM1STIED_23	Sotilastiedustelun perusteet	7
5AM2STIED_23	Tiedustelutoimijat ja tiedusteluanalyysi	6
	PANSSARIPINTOSUUNTA	13
5AM1PS_23	Mekanisoidun joukon taistelun suunnittelu ja johtaminen	9
5AM2PS_23	Koulutuksen suunnittelu ja johtaminen	4
	KENTTÄTYKISTÖOPINTOSUUNTA	13
5AM1KT_23	Tykistöjärjestelmä ja sen kehittäminen	4
5AM2KT_23	Poikkeusolojen tehtävissä harjaantuminen	9
	ILMATORJUNTAOPINTOSUUNTA	13
5AM1IT_23	Ilmatorjunnan poikkeusolojen taistelutila	7
5AM2IT_23	Ilmatorjuntaopinnot	3
5AM3IT_23	Ilmatorjunnan taistelun suunnittelu ja johtaminen	3
	JOHTAMISJÄRJESTELMÄOPINTOSUUNTA (SMMAA)	13
5AM1JOJÄ_23	Johtamisjärjestelmäopinnot	6

5AM2JOJÄ_23	Johtamisjärjestelmäpäällikköopinnot	7
	PIONEERIOPIINTOSUUNTA	13
5AM1PION_23	Pioneeripataljoonan toiminta ja sen johtaminen	7
5AM2PION_23	Pioneerirykmentin esikunnan toiminta ja sen johtaminen	6
	LOGISTIikkaOPINTOSUUNTA	13
5AM1LOG_23	Puolustusvoimien logistiikkajärjestelmä, puolustushaarojen huoltojärjestelmät ja kumppanuuden hallinta	6
5AM2LOG_23	Sodan ajan tehtävässä harjaantuminen	4
5AM3LOG_23	Kansainvälisen (KRIHA) logistiikan johtaminen	3
	MERISOTALINJA	13
5AM1MERI_23	Merivoimien taisteluosastot 1	8
5AM2MERI_23	Merivoimien taisteluosastot 2	5
	JOHTAMISJÄRJESTELMÄOPINTOSUUNTA (SMILMA)	13
5AM1ILMA_23	Ilmavoimien kansainvälinen toiminta	3
5AM2ILMA_23	Projektiupseerina Ilmavoimissa	3
5AM3ILMA_23	Valmentava johtajuus	4
5AM4ILMAA_23	Ryhmänohjauksen perusteet	3
	LENTOTEKNINEN OPINTOSUUNTA	13
5AM1ILMA_23	Ilmavoimien kansainvälinen toiminta	3
5AM2ILMA_23	Projektiupseerina Ilmavoimissa	3
5AM3ILMA_23	Valmentava johtajuus	4
5AM4ILMAA_23	Ryhmänohjauksen perusteet	3
	JOHTOKESKUSOPINTOSUUNTA (SMILMA)	13
5AM1ILMA_23	Ilmavoimien kansainvälinen toiminta	3
5AM2ILMA_23	Projektiupseerina Ilmavoimissa	3
5AM3ILMA_23	Valmentava johtajuus	4
5AM4ILMAB_23	Taistelunjohto	3
	RAJAVARTIOLINJA	13
5AM1RVL_23	Hallintoasioiden käsittely	3
5AM2RVL_23	Yleisjohtajakoulutus	3

5AM3RVL_23	Tutkinnanjohtajakoulutus	7
------------	--------------------------	---

Moduulit ja niihin sisältyvät opintojaksot on esitetty tarkemmin luvussa 5.

Opintojen aikana Puolustusvoimien opiskelijat ovat pääosin määräaikaisessa virkasuhteessa joukko-osastoissaan mutta komennettuina maisteriopintoihin. Upseerin pysyvään virkaan nimittämisen vaatimuksena on sotatieteiden maisterin tutkinnon ja sotilasammattilisten opintojen hyväksytyt suorittaminen.

Rajavartiolaitoksen opiskelijat opiskelevat Rajavartiolaitoksen upseerin virassa komennettuina maisteriopintoihin.

2.1.2 Lentoupseerin koulutusohjelma

Lentoupseerin koulutusohjelman (SMLENTOUPS) opintojen edellytyksenä ovat suoritettu sotatieteiden kandidaatin tutkinto ja sen lisäksi suoritettavat sotilasammattilliset opinnot. Lentoupseerit aloittavat maisteriopinnot SK-tutkinnon jälkeen.¹⁰ Lentoupseerin koulutusohjelmassa opiskelijat on nimetty upseerin pysyvään virkaan sotatieteiden kandidaatiksi valmistumisen yhteydessä.

Koulutusohjelman opiskelijat suorittavat maisteriopintojen rinnalla samanaikaisesti lentopalveluksen (ml. lentokoulutuksen), sotilasammattilliset opinnot ja muut virkatehtävät. Lentokoulutuksesta määritetyt sotatieteelliset opinnot sisältyvät tutkintokoulutukseen. Lentoupseerin koulutusohjelmassa ei ole erillistä orientoivaa vaihetta.

¹⁰ Ks. Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain muuttamisesta (559/2016) §2

¹¹ Ks. Pääesikunta: Sotatieteelliset tutkinnot (HO237), 5.6.2018.

Lentoupseerin koulutusohjelma sisältää seuraavat sotatieteelliset opinnot (120 op) ja sotilasammattilliset opinnot (13 op):

LENTOUPSEERIN KOULUTUSOHJELMA (SM) (120 op)

koodi	nimi	yht
	YHTEISET OPINNOT	37
	1SM Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen	10
1SM1	Sotataidon kehittyminen	5
1SM4LENTO	Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen	5
	6SM Työyksikön johtaminen ja kansainväliset yhteistyövalmiudet normaalioloissa	12
6SM1_23	Kansainvälinen harjoitustoiminta ja kokonaisvaltainen kriisinhallinta	5
6SM2_23	Työyksikön pedagoginen johtaminen	3
6SM3_23	Johtaminen ja esimiestyö työyksikössä	4
6SM3RVL	Työyksikön johtaminen ja hallinto	4
	8SM Asiantuntijavalmiudet	15
	Kieliopinnot	5
8SM1A	Tieteellinen kirjoittaminen	2
8SM1B	Vetenskapligt skrivande	2
8SM2E	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, englanti	3
8SM2R	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, ranska	3
8SM2S	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, saksa	3
8SM2V	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, venäjä	3
	Asiantuntijavalmiuksia lisäävät opinnot	10
8SM1JOHT_23	Taistelun johtaminen	5
8SM2JOHT_23	Johtamiseen vaikuttavat yhteiskunnalliset ilmiöt	5
8SM3JOHT	Johtamisoppien ja -teorioiden kehittyminen	5
8SM4JOHT_23	Normaaliolojen päällikkyys	5
8SM5JOHT	Sotilassosiologian perusteet	5
8SM2SPED_23	Human security including protection of civilians, child protection and gender topics	5
8SM3SPED_23	Inhimillinen toimintakyky	5

8SM4SPED	Opetusteknologiat ja oppimisympäristöt	5
8SM5SPED	Johdatus kasvatustieteisiin	5
8SM1FYKA	Sotilaan fyysisen toimintakyvyn syventävät 1	5
8SM2FYKA	Sotilaan fyysisen toimintakyvyn syventävät 2	5
8SM1STRA	Turvallisuus ja Suomen turvallisuuspolitiikka	5
8SM2STRA	Kansainväliset turvallisuuskysymykset	5
8SM3STRA	Sotilasstrategian suuntaukset	5
8SM4STRA	Strategian erikoisalajat	5
8SM1SHIS	Sotataidon teoriat	5
8SM2SHIS	1900-luvun liikesodankäynti	5
8SM3SHIS	Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota	5
8SM4SHIS	Suomalainen sotataito ja puolustusjärjestelmä	5
8SM1TUTK_23	Puolustusvoimien T&K-toiminnan käytänteet ja metodologia	5
8SM1STEK_23	Systemaattisen kehittämisen konsepti	5
8SM3STEK	Koneoppiminen	5
8SM4STEK	Tiedonsiirto ja uhkaympäristö	5
8SM5STEK	Puolustusjärjestelmien tekniikka	5
8SM6STEK	Tulevaisuuden teknologiat	5
8SM7STEK	Operaatioanalyysi päätöksenteossa	5
8SM8STEK_23	Sotatalouden teemaseminaari	5
8SM1ILMA	Lennonopettaja-auskultointi	5
8SM2ILMA	Ilmasodan teoriat ja ilmiöt	5
8SM3ILMA	Ilmapuolustuksen taistelun erityispiirteet	5
8SM1SLOK	Johdatus sotilasopetuslaitosten opettajien opintoihin	2
8SM2SLOK	Opetuksen linjakas suunnittelu, toteutus, arviointi ja kehittäminen	5
8SM3SLOK_23	Opinnäytetöiden ohjaus ja arviointi-osaaminen	4
8SM1KIEL	Englannin tukiopetus	2
8SM2KIELA	Englannin keskustelutunti 1	2
8SM2KIELB	Englannin keskustelutunti 2	2
8SM3KIEL	Presentation Strategies for Crisis Management Contexts	2
8SM4KIEL	Advanced Writing	2
8SM5KIEL	Se faire comprendre en situations réelles	2
8SM6KIEL	Sotilasranskan perusteet	2
8SM7KIEL	Saksan alkeet	2
8SM8KIEL	Saksan jatkotaso	2
8SM9KIEL	Venäjän alkeet	2
8SM10KIEL	Venäjän jatkotaso	2
8SM11KIEL	Ruotsia sotilasympäristössä	2
	TUTKIMUS	40

2SM1	Tutkimusmenetelmät 1	5
2SM2	Tutkimusmenetelmät 2	5
2SM3_23	Pro gradu -tutkielma seminaareineen	30
2SMKYPS	Maisterin kypsyysnäyte	0

	KOULUTUSOHJELMAKOHTAISET OPINNOT	43
	3.1SM Ilmavoima osana operaatiota	20
3SM1LENTO_23	Ilmataistelu	2
3SM2LENTO	Hävittäjäpari osana AKV/AKT-toimintaa	5
3SM3LENTO	Hävittäjäpari osana puolustuksellista ilmaoperaatiota	7
3SM4LENTO	Hävittäjäpari osana yhteistä vaikuttamista	3
3SM5LENTO	Monitoimihävittäjän asejärjestelmät ja taistelutekniikka	3
	3.2SM Maavoimien helikopteriosasto osana operaatioita	20
3SM1MHEKO	Miehistöyhteistyön perusteet (HH2/NH-perämies)	4
3SM2MHEKO	Helikopterimiehistö osana virka-aputoimintaa (päivystysohjaaja)	2
3SM3MHEKO	Helikopteriosasto osana erikoisoperaatiota (BMQ)	8
3SM4MHEKO	UTJR osana yhteistä vaikuttamista	2
3SM5MHEKO	Kuljetushelikopterin järjestelmät ja suorituskyky (TPK)	4
	3.3SM Rajavartiolaitoksen vartiolentolaivueen erityislentotoiminta	20
3SM1RHEKO	A119 erityislentotoiminta	6
3SM2RHEKO	B412 / H215 erityislentotoiminta	7
3SM3RHEKO	Miehistöyhteistyön perusteet	2
3SM4RHEKO	Ilma-aluksen miehistö osana meripelastusjärjestelmää	2
3SM5RHEKO_23	Rajavartiolaitoksen toiminta rajaturvallisuuden häiriötilanteissa	3
	5SM Puolustushaaran erityispiirteet ja taistelu_23	8
5SM1ILMA_23	Ilmavoiman käyttö sotatoimessa	4
5SM1RMERI_23	Meripelastusjohtajakoulutus	4
5SM1ILMA_23	Ilmavoiman käyttö sotatoimessa	4
5SM1RMERI_23	Meripelastusjohtajakoulutus	4
	7SM Puolustushaaran taistelu 2	9
7SM1ILMA_23	Ilmapuolustuksen taistelu 2	5

7SM1MHEKO	Erikoisjoukkojen taistelu	5
7SM1RVL_23	RVL:n kansainvälinen toiminta	5
7SM2_23	Puolustushaaran yhteistoiminta (EJH)	4
	9SM Lennonopettajuus	10
9SM1_23	Lennonopettaja ja vanhempi ohjaaja	6
9SM2LENTO_23	Lentopalveluksen johtaja	4
9SM2RHEKO_23	Vartiolentolaivueen lentotoiminnan suunnittelu ja johtaminen	4

Sotilasammattilliset opinnot (SMLENTOUPS) 2023 alkaen (SOTAMLENTOUPS23-)

koodi	nimi	yht
	ILMAVOIMIEN HÄVITTÄJÄOPINTOSUUNTA	13
5AM1ILMA_23	Ilmavoimien kansainvälinen toiminta	3
5AM2ILMA_23	Projektiupseerina Ilmavoimissa	3
5AM3LENTO_23	Ilma-aluksen tyypikurssi	4
5AM4LENTO	Tehtävätukitoiminnan perusteet	3
	MAAVOIMIEN HELIKOPTERIOPINTOSUUNTA	13
5AM1ILMA_23	Ilmavoimien kansainvälinen toiminta	3
5AM2ILMA_23	Projektiupseerina Ilmavoimissa	3
5AM3MHEKO_23	Erikoisjoukkojen suunnitteluprosessi	4
5AM4MHEKO	Tehtävätukiupseeri	3
	RAJAVARTIOLAITOKSEN OHJAAJAOPINTOSUUNTA	13
5AM1RHEKO	A119 tyypikoulutus	3
5AM2RHEKO	H215/B412 tyypikoulutus	5
5AM3RHEKO	KV ACO - lentotoiminnan koordinaatiokoulutus	2
5AM4RHEKO	Yleisjohtajakoulutus	3

Moduulit ja niihin sisältyvät opintojaksot on esitelty luvussa 5.

2.1.3 Viranomaisyhteistyön koulutusohjelma

Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun lain perusteella soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet henkilöt voivat hakeutua opiskelemaan sotatieteiden maisterin tutkintoa viranomaisyhteistyön koulutusohjelmassa.

Viranomaisyhteistyön koulutusohjelmaan valittavan on oltava henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan sopiva koulutettavaksi sotatieteiden maisteriksi. Hänen tulee osoittaa aikaisemmalla tutkinnolla riittävää osaamista, oppimiskykyä ja opitun soveltamiskykyä. Valinnoissa katsotaan eduksi kokemus kokonaismaanpuolustuksen eri osa-alueista ja viranomaisyhteistyöstä.

Sotatieteiden maisterin tutkintoa suorittamaan valittu henkilö voidaan velvoittaa opiskelemaan täydentäviä opintoja tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi enintään 60 opintopistettä.

¹² Täydentävät opinnot on suoritettava ennen varsinaisten opintojen alkua. Täydentävät opinnot eivät sisälly koulutusohjelmaan. Täydentävien opintojen tarve ja määrä määritetään opiskelijan osaamisen, taustojen ja pääsykokeiden perusteella.

Viranomaisyhteistyön koulutusohjelma sisältää seuraavat seitsemän moduulia:

Viranomaisyhteistyön koulutusohjelma (SM) (120 op)

koodi	nimi	yht
	YHTEISET OPINNOT	54
	1SM Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen	18
1SM1	Sotataidon kehittyminen	5
1SM2_23	Johtaminen eri toimintaympäristöissä	3
1SM3	Suorituskyvyn suunnittelu	4
1SM4	Suorituskyvyn rakentaminen	6
	6SM Työyksikön johtaminen ja kansainväliset yhteistyövalmiudet normaalioloissa	12
6SM1_23	Kansainvälinen harjoitustoiminta ja kokonaisvaltainen kriisinhallinta	5
6SM2_23	Työyksikön pedagoginen johtaminen	3
6SM3_23	Johtaminen ja esimiestyö työyksikössä	4

	8SM Asiantuntijavalmiudet	24
	Kieliopinnot	5
8SM1A	Tieteellinen kirjoittaminen	2
8SM1B	Vetenskapligt skrivande	2
8SM2E	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, englanti	3
8SM2R	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, ranska	3
8SM2S	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, saksa	3
8SM2V	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, venäjä	3
	Asiantuntijavalmiuksia lisäävät opinnot	19
8SM1JOHT_23	Taistelun johtaminen	5
8SM2JOHT_23	Johtamiseen vaikuttavat yhteiskunnalliset ilmiöt	5
8SM3JOHT	Johtamisoppien ja -teorioiden kehittyminen	5
8SM4JOHT_23	Normaaliolojen päällikkyyys	5
8SM5JOHT	Sotilassosiologian perusteet	5
8SM2SPED_23	Human security including protection of civilians, child protection and gender topics	5
8SM3SPED_23	Inhimillinen toimintakyky	5
8SM4SPED	Opetusteknologiat ja oppimisympäristöt	5
8SM5SPED	Johdatus kasvatustieteisiin	5
8SM1FYKA	Sotilaan fyysisen toimintakyvyn syventävät 1	5
8SM2FYKA	Sotilaan fyysisen toimintakyvyn syventävät 2	5
8SM1STRA	Turvallisuus ja Suomen turvallisuuspolitiikka	5
8SM2STRA	Kansainväliset turvallisuuskysymykset	5
8SM3STRA	Sotilasstrategian suuntaukset	5
8SM4STRA	Strategian erikoisalut	5
8SM1SHIS	Sotataidon teoriat	5
8SM2SHIS	1900-luvun liikesodankäynti	5
8SM3SHIS	Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota	5
8SM4SHIS	Suomalainen sotataito ja puolustusjärjestelmä	5
8SM1STEK_23	Systemaattisen kehittämisen konsepti	5
8SM3STEK	Koneoppiminen	5
8SM4STEK	Tiedonsiirto ja uhkaympäristö	5
8SM5STEK	Puolustusjärjestelmien tekniikka	5
8SM6STEK	Tulevaisuuden teknologiat	5

8SM7STEK	Operaatioanalyysi päätöksenteossa	5
8SM8STEK_23	Sotatalouden teemaseminaari	5
8SM1SLOK	Johdatus sotilasopetuslaitosten opettajien opintoihin	2
8SM2SLOK	Opetuksen linjakas suunnittelu, toteutus, arviointi ja kehittäminen	5
8SM3SLOK_23	Opinnäytetöiden ohjaus ja arviointiosaaminen	4
8SM1KIEL	Englannin tukiopetus	2
8SM2KIELA	Englannin keskustelutunti 1	2
8SM2KIELB	Englannin keskustelutunti 2	2
8SM3KIEL	Presentation Strategies for Crisis Management Contexts	2
8SM4KIEL	Advanced Writing	2
8SM5KIEL	Se faire comprendre en situations réelles	2
8SM6KIEL	Sotilasranskan perusteet	2
8SM7KIEL	Saksan alkeet	2
8SM8KIEL	Saksan jatkotaso	2
8SM9KIEL	Venäjän alkeet	2
8SM10KIEL	Venäjän jatkotaso	2
8SM11KIEL	Ruotsia sotilasympäristössä	2
	TUTKIMUS	40
2SM1	Tutkimusmenetelmät 1	5
2SM2	Tutkimusmenetelmät 2	5
2SM3_23	Pro gradu -tutkielma seminaareineen	30
2SMKYPS	Maisterin kypsyysnäyte	0
	KOULUTUSOHJELMAKOHTAISET OPINNOT	26
	3SM Valmiuden säätely, perustaminen ja viranomaisyhteistyö	7
3SM1_23	Turvallisuusympäristön muutokset ja viranomaisyhteistyö	3
3SM2_23	Valmiuden kohottaminen ja perustaminen	4
	5.1SM Asiantuntijuutta syventävä harjoittelu	10
5.1SM1	Asiantuntijuutta syventävä harjoittelu	10
	7SM Puolustushaaran taistelu 2	9
7SM1VIR	Viranomaisyhteistyö poikkeusoloissa	5
7SM2_23	Puolustushaaran yhteistoiminta (EJH)	4

Moduulit ja niihin sisältyvät opintojaksot on esitetty tarkemmin luvussa 5.

Viranomaisyhteistyön koulutusohjelman syventäviin opintoihin kuuluu 10 opintopisteen laajuinen asiantuntijuutta syventävä harjoittelu. Sen tavoitteena on vahvistaa opiskelijoiden valmiuksia yhteiskunnan turvallisuuteen liittyvien toimijoiden johto-, suunnittelu- ja asiantuntija-tehtäviin.

Maanpuolustuskorkeakoulussa noudatettavaan sotilaalliseen järjestykseen kuuluvat sotilaskäskyt eivät koske viranomaisyhteistyön koulutusohjelman opiskelijoita. Heidän on kuitenkin tunnettava sotilaallinen järjestys käytännössä ja otettava se huomioon omassa toiminnassaan. Opinnot toteutetaan upseerin virkaan johtavien koulutusohjelmien opintojen yhteydessä ja sotilasvirassa palvelevien opiskelijoiden osaamistavoitteiden ja aseman mukaisesti.

2.2 Tutkinnon johtaminen sekä opetuksen suunnittelu, toteutus ja arviointi

Tutkinnon johtaminen toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulun ohjeistuksen mukaisesti. Maisteriosasto johtaa sotatieteiden maisterin tutkinnon ja sen suunnittelun sekä sotilasammattillisten opintojen toteutuksen kehittämisen ja suunnittelun yhdessä ainelaitosten ja sotilasopetuslaitosten kanssa. Maisteriosasto vastaa upseerikoulutuksen yhteensovittamisesta ja kehittämisestä sotatieteiden maisterin tutkinnossa sekä vastaa opetuksen toimeenpanon ohjaamisesta, yhteensovittamisesta ja yhteistoiminnasta ainelaitosten sekä sotilasopetuslaitosten kanssa. Maisteriosasto ohjaa ja valvoo ainelaitosten ja sotilasopetuslaitosten toteuttamaa opetusta siten, että tutkintovaatimukset ja asetetut osaamistavoitteet saavutetaan.

Sotilasammattilliset opinnot toteutetaan tutkinnon toimeenpanokäskyn ja opetusohjelman perusteiden mukaisesti sotilasopetuslaitoksissa. Sotilasopetuslaitokset vastaavat sotilasammattillisten opintojen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinneista.

Maisteriosasto valvoo, että moduuleittain rakennetut opinnot vastaavat tutkinnolle asetettuihin osaamisvaatimuksia, ja että opetus on linjakasta ja nousujohteista ja se muodostaa eheän kokonaisuuden. Maisteriosasto valvoo, että moduuleihin kirjattu kokonaisosaaminen täyttyy opintojaksojen osaamistavoitteilla.

Moduulit ja niihin sisältyvät opintojaksot johtaa tieteenalaa edustava ainelaitos, Kielikeskus tai sotilasopetuslaitos, joka suunnittelee ja sovittaa monitieteellisen opiskelun yhteen muiden toteutukseen osallistuvien tahojen kanssa. Opintojaksosta laadittavalla pedagogisella

käsikirjoituksella varmistetaan, että opiskelu täyttää opintojaksolle määritetyt osaamistavoitteet. Lisäksi sillä varmistetaan, että opinnoissa hyödynnetään uusinta tutkittua tietoa, parhaita käytäntöjä sekä tarkoituksenmukaisia menetelmiä. Pedagoginen käsikirjoitus on osa opetuksen laadunvarmistusta. Opiskelu toteutetaan monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä sulautuvan oppimisen periaatteella. Opinnoissa varmistetaan korkea kansainvälinen taso eettisiä periaatteita ja hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen.

Opinnot etenevät maisteriosaston laatiman kurssikohtaisen toimeenpanokäskyn sekä opetusohjelman mukaisesti, jota päivitetään tarpeen mukaisesti. Tutkinnon opinnot toimeenpannaan opintojaksokohtaisilla viikko-ohjelmilla sekä tarvittavilla käskyillä tai ohjeilla.

Opintojen arviointi toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulun johtosäännön ja arviointi- ja arvosteluohjeen mukaisesti koulutusohjelmittain.

2.3 Opintojen ohjaus

Opintojen ohjauksella tuetaan opiskelijaa opintojen osaamistavoitteiden saavuttamisessa, oppimisprosessissa ja suunnitelmallisessa opiskelussa. Opiskelija on kuitenkin päävastuussa oppimisestaan ja opintojensa etenemisestä. Opiskelijan on sitouduttava opintojen osaamistavoitteisiin ja seurattava oman osaamisensa kehittymistä. Osaamisen kehittymisen varmistamiseksi ja opintojen etenemiseksi opiskelijalle tarjotaan erilaisia opintojen ohjauksen välineitä. Sotatieteiden maisterin tutkinnossa opintojen ohjaus koostuu kaikille yhteisestä ohjauksesta, joka toteutetaan osana opintoja sekä opiskelijan omista yksilöllisistä tarpeista lähtevästä ohjauksesta.

Kaikille yhteinen ohjaus liittyy opintojen sisällölliseen ohjaamiseen sekä opintojen edistymisen seurantaan ja soveltuvuusharkintaan. Sen tavoitteena on varmistaa opiskelijan osaamisen kehittyminen ja opintojen eteneminen suunnitellussa aikataulussa. Opiskelijoiden yksilöllisestä tarpeesta lähtevä ohjaus voi liittyä esimerkiksi opintojen suunnitteluun tai opiskelutaitojen kehittämiseen. Yksilöllisen ohjauksen tavoitteena on tukea opiskelijaa opintoihin liittyvissä haasteissa. Opintojen alussa jokainen opiskelija tekee Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) ja Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS), joita päivitetään opintojen edetessä.

HOKS on työväline oppimisen ja opiskelun suunnitteluun sekä oman osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen. Sen avulla tarkastellaan opiskelijan tapaa oppia sekä kartoitetaan mahdollisia tukitoimia oppijuuden tueksi. HOKS:n avulla avataan itselle asetetut oppimis- ja osaamistavoitteet ja arvioidaan osaamisen kehittymistä koko opintojen ajan. Sen avulla saadaan kattavan kuvaus siitä, kuinka oppija on saavuttanut itselleen asettamat tavoitteet. Samalla esiin nousevat mahdollisesti myös ne asiat, jotka ovat jääneet saavuttamatta ja tarvitsevat vielä päivittämistä tai uuden oppimista.

Lentoupseerin koulutusohjelmassa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) merkitys HOKS:n osana korostuu. Se helpottaa opintojen ja lentokoulutuksen yhteensovittamista

sekä auttaa hahmottamaan opintojen jakaantumista seitsemälle vuodelle. Lentoupeerit päivittävät henkilökohtaisia opiskelusuunnitelmia tarpeen vaatiessa, mutta vähintään 1) opintojen alussa 2) ohjauksierroksen yhteydessä toisen opiskeluvuoden keväänä ja 3) väliarvostelun ja ohjauksierroksen yhteydessä neljännen opiskeluvuoden keväänä, ks. kuva 3. Vuosittaisten kehityskeskusteluiden yhteydessä tarkistetaan opintojen edistyminen.

Kuva 3 Opintojen ohjaus Lentoupeerin koulutusohjelmassa

Opintojen sisällöllisestä ohjaamisesta, opintojen edistymisen seurannasta ja soveltuvuusharkinnasta sekä opiskelijan yksilöllisestä ohjauksesta vastaavat Maisteriosaston kurssinjohtajat, ainelaitosten, sotilasopetuslaitosten opettajat ja koulutussuunnittelijat sekä opin-toasiainosaston koulutussuunnittelija ja kurssisihteeri.

3 Tutkinnon kehittäminen

Sotatieteiden maisterin tutkintoa kehitetään työelämälähtöisesti osana upseerien koulutusjärjestelmän kokonaisuutta sekä huomioiden yleiset ylempään korkeakoulututkintoon kohdistuvat laki- ja asetusmuutokset. Maisteriosasto johtaa sotatieteiden maisterin tutkinnon kehittämistä Pääesikunnan, puolustushaarojen ja Rajavartiolaitoksen vaatimusten mukaisesti.

Tutkintoon kuuluvia opintoja ja niiden tuottamaa osaamista arvioidaan ja kehitetään Maanpuolustuskorkeakoulun palautejärjestelmää hyödyntäen. Tutkintoon sekä opintojaksoihin liittyvät palautteet sekä niiden perusteella tehtävät kehittämistoimenpiteet takaavat sen, että tutkinnolle asetetut osaamistavoitteet on mahdollista saavuttaa. Työelämäpalautteella varmistetaan tutkinnon osaamisvaatimusten vastaaminen työelämän vaatimuksiin.

Tutkinnon kehittäminen toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulun määräyksen *Opetussuunnitelmatyön kokonaisuus sotatieteellisissä tutkinnoissa ja yliopistollisessa täydennyskoulutuksessa* mukaisesti. Tämä opetussuunnitelma on voimassa 2023–2028. Erityisen painavan syyn perusteella tutkinto-osaston johtaja voi esittää opetussuunnitelman tarkistamista kahden vuoden kuluttua käyttöönotosta. Vuosittainen kehittäminen tehdään opintojaksojen pedagogisia käsikirjoituksia päivittämällä.

4 Moduulit ja opintojaksot

1SM Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen

1SM1 Sotataidon kehittyminen

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee analysoimaan nykyaikaista turvallisuusympäristöä ja sen kehittymisen aiheuttamia muospaineita sekä syy-seuraussuhteita. Opiskelija kykenee vertailemaan länsimaista ja venäläistä sodan kuvaa ja niiden kehittymistä. Opiskelija osaa selittää ja eritellä turvallisuusympäristön ja sodankuvan kehittymisen vaikutukset Suomen puolustusratkaisuun ja suorituskyvyn suunnitteluun. Opiskelija ymmärtää puolustusyhteistyön merkityksen Suomelle.

Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää sotataidon teorioiden merkityksen länsimaisen ja venäläisen sotataidon kehityssuuntauksiin. Opiskelija kykenee soveltamaan ymmärrystään suhteuttamalla ja vertaamalla teorioita, strategioita ja sotataidollisia suuntauksia toisiinsa.

Lisäksi opiskelija ymmärtää sotataidon, sotatekniikan ja johtamisen keskinäiset vaikutussuhteet. Opiskelija osaa selittää, miten edellä mainitut osa-alueet ovat vaikuttaneet esimerkiksi strategioiden ja puolustusratkaisujen muodostumiseen sekä suorituskyvyn suunnitteluun.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan länsimaisen ja venäläisen sotataidon kehittymistä. Tarkastelunäkökulma on strateginen ja historiallinen. Painopisteenä on 1900- ja 2000-luvulla tapahtunut kehitys. Tarkastelun kohteina ovat mm. sodankuvan ja turvallisuusympäristön muutokset. Lisäksi opintojaksolla käsitellään sotataidon, sotatekniikan ja johtamistaidon keskinäisiä vaikutussuhteita osana sotataidon kehittymistä. Teemoja käsitellään poikkitieteellisesti.

Opintojaksolla käsitellään länsimaista sotataitoa edellä esitettyjen teemojen kautta sekä kansallisesta että kansainvälisestä näkökulmasta. Opintojakson tarkoituksena on luoda laaja ymmärrys sotataidon, sodankuvan ja turvallisuusympäristön kehityksestä sekä toimia johdantona opiskelijoiden tuleviin sotataidon opintoihin.

Esitietovaatimukset:

Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on suomi.

Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

1SM2_23 Johtaminen eri toimintaympäristöissä

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan sotataidon vaikutusta sotilasjohtajan johtamisympäristöön. Johtamista tarkastellaan toimintaympäristösidonnaisesti Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen toimintaympäristöihin ja niihin liittyviin ilmiöihin sidottuna. Opintojaksolla tarkastellaan tehtäväjohtamista johtamiskonseptina eri toimintaympäristöihin sidottuna. Opintojaksolla tarkastellaan toimintakyvyn eri osa-alueita yleisesti ja analysoidaan niiden merkityksiä eri toimintaympäristöissä. Opintojaksolla arvioidaan, miten omaa ja joukon toimintakykyä voi kehittää osana normaali- ja poikkeusolojen tehtäviä. Opintojaksoon sisältyy fyysisen toimintakyvyn harjoituksia.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tulkita keskeisimpiä johtamiseen, johtajuuteen ja organisaatiokulttuuriin liittyviä teorioita ja analysoida niitä Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen toimintaympäristöissä. Opiskelija kykenee

analysoimaan muutoksia kansallisessa ja kansainvälisessä turvallisuus- ja toimintaympäristössä. Opiskelija osaa rakentaa oman organisaationsa johtamiskulttuuria sekä parantaa kykyään toimia esikuntaorganisaatioissa eri toimintaympäristöissä esimiehen ja alaisen roolissa. Opiskelija osaa soveltaa tehtäväjohtamista organisaation ja yksilön näkökulmasta. Opiskelija osaa arvioida toimintakyvyn asettamia rajoituksia osana joukon toimintaa. Opiskelija osaa arvioida ja kehittää omaa ja joukon toimintakykyä poikkeus- ja normaaliolojen vaatimuksien mukaan.

Esitietovaatimukset:

Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMMAA, SMMERI, SMILMA, SMRVL ja SMVIR KO:ien opiskelijat.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.

Arviointiasteikko: 0-5

1SM3 Suorituskyvyn suunnittelu

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen suorituskykyjen suunnittelun kokonaisuutta. Suorituskyvyn suunnittelun prosessia lähestytään suorituskyvyn käyttäjän ja järjestelmän kehittäjän näkökulmasta. Opiskelija perehtyy puolustusjärjestelmän toiminnan ja resurssien sekä Puolustusvoimien strategiseen suunnittelutyöhön. Opintojaksolla perehdytään suorituskykyperustaiseen kehittämiseen ja puolustusjärjestelmään. Kokonaisuuksia lähestytään joukkojen ja järjestelmien näkökulmasta, ja tarkastelun viitekehyksenä on joukko-osaston taso.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa selittää Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen suorituskyvyn suunnittelun ja kehittämisen sekä prosessiajattelun periaatteet ja osaa nimetä Puolustusvoimien ydinprosessit.

Opiskelija kykenee erittelemään suorituskykyjen suunnitteluprosessin tuotteet ja syötteet sekä suorituskyvyn elinjaksomallin. Opiskelija osaa määrittellä suorituskykyvaatimuksia (järjestelmävaatimus) ja kykenee selittämään suorituskyvyn käsitteen osatekijöineen. Opiskelija kykenee soveltamaan suorituskyvyn suunnittelun periaatteita käytettäviin joukkoihin ja järjestelmiin joukko-osastotasolla sekä kykenee tunnistamaan suorituskyvyn suunnitteluun liittyvät puolustusyhteistyön periaatteet. Opiskelija kykenee erittelemään suorituskykyyn vaikuttavat luonnontieteelliset periaatteet (esim. kineettinen vaikuttaminen, aine, tiedonsiirto.)

Opiskelija osaa selittää järjestelmän käsitteen ja kykenee soveltamaan järjestelmäajattelun perusteita yksinkertaisten mallien tuottamiseen. Opiskelija osaa eritellä puolustusjärjestelmän ja luokitella sen osajärjestelmiin sekä selittää oman puolustushaaransa kehittämisen periaatteet osana puolustusjärjestelmää.

Esitietovaatimukset:

Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- SMMAA, SMMERI, SMILMA, SMRVL ja SMVIR KO:ien opiskelijat.

- SMRVL KO eriytyy osittain.

Opetuskieli on suomi.

Osa opiskelumateriaalista on englanninkielistä.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Arviointiasteikko: 0-5

1SM4 Suorituskyvyn rakentaminen

Laajuus: 6

Sisältö:

Opiskelija perehtyy Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen suorituskyvyn rakentamiseen ja ylläpidon kokonaisuuteen. Tarkastelun viitekehyksenä ovat joukko-osastotason toiminnat. Opiskelija perehtyy suorituskyvyn rakentamisen prosessiin, käytettäviin käsitteisiin ja vaatimuksiin sekä riskien- ja projektinhallintaan. Kokonaisuuksia tarkastellaan työelämälähtöisesti. Opintojaksolla syvennyttään puolustusjärjestelmien osajärjestelmiin ja niiden hahmottamiseen joukko-

osaston tasolla. Opintojaksolla tarkastellaan joukkojen ja järjestelmien kokonaisuutta sekä niiden elinjaksoa.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa eritellä Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen suorituskyvyn rakentamisen ja ylläpidon periaatteet. Opiskelija osaa soveltaa kehittämissuunnitelman kokonaisuutta ja hankerakennetta osana suorituskyvyn rakentamista. Opiskelija kykenee erittelemään suorituskykyjen rakentamisen prosessin tuotteet ja syötteen. Opiskelija osaa tuottaa suorituskykyvaatimuksia (järjestelmävaatimus). Opiskelija kykenee toimimaan projektipäällikkönä (koulutus- tai käyttöönottoprojekti) hankkeissa tai toimimaan joukko-osaston edustajana hankkeen alaisissa projekteissa. Opiskelija osaa eritellä käyttäjänä järjestelmien käytön, huollon ja varastoinnin merkityksen osana suorituskyvyn rakentamista ja ylläpitoa.

Opiskelija osaa soveltaa käytettävät perusteet suorituskykyjen rakentamisen taustalla ja erotella puolustusyhteistyön suorituskykyjen rakentamisen taustalla. Opiskelija osaa eritellä suorituskyvyn elinjaksomallin kokonaisuuden osana suorituskyvyn rakentamista sekä osaa kokeilla ja testata yleisimpiä menetelmiä, kuten riskienhallintaa, projektinhallintaa, laatu- ja auditointimenetelmiä, osana sitä. Opiskelija osaa eritellä vaatimustenhallinnan periaatteet ja tuottaa järjestelmävaatimuksia. Opiskelija osaa toimia oman koulutuksensa mukaisen järjestelmän kenttätestien johtajana.

Opiskelija osaa määrittellä järjestelmän teknisiä ominaisuuksia sille asetettujen vaatimusten kannalta sekä soveltaa järjestelmän suorituskykyä ja tehdä sen perusteella johtopäätöksiä järjestelmän käytön ja koulutuksen kehittämiseksi. Opiskelija kykenee käyttämään keskeisten joukkojen ja järjestelmien analyysimenetelmiä puolustushaaroittain sekä tunnistaa analyysimenetelmien vaikutuksen taktiikassa. Opiskelija kykenee erittelemään järjestelmien kehitystä ohjaavat asiat sekä teknologiset kehityssuunnat ja kykenee argumentoimaan järjestelmien kehitysnäkymistä sekä aselajien ja puolustushaarojen teknisen yhteensopivuuden merkityksestä.

Opiskelija osaa määrittellä puolustusjärjestelmäkokonaisuuden ja eritellä sen osajärjestelmät joukko-osaston tasolla. Opiskelija osaa selittää toiminnan ja resurssien suunnittelu- ja seurantaprosessin (TRSS) liittymisen suorituskyvyn rakentamiseen ja määrittellä joukko-osaston roolin kokonaisuudessa.

Esitietovaatimukset:

- 1SM3 Suorituskyvyn rakentaminen.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- SMMAA, SMMERI, SMILMA, SMRVL ja SMVIR KO:ien opiskelijat.

- SMRVL KO eriytyy osittain.

Opetuskieli on suomi.

Osa opiskelumateriaalista on englanninkielistä.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Arviointiasteikko: 0-5

1SM4LENTO Suorituskyvyn suunnittelu ja rakentaminen

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija tunnistaa Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen suorituskyvyn suunnittelun ja kehittämisen, rakentamisen sekä prosessiajattelun periaatteet ja nimetä Puolustusvoimien ydinprosessit. Opiskelija kykenee esittelemään suorituskykyjen suunnitteluprosessin tuotteet ja syötteen sekä suorituskyvyn elinjaksomallin. Opiskelija osaa erotella suorituskykyvaatimuksia (järjestelmävaatimus) ja kykenee selittämään suorituskyvyn käsitteen osatekijöineen.

Opiskelija osaa eritellä suorituskyvyn elinjaksomallin kokonaisuuden osana suorituskyvyn rakentamista sekä kokeilla ja testata yleisimpiä menetelmiä, kuten riskienhallintaa, projektinhallintaa, laatu- ja auditointimenetelmiä, osana sitä. Opiskelija osaa eritellä vaatimustenhallinnan periaatteet ja määrittellä järjestelmävaatimuksia. Opiskelija kykenee osallistumaan oman koulutuksensa mukaisen järjestelmän kenttätesteihin.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen suorituskykyjen suunnittelun ja rakentamisen kokonaisuutta. Suorituskyvyn suunnittelun prosessia lähestytään suorituskyvyn käyttäjän ja järjestelmän kehittäjän näkökulmasta. Opiskelija perehtyy puolustusjärjestelmän toiminnan ja resurssien sekä Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen strategiseen suunnittelutyöhön. Opintojaksolla tutustutaan suorituskyvyn rakentamisen prosessiin, käytettäviin käsitteisiin, vaatimusten, riskien- ja projektinhallintaan. Kokonaisuutta lähestytään joukkojen ja järjestelmien näkökulmasta, ja tarkastelun

viitekehyksenä on joukko-osaston taso. Aiheita käsitellään työelämälähtöisesti. Pääpaino on suorituskyvyn rakentamisen osa-alueissa. Opintojakso toteutetaan osana 1SM3 ja 1SM4 opintojaksoja.

Esitietovaatimukset:

1SM1

Lisätiedot:

Kohderyhmä

- SMLENTOUPS KO:n opiskelijat.

Lisätietoja

Opetuskieli on suomi

Osa opiskelumateriaalista on englanninkielistä.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: 0-5

2 SM Tutkimus

Laajuus: 40

2SM1 Tutkimusmenetelmät 1

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa hakea tietoa tieteellisistä lähteistä ja eritellä, miten tutkimuseettiset normit ja tietoturvasäännöt vaikuttavat opinnäytetyön tekemiseen.

Ainelaitoskohtaisen tutkimusmenetelmäkoulutuksen jälkeen opiskelija osaa määritellä opinnäytetyöprosessiin liittyvät vaiheet ja kykenee analysoimaan siihen vaikuttavat eri osatekijät. Opiskelija kykenee analysoimaan asettamansa tutkimusongelman ja laatimaan tutkimussuunnitelman. Opintojakson jälkeen opiskelija osaa määritellä, mitä hän aihealueestaan tutkii.

Sisältö:

Opintojakson yhteisissä kokonaisuuksissa tavoitteena on kerrata ja syventää tutkimuksen ja tieteellisen kirjoittamisen perusteita. Opiskelijalle esitellään, mitä on tutkimus

Maanpuolustuskorkeakoulussa ja miten se liittyy Puolustusvoimien suorituskäytännön kehittämiseen. Opintojakson ainelaitoskohtaisessa osuudessa opiskelija perehtyy oppiaineensa ja tieteenalansa keskeisiin tutkimusmenetelmiin ja niiden perusteisiin.

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos (JOSPEL)

Opintojakso toteutetaan sotilaspedagogiikan ja johtamisen laadullisiin tutkimusmenetelmiin sekä tieteenfilosofian käsitteisiin liittyvien käsitteiden kokonaisuutena. Opiskelija perehtyy laadullisten tutkimusmenetelmien käyttämisen perusteisiin ja kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan. Opiskelijan on ymmärrettävä opintojakson keskeisimmät asiat sillä tasolla, että hän kykenee valitsemaan ja soveltamaan opetuksen sisältöjä yksilö- sekä etä- ja ryhmätöissä opintojaksolla annettujen tehtävänantojen mukaisesti sekä myöhemmin teemakohtaisissa pro gradu -seminaareissa ja omassa tutkimustyössään.

Opiskelijat, jotka tekevät opinnäytetyönsä fyysisen toimintakyvyn aihealueelta, suorittavat eriytyviä opintoja tämän opintojakson opinnoista. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää fyysisen toimintakyvyn tutkimuksen erityispiirteet ja käytettävät menetelmät.

Sotatekniikan laitos (STEKNL)

Opintojaksolla kerrataan kirjallisuustutkimuksen tekeminen sekä esitellään tavallisimpia sotatekniikan empiirisiä tutkimusmenetelmiä tutkimusaineiston keruussa. Opiskelija oppii sotatekniikassa ja sotatekniikan tutkimuksessa käytettävät keskeiset tilastollisten menetelmien peruskäsitteet ja tutustuu taulukkolaskentaohjelmien käyttöön tilastollisessa analyysissä. Opiskelija perehtyy valmiisiin pro gradu -tutkielmiin ja arvioi niitä erityisesti tutkimusmenetelmien käytön kannalta.

Sotataidon laitos (SOTATL)

Opintojaksolla opiskelija kertoo tutkimusprosessin eri vaiheet ja keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tutkimuksen valintoihin. Opiskelija perehtyy aiempaan tutkimukseen ja laatii sen perusteella kirjallisuuskatsauksen. Opiskelija laatii suunnitelman tiedon hankinnasta ja kartoittaa tarvitsemansa lähdemateriaalin. Opiskelija laatii tutkimussuunnitelman, jossa hän arvioi omaa tutkimusstrategiaansa, aineiston hankinta- ja analyysimenetelmiä ja tutkimuksen raportointia.

Esitietovaatimukset:

- Sotatieteiden kandidaatin tutkinto tai erikseen määritelty siviilikoulutus (SMVIR-opiskelijat). - Fyysisen toimintakyvyn eriytyviin tutkimusopintoihin vuosikurssien SM10–12 esitietovaatimuksina ovat SK-opinnoissa suoritettavat fyysisen toimintakyvyn eriytyvät opinnot (3BFT1–3) ja hyväksytyt SKtutkinnon opinnäytetyöt sotilaan fyysisestä toimintakyvystä tai muu vastaava osaaminen.

Lisätiedot:

Kohderyhmä

- Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

2SM2 Tutkimusmenetelmät 2

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee soveltamaan valitsemiansa tutkimusmenetelmiä ja perustelevaan, miten hän aikoo aihealueensa tutkia. Opintojakson perusteella opiskelija täydentää pro gradu -tutkielmansa tutkimussuunnitelmaa ja kykenee jatkamaan aihealueensa tutkimista itsenäisesti.

Sisältö:

Opintojaksolla opiskelija perehtyy oppiaineensa ja tieteenalansa keskeisiin tutkimusmenetelmiin ja niiden perusteisiin ja oppii hyödyntämään tieteellisiä tutkimusmenetelmiä pro gradu -tutkielman laatimisessa. Opintojaksoon kuuluu perehtyminen oppiaineen tai tieteenalan yleisiin aineistonhankinta- ja analyysimenetelmiin sekä niiden käytön opetus esimerkkeineen.

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos (JOSPEL)

Opintojakso toteutetaan sotilaspedagogiikan ja johtamisen kvantitatiivisiin tutkimusmenetelmiin liittyvänä kokonaisuutena. Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tuottaa tilastollisen kuvauksen perusteista keski- ja hajontalukuja, selittää jakaumien ominaisuudet ja raportoida erilaisia jakaumia. Opiskelun ja harjoittelun jälkeen opiskelija osaa verrata ja soveltaa käsiteltyjä analyyseja ja valita niiden tyypillisimmistä sovelluksista sopiva erilaisissa kysymyksen asetteluissa. Tutkimuksen suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi opiskelija osaa toisaalta selittää erilaisten tutkimusasetelmien ja kysymysten vaikutukset aineiston valintaan ja toisaalta erilaisten menetelmien rajoitukset ja edellytykset kysymysten ja ongelmien ratkaisussa. Lisäksi opiskelija osaa itse suunnitella yksinkertaisen empiirisen tutkimuksen.

Sotatekniikan laitos (STEKNL)

Opintojaksolla perehdytään operaatioanalyysin eri osa-alueisiin, päätösanalyysiin, optimointiin ja simulointiin, tutkimusmenetelminä sekä erityisesti sotateknisen tutkimuksen apuna. Opiskelija tulee tietoiseksi mallinnuksen, päätösanalyysin, optimoinnin ja simuloinnin pohjana olevista periaatteista ja niiden mahdollisuuksista ja rajoituksista. Opintojaksolla esitellään operaatioanalyysin käytön kohteita Puolustusvoimissa.

Sotataidon laitos (SOTATL)

Opintojaksoon kuuluu perehtyminen oppiaineen tai tieteenalan yleisiin aineistonhankinta- ja analyysimenetelmiin sekä niiden käyttöön esimerkkeineen. Opintojakson perusteella opiskelija täydentää tutkimussuunnitelmansa. Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee jatkamaan aihealueensa tutkimista itsenäisesti.

Esitietovaatimukset:

2SM1 Tutkimusmenetelmät 1 (5 op)

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

2SM3_23 Pro gradu -tutkielma seminaareineen

Laajuus: 30

Osaamistavoitteet:

Opintojakson tarkoituksena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelukykyä ja kykyä soveltaa valittuja tutkimusmenetelmiä opinnäytetyössään. Opiskelija rakentaa itselleen asiantuntijuutta tutkielman aihepiiristä.

Opintojakso kehittää opiskelijan kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Opintojakso harjoittaa opiskelijan kykyä tieteelliseen keskusteluun.

Hyväksytty pro gradu -tutkielma osoittaa, että opiskelija

-tuntee tieteenalansa keskeiset teoreettiset keskustelut ja osaa paikallistaa oman tutkielmansa niihin- osaa koota tutkielmansa aiheeseen ja metodologiaan sopivaa tutkimusaineistoa sekä soveltaa tieteellisiä tutkimusmenetelmiä sen käsittelyssä

-osaa tuottaa tieteellisesti päteviä tuloksia ja johtopäätöksiä, suhteuttaa ne aikaisempaan tutkimukseen ja esittää ne asiantuntevasti

-osoittaa valmiutta arvioida oman työnsä, tulostensa ja johtopäätöksensä luotettavuutta ja rajoitteita ja kykenee arvioimaan kriittisesti tekemiään valintoja

-osaa raportoida työnsä sujuvasti tieteellisellä asiatyylillä oman tieteenalansa käytänteitä noudattaen.

Pro gradu -tutkielmaa laatiessaan opiskelija osallistuu opinnäytetyötä tukevaan seminaarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun ja tekstipalautteen antamiseen sekä hyödyntämiseen opponentin ja respondentin rooleissa.

Tieteellisen kirjoittamisen hyväksytysti suoritettuaan opiskelija osaa:

- Määritellä asiatyylisen argumentoivan tekstin piirteet (tiedot).
- Valita tekstilajiin sopivat ammattikielen ja tieteenalan erikoiskäsitteet ja ilmaukset (tiedot).
- Analysoida sekä omia että toisten asiatekstejä (tiedot).
- Soveltaa ammatissa ja tieteenalalla tarvittavaa tekstitaitoa erilaisten asiatekstien tuottamisessa (taidot).
- Käyttää tekstintekijän apuvälineitä ja soveltaa tekstipalautetta (taidot).
- Suhteuttaa ammatissa ja tieteenalalla tarvittavat tekstilajit, erikoiskäsitteet ja ilmaukset sekä keskustella valinnoistaan kielen (suomi, ruotsi tai vieras kieli) asiantuntijoiden kanssa (asenne/vuorovaikutus).

Kypsyysnäytteen suoritettuaan opiskelija osaa laatia tieteellisen raportin tiivistelmän ja käyttää hyvää asiatyylistä suomen tai ruotsin kieltä.

Sisältö:

Sotatieteiden maisterin tutkintoon kuuluvan tutkimuskoulutuksen tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelua ja ilmaisua sekä syventää opiskelijan metodisia ja käytännön valmiuksia tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseksi tutkimuksessa. Opintojakso kehittää opiskelijan kykyä toteuttaa ja raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Opinnäytetyöt ovat osa Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen tutkimus- ja kehittämistoiminnan kokonaisuutta ja niiden aiheet liittyvät Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen tietotarpeisiin ja tutkimusprojekteihin. Opinnäytetöillä luodaan myös opiskelijoille valmiuksia toimia asiantuntijana opinnäytteensä alalla.

Tieteellinen kirjoittaminen -opintojakso integroidaan pro gradu tutkielma seminaareineen opintojaksoon ja opiskelijan pro gradu -tutkielman ohjaamiseen. Tieteellisen kirjoittamisen opintojen ydinainesta on tieteenalan tekstikäytäntöjen hallinta, asiatyylisen tieteellisen tekstin tarkoituksenmukainen rakenne, ammattikielen ja tieteenalan termien johdonmukainen käyttö, yhtenäisen argumentoivan tekstin laatimisen taito sekä tekstin- ja kielenhuollon normien ja apuvälineiden hallinta.

Kypsyysnäyte on myös pro gradu -tutkielmaan integroitu osaamisen näyttö, jossa opiskelija osoittaa sekä perehtyneisyytensä pro gradu -tutkielmansa alaan, että hyvän, Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun asetuksen mukaisen, suomen tai ruotsin kielen taitonsa.

Esitietovaatimukset:

- 2SM1

- 2SM2.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Pro gradu -tutkielma toteutetaan pääasiassa opiskelijan itsenäisenä työskentelynä. Opiskelija sopii ohjaustapaamisista ja mahdollisista tutkielman välitarkasteluista itsenäisesti ohjaajiansa kanssa. Opiskelijan tulee kuitenkin osallistua ainelaitoksen järjestämään seminaarityöskentelyyn.

Arviointiasteikko: 0-5

2SMKYPS Maisterin kypsyysnäyte

Laajuus: 0

Osaamistavoitteet:

Kypsyysnäytteen suoritettuaan opiskelija osaa laatia tieteellisen raportin tiivistelmän ja käyttää hyvää asiatyylisiä suomen tai ruotsin kieltä.

Sisältö:

Kypsyysnäyte on tutkintoon kuuluva, pro gradu -tutkielmaan integroitu osaamisen näyttö, jossa opiskelija osoittaa sekä perehtyneisyytensä pro gradu -tutkielmansa alaan, että hyvän, Maanpuolustuskorkeakoulusta annetun asetuksen mukaisen suomen tai ruotsin kielen taitonsa.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

3SM Valmiuden säätely, perustaminen ja viranomaisyhteistyö

Laajuus: 7

3SM1_23 Turvallisuusympäristön muutokset ja viranomaisyhteistyö

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan erilaisia uhkia ja turvallisuusympäristön muutoksia ennen konfliktin alkamista. Tarkastelu tehdään esimerkiksi asymmetrisen sodankäynnin skenaarioiden ja menetelmien avulla ja lainsäädännön näkökulmasta. Muiden viranomaisten näkökulmasta tutustutaan toimivaltuuksiin ja johtamisrakenteisiin. Opintojaksolla perehdytään valmiuden tehostamiseen Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa. Opintojaksolla perehdytään kokonaisturvallisuuteen muiden viranomaisten näkökulmasta sekä viran-omaisyhteistyöhön normaalioloissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa eritellä erilaisia uhkia ja turvallisuusympäristön muutoksia. Opiskelija osaa tehdä johtopäätöksiä viimeaikojen sotien ja sotaa alempien konfliktien merkityksestä tilanteenarvioinnissa ja analysoida toimintaympäristön asettamia haasteita omalle toiminnalleen teorialähtöisesti.

Opiskelija osaa analysoida symmetrisen ja epäsymmetrisen sodankäynnin teorioita sekä menetelmiä ja osaa selittää niiden merkityksen osana vaikuttamisen kokonaisuutta. Opiskelija osaa eritellä valmiuteen liittyvän lainsäädännön ja toimivaltuudet sekä voimankäytön oikeudet ja -säännöt. Opiskelija osaa analysoida turvallisuusympäristön vaatimukset suorituskykyjen käytölle.

Opiskelija osaa määrittellä viranomaisyhteistyön merkityksen sekä suorituskykyjen käytön suunnittelun osana kokonaisturvallisuutta (ml. virka-apu). Opiskelija ymmärtää yleiset valmiuden säätelyn periaatteet ja niiden vaikutukset oman tehtävätasonsa mukaisen joukon toimintaan.

Opiskelija osaa selittää muiden viranomaisten toimivaltuudet ja valtion johtamisrakenteet normaalioloissa, normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Esitietovaatimukset:

Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMMAA, SMMERI, SMILMA, SMRVL ja SMVIR KO:ien opiskelijat.

Arviointiasteikko: 0-5

3SM2_23 Valmiuden kohottaminen ja perustaminen

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään valmiuden säätelyn toimenpiteisiin joukko-osastossa ja tutustutaan paikallispuolustuksen

perusteisiin. Opintojaksolla käsitellään joukkojen perustamisen ja liikekannallepanojärjestelmän perusteita sekä niihin liittyvä lainsäädäntö ja toimivaltuudet. Jaksoon kuuluu yhteisten osuuksien lisäksi eriytyviä puolustushaarakohtaisia opintoja. Opintojaksolla esitellään uusimpia joukkojen valmiuteen ja suorituskykyyn liittyviä tutkimuksia. Opintojaksolla perehdytään lyhyellä aikavälillä tapahtuvaan fyysiseen harjoitteluun ennen joukkojen perustamista ja perustamisen aikana. Opintojaksoon sisältyy fyysisen toimintakyvyn harjoituksia.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa selittää ja perustella valmiuden tehostamiseen ja kohottamiseen liittyvät kokonaisuudet, ml. perusyksikön päällikön toimenpiteet sekä perusvalmiuden joukkojen käytön perusteet. Opiskelija kykenee tekemään johtopäätöksiä poikkeusolojen tehtäviin liittyvistä joukkojen käytön, koulutusjärjestelmän, tietojärjestelmien, henkilöstörakenteen, sotavarustuksen ja johtamisen aiheuttamista vaatimuksista henkilöstölle ja sen kehittämiseksi.

Opiskelija kykenee määrittelemään eri puolustushaarojen ja aselajien roolin, tehtävät ja yhteistoiminnan perusteet ja osaa suhteuttaa ne oman joukkonsa toimintaan harjoitteellisessa tilannekehityksessä. Opiskelija osaa tehdä johtopäätöksiä ja kehitysehdotuksia käytettävissä olevien joukkojen vahvuuksista, heikkouksista ja käytettävyydestä eri taistelulajeissa (joukon operatiivisen käytettävyyden arviointi).

Opiskelija osaa muodostaa poikkeusolojen tehtäväänsä liittyvän kokonaiskuvan, jossa otetaan huomioon omaan johtamistoimintaan vaikuttavat häiriötilanteet, epävarmuustekijät sekä vaatimukset suorituskykyjen ylläpitämisestä.

Opiskelija arvioi toimintakyvyn asettamia rajoituksia valmiuden kohottamisen aikana ja kykenee kehittämään lyhyellä aikavälillä yksilön ja joukon toimintakykyä tehtävän vaatimusten mukaisesti.

Opiskelija soveltaa, analysoi ja arvioi lakeja, asetuksia ja normeja omassa toiminnassaan sekä toimiessaan hallinnollisissa ja operatiivisissa tehtävissä.

Esitietovaatimukset:

- 3SM1.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMMAA, SMMERI, SMILMA, SMRVL ja SMVIR KO:ien opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

3.1 SM Ilmavoima osana operaatiota

Laajuus: 20

Osaamistavoitteet:

Moduulin jälkeen opiskelija osaa toteuttaa ja johtaa tehtävätasonsa mukaiset AKV/AKT- ja taistelutehtävät osana kokonaismaanpuolustusta ja arvioida toimintaansa suhteessa lakeihin ja asetuksiin. Hän analysoi oman joukkonsa toimintaan kohdistuvaa uhkaa ja tilanteen kehittymistä omaan tehtäväänsä liittyen sekä analysoi, arvioi ja yhdistää sotataidollisia ja teknisiä tietoja ja taitoja omalla tehtävätasollaan. Opiskelija analysoi ilmapuolustuksen suorituskykyjä hävittäjätorjunnan tukena ja ymmärtää eri puolustushaarojen suorituskykyjen yhteensovittamisen ilmaoperaatioissa. Opiskelija käyttää operatiivisia tietojärjestelmiä ja analysoi hävittäjäalentämisen vaatimuksia sekä kehittää omaa toimintakykyään sen eri osa-alueilla.

Lisätiedot:

SMLENTOUPS KO, ilmavoimien hävittäjäopintosuunta

3SM1LENTO_23 Ilmataistelu

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa johtaa hävittäjäparia ja käyttää asejärjestelmiä näköetäisyyden sisäpuolella (WVR) käytävässä ilmataistelussa. Opiskelija osaa analysoida asejärjestelmien ja lavettien suorituskykyä sekä niiden vaikutusta omaan toimintaan. Opiskelija osaa analysoida hävittäjäpariin kohdistuvaa A/A-uhkaa.

Sisältö:

Opintojaksolla analysoidaan hävittäjien ja niiden asejärjestelmien suorituskykyä sekä niiden muodostamaa uhkaa hävittäjäparin näkökulmasta. Opintojaksolla käsitellään HW-asekurssin aerodynamiikkaa ja ilmataistelun fysikaalisia perusteita sekä ase- ja masuujärjestelmiä ja syvennyttään ilmataisteluun yksittäisellä koneella ja parilla (WVR-

ilmataistelulentokoulutus).

Esitietovaatimukset:

- SK-tutkinto, ilmavoimien ohjaajaopintosuunta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n ilmavoimien hävittäjäopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso on ainutkertainen.

Arviointiasteikko: 0-5

3SM2LENTO Hävittäjäpari osana AKV/AKT-toimintaa

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa johtaa hävittäjäparia AKV/AKT-tehtävissä huomioiden normiohjauksen ja taistelunjohtamisen mahdollisuudet ja rajoitteet. Opiskelija osaa arvioida omaa toimintaansa suhteessa lakeihin ja asetuksiin, kansainväliseen oikeuteen ja Puolustusvoimien määräyksiin sekä osaa soveltaa taistelunjohtajajärjestelmän suorituskykyjen käyttöperiaatteita omassa toiminnassaan.

Sisältö:

Opintojaksolla syvennyttään alueellisen koskemattomuuden valvontaa ja turvaamista ohjaaviin lakeihin, asetuksiin, Puolustusvoimien määräyksiin sekä kansainväliseen oikeuteen. Lisäksi syvennyttään ilmapuolustuksen taistelunjohtajajärjestelmän käyttöperiaatteisiin ja sovelletaan niitä AKV/AKT-lennoilla. Opintojaksolla käsitellään AKV/AKT-toimintaan liittyvät lait ja asetukset sekä kansainväliset oikeussäännöt, lentotoiminnan taktinen ohjeistus, hävittäjätorjunnan taistelunjohtamisen perusteet, tilanneymmärryksen rakentaminen ja ylläpito sekä tunnistuslentotoiminta hävittäjäparilla (tunnistuslentokoulutus).

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto, ilmavoimien ohjaajaopintosuunta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n ilmavoimien hävittäjäopintosuunnan opiskelijat.

Opintojakso on ainutkertainen.

Arviointiasteikko: 0-5

3SM3LENTO Hävittäjäpari osana puolustuksellista ilmaoperaatiota

Laajuus: 7

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa johtaa hävittäjäparia puolustuksellisissa ilmaoperaatioissa huomioiden ylemmän johtoportaan ohjauksen ja lento-osastoon ilmasta kohdistuvan uhkan. Opiskelija osaa johtaa hävittäjäparia puolustuksellisissa ilmaoperaatioissa, soveltaa toiminnassaan ylemmän johtoportaan ohjausta (JCO, AOD, ATO, ACO) sekä analysoida asejärjestelmien ja lavettien suorituskykyä sekä niiden vaikutusta omaan toimintaan. Hän ymmärtää muiden puolustushaarojen suorituskykyjen vaikutuksen omaan toimintaan ja soveltaa tietojään hävittäjäparin taistelussa, arvioi hävittäjäpariin kohdistuvaa A/A-uhkaa sekä käyttää operatiivisia tietojärjestelmiä tilannekuvan päivittämiseen ja ylemmän johtoportaan ohjauksen hankkimiseen.

Sisältö:

Opintojaksolla syvennyttään puolustuksellisten ilmaoperaatioiden muodostamiseen sekä hävittäjätorjunnan ja ilmapuolustuksen muiden suorituskykyjen rooliin operaatioissa. Jaksolla harjoitellaan ilmaoperaatioiden ohjausasiakirjojen soveltamista hävittäjäparin toiminnan suunnittelussa. Opintojaksolla käsitellään lento-osastojen valmiuden säätely, operaatioiden ohjausasiakirjojen vaikutus hävittäjäparin käyttöön, hävittäjätorjunnan käyttöperiaatteet poikkeusoloissa, A/A-uhka puolustuksellisissa ilmaoperaatioissa, muiden puolustushaarojen suorituskykyjen vaikutus puolustuksellisiin ilmaoperaatioihin (IT, ELSO), hävittäjäparin taktiikka ja taistelutekniikka, operatiiviset tieto- ja viestijärjestelmät lento-osaston tehtävän valmistelun ja toteutuksen tukena sekä torjuntalennot hävittäjäparilla (koulumainen ja sovellettu torjuntalentokoulutus).

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto, ilmavoimien ohjaajaopintosuunta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n ilmavoimien hävittäjäopintosuunnan opiskelijat.

Opintojakso on ainutkertainen.

Arviointiasteikko: 0-5

3SM4LENTO Hävittäjäpari osana yhteistä vaikuttamista

Laajuus: 3

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa johtaa hävittäjäparia hyökkäyksellisessä ilmaoperaatiossa huomioiden uhkan sekä ylemmän johtoportaan ohjauksen ja muiden puolustushaarojen taistelun vaikutuksen. Opiskelija osaa johtaa hävittäjäparia hyökkäyksellisessä ilmaoperaatiossa ja arvioida hävittäjäpariin kohdistuvaa A/A- ja G/A-uhkaa. Hän ymmärtää Puolustusvoimien yhteisen vaikuttamisen konseptin ja Ilmavoimien roolin siinä sekä soveltaa tietojaan hävittäjäparin toiminnassa. Omassa toiminnassaan opiskelija soveltaa A/G-operaation suunnitteluprosessia ja ohjaavia asiakirjoja. Hän ymmärtää muiden puolustushaarojen taistelun vaikutuksen.

Sisältö:

Opintojaksolla syvennyttään hyökkäyksellisiin ilmaoperaatioihin osana Puolustusvoimien yhteistä vaikuttamista sekä operaatioiden suunnitteluprosessiin. Jaksolla arvioidaan lento-osastoon taistelukentän eri ulottuvuuksista kohdistuvaa uhkaa. Opintojaksolla käsitellään HW A/G -kurssi (Ilmavoimat osana yhteistä vaikuttamista, A/G-asejärjestelmät, hyökkäyksellisten ilmaoperaatioiden suunnittelu, maalittaminen ja asejärjestelmän optimointi (weaponeering) ja A/A- ja G/A-uhkan huomioiminen hyökkäyksellisissä ilmaoperaatioissa) sekä ilmasta maahan -vaikuttaminen hävittäjäparilla (A/G-lentokoulutus).

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto, ilmavoimien ohjaajaopintosuunta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n ilmavoimien hävittäjäopintosuunnan opiskelijat.

Opintojakso on ainutkertainen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

3SM5LENTO Monitoimihävittäjän asejärjestelmät ja taistelutekniikka

Laajuus: 3

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa arvioida hävittäjätaistelun sekä A/G-vaikuttamisen taktisia ratkaisuja suhteessa järjestelmien suorituskykyyn ja taustalla oleviin luonnontieteellisiin perusteisiin. Opiskelija arvioi monitoimihävittäjän järjestelmien suorituskykyä ja siihen vaikuttavia luonnontieteellisiä perusteita sekä hävittäjätaktiikkaa suhteessa järjestelmien suorituskykyyn.

Sisältö:

Opintojaksolla syvennyttään monitoimihävittäjän järjestelmiin tekniikan ja taktiikan näkökulmasta.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto, ilmavoimien ohjaajaopintosuunta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n ilmavoimien hävittäjäopintosuunnan opiskelijat.

Opintojakso on ainutkertainen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

3.2SM Maavoimien helikopteriosasto osana operaatioita

Laajuus: 20

Osaamistavoitteet:

Moduulin jälkeen opiskelija osaa toteuttaa ja johtaa tehtävätasonsa mukaiset viranomaisyhteistyö- ja erikoisoperaatioiden tukitehtävät osana kokonaisuun puolustusta. Opiskelija osaa analysoida oman joukkonsa toimintaan kohdistuvaa uhkaa ja tilanteen kehittymistä omaan tehtäväänsä liittyen. Opiskelija osaa analysoida helikopteriosaston tuottamaa tukea osana erikoisjoukkojen suorituskykyä ja määrittellä eri puolustushaarojen suorituskykyjen yhteensovittamisen

erikoisoperaatioissa. Opiskelija osaa analysoida miehistöyhteistyön vaatimuksia kokonaisvaltaiselle toimintakyvyille sekä kehittää omaa toimintakykyään niiden pohjalta.

Lisätiedot:

SMLENTOUPS KO, maavoimien helikopteripintosuunta

3SM1MHEKO Miehistöyhteistyön perusteet (HH2/NHperämies)

Laajuus: 4

Osaamistavoitteet:

Opintojaksos jälkeen opiskelija osaa johtaa miehistöä sekä analysoida oman toiminnan vaikutusta miehistöyhteistyöhön ja miehistön toimintakykyä. Opiskelija osaa soveltaa miehistöyhteistyön teorioita käytäntöön.

Sisältö:

Opintojaksolla analysoidaan miehistöyhteistyöhön liittyvien tieteellisten ilmiöiden vaikutusta helikopterimiehistön toimintakykyyn sekä sovelletaan teoriaa käytäntöön. Opintojaksolla opiskellaan helikopterimiehistön johtamista ja tehokasta toimintaa osana miehistöä yksittäisellä helikopterilla ja helikopteriparilla.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto ja hyväksytty HH1-lentokoulutusohjelma.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n maavoimien helikopteripintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

3SM2MHEKO Helikopterimiehistö osana virka-aputoimintaa (päivystysohjaaja)

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojaksos jälkeen opiskelija osaa johtaa helikopterimiehistöä virka-aputehtävissä sekä osaa määritellä muiden viranomaisien ja puolustushaarojen kanssa tehtävän yhteistoiminnan periaatteet. Opiskelija osaa analysoida omaa toimintaansa suhteessa lakeihin ja asetuksiin, kansainväliseen oikeuteen sekä Puolustusvoimien määräyksiin. Opiskelija osaa soveltaa suorituskyykyjen käyttöperiaatteita omassa toiminnassaan.

Sisältö:

Opintojaksolla syvennyttään viranomaisyhteistyötä ohjaaviin lakeihin, asetuksiin, Puolustusvoimien määräyksiin sekä kansainväliseen oikeuteen. Lisäksi syvennyttään helikopterisuorituskyvyn käyttöperiaatteisiin muiden viranomaisien ja puolustushaarojen tukemisessa ja sovelletaan niitä koulutuslennoilla. Opintojaksolla opiskellaan helikopterimiehistön johtamista virka-aputehtävissä huomioiden normiohjaus, aseellinen virka-apu ja sotilaallisen voimankäytön mahdollisuudet ja rajoitteet.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto ja hyväksytty HH1-lentokoulutusohjelma.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n maavoimien helikopteripintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: 0-5

3SM3MHEKO Helikopteriosasto osana erikoisoperaatiota (BMQ)

Laajuus: 8

Osaamistavoitteet:

Opintojaksos jälkeen opiskelija osaa johtaa helikopterimiehistöä erikoisoperaatioissa. Opiskelija osaa myös soveltaa toiminnassaan ylemmän johtoportaan ohjausta ja tunnistaa suorituskyyvyn käytön periaatteet osana Puolustusvoimien operaatioita. Opiskelija osaa selittää erikoisoperaatioiden suunnittelun ja suorituseriaatteet sekä osaa soveltaa niitä osana tehtäväsuunnittelua. Opiskelija osaa arvioida rinnakkaisten suunnitteluprosessien vaikutuksen erikoisoperaatioissa.

Sisältö:

Opintojakso täydentää tietoa nykyaikaisen helikopteritaktiikan ja erikoisilmailun erityispiirteistä. Opintojaksolla käsitellään tehtäväsuunnittelutyökalujen käyttöönottoa toimintamenetelmineen sekä toimimista osana suunnitteluryhmää tehtäväsuunnittelussa. Opintojaksolla käydään läpi kriittisiä osatekijöitä suunnitteluprosessissa. Opintojaksolla

korostetaan tiimityöskentelyn ja miehistöyhteistyön merkitystä. Opintojaksolla käsitellään operatiivisten johtamisjärjestelmien käyttöä.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto ja hyväksytty HH1-lentokoulutusohjelma.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n maavoimien helikopteriopintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: 0-5

3SM4MHEKO UTJR osana yhteistä vaikuttamista

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa suunnitteluprosesseja vaikuttamisen konseptin näkökulmasta. Opiskelija osaa määritellä Puolustusvoimien yhteisen vaikuttamisen konseptin.

Opiskelija osaa selittää UTJR:n roolin osana yhteistä vaikuttamista.

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään Puolustusvoimien yhteisen vaikuttamisen konseptia sekä suunnitteluprosessin linkittymistä siihen. Opintojaksolla syvennyttään UTJR:n rooliin vaikuttamisessa sekä yhteistyöhön ja liityntäpintoihin muiden puolustushaarojen ja yhteistoimintaosapuolien kanssa vaikuttamiseen liittyen.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto ja hyväksytty HH1-lentokoulutusohjelma.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n maavoimien helikopteriopintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

3SM5MHEKO Kuljetushelikopterin järjestelmät ja suorituskyky (TPK)

Laajuus: 4

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa käyttää helikopterin järjestelmiä. Opiskelija osaa kuvata ja selittää järjestelmien toiminnan ja vaikutuksen kuljetushelikopterin suorituskykyyn.

Sisältö:

Opintojaksolla syvennyttään kuljetushelikopterin järjestelmiin tekniikan ja taktiikan näkökulmasta. Opintojaksolla arvioidaan helikopterioperaatioiden taktisia ratkaisuja suhteessa järjestelmien suorituskykyyn ja taustalla oleviin luonnontieteellisiin perusteisiin.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto ja hyväksytty HH1-lentokoulutusohjelma.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n maavoimien helikopteriopintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

3.3SM Rajavartiolaitoksen vartiolentolaivueen erityislentotoiminta

Laajuus: 20

Osaamistavoitteet:

Moduulin jälkeen opiskelija osaa johtaa tehtävätasonsa mukaiset erityislentotoiminnan tehtävät osana Rajavartiolaitoksen suorituskykyä lakien ja asetusten mukaisesti. Opiskelija osaa analysoida oman joukkonsa toimintaan kohdistuvaa uhkaa ja tilanteen kehittymistä omaan tehtäväänsä liittyen. Opiskelija osaa arvioida ja yhdistää sotataidollisia ja -teknisiä tietoja ja taitoja omalla tehtävätasollaan. Opiskelija osaa analysoida ilma-alusten tuottamaa tukea osana meripelastus- ja suuronnettomuusoperaatiota sekä eri yhteistoimintatasojen suorituskykyjen yhteensovittamista. Opiskelija analysoi miehistöyhteistyön vaatimuksia sekä fyysiselle että psyykkiselle toimintakyvylle ja kehittää omaa toimintakykyään niiden pohjalta.

Lisätiedot:

LENTOUPS KO

Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat

3SM1RHEKO A119 erityislentotoiminta

Laajuus: 6

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toimia helikopterin päällikkönä Rajavartiolaitoksen erityislentotoiminnassa A119:llä suoritettavissa lentotehtävissä. Opiskelija osaa jäsentää Rajavartiolaitoksen päätehtävät, pääpainona helikopterin käyttö rajavalvontatehtävissä. Opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa partiolentotoimintaa ylemmän johtoportaan ohjauksen mukaisesti. Opiskelija osaa jäsentää muiden viranomaistahojen roolit ja tehtävät sekä helikopterin roolin tehtävissä yhteistyötahojen kanssa.

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään Rajavartiolaitoksen operatiivisiin lentotehtäviin A119-kalustolla. Jaksolla syvennyttään Rajavartiolaitoksen yhden päätehtävän, rajojen valvonnan, toteuttamiseen helikopterikalustolla sekä annetaan perusteet muista helikoptereilla suoritettavista maa-alueen tehtävistä, joihin sisältyvät viranomaisyhteistyö poliisin, pelastustoimen ja terveystoimen yhteistyökumppaneiden kanssa.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto, Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

A119-teoria- ja lentokoulutusohjelma.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

3SM2RHEKO B412 / H215 erityislentotoiminta

Laajuus: 7

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toimia perämiehenä monimoottorikalustossa ja Rajavartiolaitoksen erityislentotoiminnassa. Opiskelija osaa jäsentää Rajavartiolaitoksen päätehtävät, pääpainona helikopterin käyttö meripelastuksessa. Opiskelija osaa jäsentää hälytyslentotoiminnan suunnittelu- ja suorituseriaatteet sekä taktisen lentotoiminnan pääperiaatteet ja yhteistyötahot.

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään Rajavartiolaitoksen operatiivisiin lentotehtäviin B412/H215-kalustolla. Jaksolla syvennyttään Rajavartiolaitoksen yhden päätehtävän, meripelastuksen, toteuttamiseen helikopterikalustolla sekä annetaan perusteet muista helikoptereilla suoritettavista merialueen tehtävistä, joihin sisältyvät viranomaisyhteistyö poliisin, pelastustoimen ja terveystoimen yhteistyökumppaneiden kanssa. Jaksolla perehdytään myös Rajavartiolaitoksen taktiseen lentotoimintaan yhdessä operaattoreiden kanssa. Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toimia helikopterin perämiehenä Rajavartiolaitoksen erityislentotoiminnassa B412/H215-kalustolla suoritettavissa lentotehtävissä sekä tilanteenmukaisissa hälytystehtävissä.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto, Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

B412/H215-teoria- ja lentokoulutusohjelma.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

3SM3RHEKO Miehistöyhteistyön perusteet

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa jäsentää miehistöyhteistyöhön liittyvät tekniset ja ei-tekniset tiedot, taidot ja asenteet, jotka liittyvät toimintaan usean ohjaajan ilma-aluksessa. Opiskelija osaa analysoida oman toiminnan vaikutusta ja miehistön toimintakykyä. Opiskelija osaa soveltaa miehistöyhteistyön teorioita käytäntöön.

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään teknisiin ja ei-teknisiin komponentteihin tiedoista, taidosta ja asenteista, jotka liittyvät miehistöyhteistyöhön ja ilma-aluksen ohjaamoyhteistyöhön. Opintopakso sisältää sekä teoria- että lentokoulutusjakson. Opintopakson jälkeen opiskelija tietää ja tuntee menetelmät ja roolit usean ohjaajan toimintaympäristössä.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto, Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

ATO MCC theoretic training -syllabus

RVL ATO H215 / B412 ME/IR type training including MCC-syllabus.

Lentokoulutus arvioidaan EASA FCL -kompetenssien avulla toimintakäsikirjassa kuvatun arvioinnin kautta.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

3SM4RHEKO Ilma-aluksen miehistö osana meripelastusjärjestelmää

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintopakson jälkeen opiskelija osaa analysoida ilma-alusten miehistöjen roolia merellisessä pelastusoperaatiossa Suomen meripelastusjärjestelmän kontekstissa. Opiskelija osaa arvioida omaa toimintaansa suhteessa lakeihin ja asetuksiin, kansainväliseen oikeuteen sekä Rajavartiolaitoksen määräyksiin. Opiskelija osaa soveltaa suorituskäytön käyttöperiaatteita omassa toiminnassaan.

Sisältö:

Opintopaksoilla syvennyttään Suomen meripelastusjärjestelmään ja sitä ohjaaviin lakeihin, asetuksiin ja Rajavartiolaitoksen määräyksiin sekä kansainväliseen oikeuteen. Opintopaksoilla perehdytään meripelastuskoulutuksen eri moduuleihin keskittyen ilma-aluksen miehistön rooliin eri tehtävissä. Opintopakson käytännön koulutukseen kuuluu 1. vaiheessa osallistuminen merellisen suuronnettomuusharjoituksen läpiviennin suunnitteluun ja toteutukseen sekä 2. vaiheessa osallistuminen itse harjoitukseen osana ilma-aluksen miehistöä.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto, Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

Lento SAR -teoriakoulutus Suuronnettomuusharjoitus.

Arviointiasteikko: 0-5

3SM5RHEKO_23 Rajavartiolaitoksen toiminta rajaturvallisuuden häiriötilanteissa

Laajuus: 3

Osaamistavoitteet:

Opintopakson jälkeen opiskelija osaa jäsentää hallintoyksikön ja keskeisten yhteistyöviranomaisten roolin ja toiminnan sekä normaali- että häiriötilanteissa.

Opiskelija osaa tehdä johtopäätöksiä häiriötilanteiden aiheuttajasta sekä omien resurssien käyttömahdollisuuksista ja -vaihtoehdoista. Opiskelija osaa soveltaa Rajavartiolaitoksen ja rajavartiomiehen toimivaltuuksia normaali-, häiriö- ja poikkeusoloissa. Opiskelija osaa suunnitella omalla tehtävätasollaan aseman toiminnan perusajatuksen häiriötilanteissa ja laatia aseman varautumissuunnitelmat.

Opiskelija osaa arvioida Rajavartiolaitoksen ilma-alusten suorituskäytökijöiden ja yleisten taktisten käyttöperiaatteiden merkitystä toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa.

Sisältö:

Opintopaksoilla tarkastellaan Rajavartiolaitoksen ja hallintoyksiköiden varautumista rajaturvallisuuden häiriötilanteisiin.

Opintopaksoilla perehdytään vartioston ja aseman varautumissuunnitelmiin.

Esitietovaatimukset:

- SK-tutkinto, Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso toteutetaan yhdessä SMRVL KO:n kanssa.

Arviointiasteikko: 0-5

4SM Puolustushaaran taistelu 1

Laajuus: 15

Sisältö:

Moduuli jakautuu kolmeen opintojaksoon. Käsiteltäviä aiheita tarkastellaan oppiaineiden rajat ylittäen monitieteisesti. Moduulissa opiskelija perehtyy puolustushaaransa mukaisen perusyksikön ja joukkoyksikön (vast.) taistelun periaatteisiin ja arvioi omaan toimintaan vaikuttavaa vihollista, sen suorituskykyä ja käyttöperiaatteita. Opiskelija perehtyy perusyksikön ja joukkoyksikön (vast.) taistelun suunnitteluun ja johtamiseen osana yhtymän alaista joukkoyksikköä. Moduulissa opiskelija analysoi puolustushaaransa mukaisen perusyksikön ja joukkoyksikön (vast.) toimintaympäristöä osana ylemmän johtoportaan taistelua ja johtaa tehtävänsä mukaisesti poikkeusolojen suunnitelmien toimeenpanoa.

Moduulin ensimmäinen opintojakso on kaikille koulutusohjelmille yhteinen, ja se sisältää eriytyvää opiskelua. Ensimmäisessä opintojaksossa luodaan yhteiset perusteet vastustajasta, ase- ja vasta-ase -periaatteesta sekä suunnitteluperusteista. Painopisteenä on tarkastella vastustajan sotataitoa ja johtamista.

Toisessa opintojaksossa opiskelija perehtyy puolustushaaransa perusyksikön ja joukkoyksikön (vast.) taistelutoiminnan perusteisiin ja suunnitteluun.

Kolmannessa opintojaksossa opiskelija syventyy ja harjaantuu puolustushaaransa joukkoyksikön tai vastaavan päätaistelulajien toimeenpanoon joko osana Maanpuolustuskorkeakoulun esikunta- ja johtamisharjoitusta (EJH) tai erillisenä harjoituksena. Opiskelussa käytetään operatiivisia ja hallinnollisia tietojärjestelmiä.

Osaamistavoitteet:

Moduulin jälkeen opiskelija osaa analysoida joukkoyksikön (vast.) suorituskykyä osana puolustushaaran suorituskykyä sekä osaa suhteuttaa joukkoyksikön (vast.) taistelun merkityksen osaksi puolustushaaransa operaatioita.

Opiskelija osaa eritellä periaatteet puolustushaaransa perusyksikön (vast.) taistelun suunnittelusta ja toteuttamisesta. Opiskelija kykenee luomaan itselleen käsityksen joukkoyksikön (vast.) suorituskyvyistä, rakenteesta ja organisaatiosta. Opiskelija kykenee tuottamaan itselleen käsityksen puolustushaaransa joukkojen ja järjestelmien käytöstä osana yhtymän operaatiota.

Opiskelija kykenee täydentämään omaa osaamistaan taistelusuunnitelman laatimisesta puolustushaaransa toimintaympäristössä.

Kriteerit:

Valitaan puolustushaaran / koulutusohjelman mukaisesti (maa / meri / ilma / rvl)

Lisätiedot:

Vastuutaho: SOTATL

4SM1_23 Vastustajan suorituskykyjen käyttöperiaatteet

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojaksolla muodostetaan kuva vastustajasta ja sen ajatusmaailmasta. Vastustajan tarkastelussa huomioidaan sotataito, johtaminen, organisaatio ja resurssit sekä kulttuuritausta. Kokonaiskuvan perusteella pyritään arvioimaan vastustajan toimintamahdollisuuksia ja tulevaa toimintaa. Harjoitustilanteena käytetään yleensä laajamittaista hyökkäystä.

Opintojaksolla opiskelijalle luodaan perusteet arvioida omiin järjestelmiin ja suorituskykyyn kohdistuvaa uhkaa sekä kykyä arvioida niiden vaikutusta omien suorituskykyjen käyttöön. Opintojaksolla perehdytään vastustajan johtamisen periaatteisiin, uhkakuva-ajatteluun sekä joukkojen taktisiin käyttöperiaatteisiin. Opintojaksolla käsitellään

toimintaympäristöanalyysin perusteet sekä hyödynnetään operaatioanalyysin työkaluja tarkasteltaessa voimasuhteita.

Opintoihin kuuluu kaikille yhteisten osuuksien lisäksi eriytyviä puolustushaarakohtaisia osuuksia.

Ase–vasta-ase-tarkasteluiden pohjalta opiskelijalle luodaan käytännönläheinen näkemys suorituskykyjen todellisesta vaikutuksesta omaan toimintaan.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija tunnistaa omia suorituskykyjä vastaan kohdistuvan vastustajan uhkan sekä osaa laatia arvion vastustajan toiminnasta. Opiskelija osaa analysoida toimintaympäristöä ja sen vaikutusta toimintaan.

Opiskelija kykenee analysoimaan eri joukkojen heikkoudet ja vahvuudet sekä käytettävyyden eri taistelulajeissa. Opiskelija osaa liittää arvion vastustajan toiminnasta merkityksen suunnitteluprosessiin ja sen tuotteisiin sekä arvioida sen vaikutusta oman toiminnan suunnitteluun. Opiskelija kykenee toimimaan oman tehtävänsä ydinosoamisen ja asiantuntijuuden kehittämiseksi oma-aloitteisesti. Opiskelija osaa sotataidon teorioiden keskeisen sisällön ja taustan sekä kykenee arvioimaan niiden merkitystä sotataidon kehittymiseen operatiivisessa toiminnassa.

Opiskelija kykenee ase–vasta-ase-tarkasteluiden pohjalta arvioimaan joukkojen suorituskykyä käytäntöön sitomalla.

Esitietovaatimukset:

- MOD1
- MOD3.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA, SMMERI, SMILMA ja SMRVL KO:ien opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisensejä.
- Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.
- Opintojaksolla käsiteltävät asiat ovat suojaustasoa TL2, salainen.
- Opintojakso sisältää myös eriytyviä puolustushaarakohtaisia osuuksia.
- SMVIR KO:n opiskelijat voivat osallistua erillisellä päätöksellä opintojaksoon.
- Opintojakso on avoin myös reserviläisille.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

4SM2MAA_23 Maapuolustuksen joukkojen suorituskyvyt ja käyttöperiaatteet

Laajuus: 7

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään Maavoimien sekä joukkoyksikön/perusyhtymän taisteluun, organisaatioon ja suorituskykyyn eri taistelulajeissa. Opintojaksolla opitaan päätöksen laatiminen ja toimeenpano sekä periaatteet suunnitelman päivittämisestä taistelusuunnitelmaksi. Opintojaksolla perehdytään suunnittelua ja johtamista tukevien järjestelmien käyttöön.

Opintojaksolla perehdytään joukkoyksikön/perusyhtymän valittujen taistelulajien suunnitteluun ja toteuttamiseen osana ylemmän johtoportaan taistelua. Laadittujen suunnitelmien toimeenpanoa harjoitellaan eri sotapeli-menetelmiä hyödyntäen.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee erittelemään toimintaympäristöjen asettamat rajoitukset operaatioiden suunnittelussa ja toimeenpanossa ja osaa analysoida vastustajan organisaatiota ja yhdistää aselajinsa osaksi taistelun kokonaisuutta.

Opiskelija osaa eritellä yksikön käytettävissä olevat suorituskyvyt, kykenee tekemään johtopäätöksiä niiden käytettävyydestä eri tehtävätyyppeihin ja osaa soveltaa yleisiä taktisia periaatteita oman joukkonsa toiminnassa huomioiden sen liittymisen ylemmän johtoportaan toimintaan. Opiskelija osaa käyttää tärkeimpiä johtamisjärjestelmiä ja työvälineitä esikunnassa sekä osaa eritellä keskeisimpien taistelunjohtajajärjestelmien suorituskyvyt.

Opiskelija kykenee toimimaan oman tehtävänsä ydinosoamisen ja asiantuntijuuden kehittämiseksi oma-aloitteisesti, osaa määrittellä perusteita ajankohtaisten suorituskykyjen rakentamisen taustalla sekä Maavoimien organisaatioiden kehittämisen.

Opiskelija tunnistaa maa-, meri-, ilma- ja rajakomponenttien joukkojen ja järjestelmien vaikutuksen

omaan toimintaan ja operaation toteuttamiseen.

Esitietovaatimukset:

- 4SM1.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMMAA KO:n opiskelijat ja SMRVL KO:n rajavartiotaustaiset opiskelijat opintojakson viikoilla 1–3.

- Opintojakso ei tuota lissenssejä.

- Osa opiskelumateriaalista voi olla englanniksi.

Arviointiasteikko: 0-5

4SM2MERI_23 Merivoimien suorituskyvyt ja niiden käyttöperiaatteet 1

Laajuus: 7

Sisältö:

Opintojakso antaa opiskelijalle perusteet Merivoimien suorituskyvyistä sekä joukoista. Opiskelija perehtyy Merivoimien joukkoyksiköihin sekä keskeisiin perusyksiköihin. Opiskelija oppii perusyksikön päällikön suunnitteluprosessin ja laatimaan perusyksikön päällikön päätöksiä ylemmän johtoportaan antamien käskyjen perusteella. Opiskelija harjaantuu suunnitelmien sotapelaamisessa sekä toimeenpanossa. Opiskelija laatii opintojaksossa käsiteltävästä Merivoimien operaatioalueesta toimintaympäristöanalyysija ja maastontiedusteluja tulevien päätösten tueksi.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida Merivoimien normaali- ja poikkeusolojen joukkorakennetta ja tuottaa itselleen kokonaiskuvan Merivoimien poikkeusolojen organisaatiosta. Osana Merivoimien poikkeusolojen organisaation osaamista opiskelija täydentää osaamistaan meripuolustuksen tilannekuvan muodostamisesta ja osaa suhteuttaa tilannekuvan merkityksen eri organisaatiotasojen toiminnalle. Opiskelija osaa analysoida perusyksikön taistelun toimeenpanossa laadittuja suunnitelmia ja tehdä niistä johtopäätöksiä sekä osaa rakentaa perusyksikön päällikön päätöksen suunnitteluprosessin mukaisesti. Opiskelija kykenee analysoimaan ja perustelemaan Merivoimien pääasejärjestelmien vahvuuksia ja heikkouksia. Pää-asejärjestelmien käyttöön liittyen opiskelija osaa määritellä Merivoimien kohdearkkitehtuurin kokonaisuuden ja osaa selittää sen merkityksen eri asejärjestelmien käytölle. Opiskelija osaa ottaa käyttöön Merivoimien operatiivisen tietojärjestelmän ja eritellä Merivoimien eri suorituskykyjen käytön osana perusyksikön taistelua sekä tulkita perusyksikön taistelun suunnittelu- ja johtamisprosessia toimeenpannessaan perusyksikön taistelusuunnitelmia ja taistelua. Opiskelija osaa suunnitella ja johtaa perusyksikön suunnitteluprosessiin liittyen sotapelin ja osaa sen perusteella yleistää sotapelin merkityksen suunnitteluprosessissa. Opiskelija osaa analysoida Merivoimien keskeisimpien suorituskykyjen kehittymistä ja siihen vaikuttaneita syitä ja osaa perustellusti argumentoida Merivoimien suorituskykyjen kehittymisestä tulevaisuudessa. Opiskelija tuottaa muille opiskelijoille tietoa oman alansa joukkojen ja suorituskykyjen erityisosaamisesta. Opiskelija kykenee täydentämään omaa osaamistaan muilta opiskelijoilta saatujen tietojen perusteella.

Esitietovaatimukset:

- MOD1

- MOD3

- 4SM1.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMERI KO:n opiskelijat ja SMRVL KO:n merivartio-opintosuunnan opiskelijat opintojakson viikoilla 1–3.

Arviointiasteikko: 0-5

4SM2ILMA_23 Ilmapuolustuksen taistelu 1

Laajuus: 7

Sisältö:

Opintojaksolla syvennyttään Ilmavoimien ja ilmapuolustuksen suorituskykyjen taktisiin käyttöperiaatteisiin. Lisäksi syvennyttään ilmaoperaatioiden suunnitteluprosessiin asiakirjalähtöisesti sekä ilmapuolustuksen tulenkäytön johtamiseen.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida ilmapuolustuksen ja Ilmavoimien taistelua sekä eri suorituskykyjen merkitystä osana operaatiota. Opiskelija osaa tulkita Ilmavoimien ja ilmapuolustuksen taistelun suunnittelun ja johtamisen prosessia sekä yhdistää yleisiä ilmasodan taktisia periaatteita taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija osaa analysoida ilmapuolustuksen ja Ilmavoimien osajärjestelmien teknistä suorituskykyä ja taktisia käyttöperiaatteita nykyaikaisessa toimintaympäristössä. Opiskelija osaa johtaa ja luoda oman erikoisalansa koulutustilaisuuksia ja tapahtumia

tuottamalla muille opiskelijoille tietoa oman alansa joukkojen suorituskykyjen erityisosaamisesta. Opiskelija kykenee täydentämään omaa osaamistaan muilta opiskelijoilta saatujen tietojen perusteella.

Esitietovaatimukset:

- MOD1 tai vastaava tunnustettu osaaminen
- MOD3 tai vastaava tunnustettu osaaminen
- 4SM1 tai vastaava tunnustettu osaaminen.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMILMA KO:n opiskelijat.

Arviointiasteikko: 0-5

4SM3MAA_23 Maavoimien joukkoyksikön taistelu 1

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään Maavoimien joukkoyksikön taisteluun valitussa toimintaympäristössä. Aiheeseen perehdytään johtamisen näkökulmasta (toimintakyky), sotatekniikan näkökulmasta (operaatioanalyysi) ja taktiikan näkökulmasta (päätöksen valmistelu ja sotapelivalmistelut).

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa yhdistää aiempia taktiikan ja sitä tukevien opintojen asiakokonaisuuksia joukkoyksikön toimintaympäristöön yhdessä tai useammassa taistelulajissa sekä soveltaa joukkoyksikön suunnitteluprosessia nopea tilannekehitys huomioiden. Opiskelija osaa laatia käskyjä alajohtoportaille ja toimia joukkoyksikön esikunnan henkilöstön tehtävissä. Opiskelija osaa analysoida ja tuottaa tietoa esikunnan osana joukkoyksikön komentajan päätöksen tueksi ja kykenee analysoimaan ja arvioimaan omaa toimintaansa suhteessa johtamiseen, oppimiseen ja opettamiseen liittyviin teorioihin eri toimintaympäristöissä. Opiskelija osaa soveltaa ja analysoida valtion johtamisen ja sotilasstrategian perusteita, Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan merkitystä sekä puolustusratkaisun lähtökohtia kokonaisturvallisuuden (sisäinen, ulkoinen, rajaturvallisuus) maanpuolustuksen näkökulmasta omassa tehtäväkentässään. Opiskelija osaa soveltaa ja analysoida suorituskyvyn suunnittelun, rakentamisen ja ylläpidon merkityksen sekä Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen poikkeus- ja normaaliolojen organisaation, suorituskyvyn ja yhteistoiminnan periaatteita ja perusteita. Opiskelija osaa määritellä yleiset säätelyn periaatteet ja johtaa yksikkönsä tai vastaavan valmiuden säätelyn.

Esitietovaatimukset:

- 4SM2MAA.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

4SM3MERI_23 Merivoimien taistelu 1 (EJH)

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojaksolla opiskelija harjaantuu perusyksikön taistelun suunnittelussa osana Merivoimien taistelua. Opiskelija toimii Maanpuolustuskorkeakoulun esikunta- ja johtamisharjoituksessa tai puolustushaaran harjoituksessa perusyksiköiden päälliköinä sekä Meripelin operaattoreina. Opiskelija laati saamiensa käskyjen perusteella yksikön suunnitelmat ja vastaa käskyjen ja suunnitelmien mukaisesta toimeenpanosta ja raportoinnista. Opiskelijan ymmärrys Merivoimien suorituskykyjen käytöstä ja johtamisesta kehittyy.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida Merivoimien suorituskykyjä osana Puolustusvoimien suorituskykyjä. Opiskelija tuottaa itselleen kokonaiskuvan perusyksiköiden suorituskykyjen käytöstä taisteluosaston näkökulmasta ja täydentää osaamistaan Merivoimien keskeisten suorituskykyjen käyttöperiaatteista sekä niiden käytön johtamisesta. Opiskelija tunnistaa Merivoimien operatiivisen johtamisen prosessit osana Merivoimien merkitystä Puolustusvoimien kokonaistaistelulle. Opiskelija kykenee yleistämään Merivoimien taisteluosaston suunnitteluprosessin perusteet sekä taisteluosaston esikunnan eri tehtävät ja osaa tulkita esikunnan työjärjestyksen ja sen merkityksen. Opiskelija osaa johtaa oman tehtävätasonsa mukaisia osakokonaisuuksia edustamansa joukon taistelusuunnitelmasta tai päätöksestä. Opiskelija osaa soveltaa Merivoimien käytössä olevien operatiivisten tietojärjestelmien käyttöä osana perusyksikön ja/tai taisteluosaston operatiivista suunnittelua ja johtamista sekä osaa rakentaa käytännössä taisteluosastossa laadittavat ja ylläpidettävät tilanne- ja johtamistasot sekä taisteluosaston tuottamat käskyt ja ilmoitukset. Opiskelija yhdistää aikaisemmin hankitun osaamisensa ylemmän johtoportaan toimintaan toimimalla taisteluosaston esikunnassa operaattorina

tai peliryhmässä perusyksikkötason pelaajana. Opiskelija osaa perustella itselleen taisteluosaston esikunnassa pidettävien esittelyjen merkityksen sekä toteutustavan ja harjaantuu tunnistamaan taisteluosaston esikunnan taistelurytmin sekä vuoronvaihdon rutiinit. Opiskelija osaa selittää Merivoimien keskeisimpien suorituskykyjen käytön osana Merivoimien taistelua ja keskustella Merivoimien taistelun liittymisestä Puolustusvoimien kokonaistaisteluun sekä tuottaa harjoitusperusteista taisteluosastoa ja sen yksiköitä koskevat vaatimukset. Opiskelija osaa soveltaa suorituskykyjen käytöstä oppimiaan tietoja ja taitoja toimivalla organisaatiotasolla.

Esitietovaatimukset:

- MOD1
- MOD3
- 4SM1

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMERI KO:n opiskelijat.

- Opintojakson toteutetaan osallistumalla Maanpuolustuskorkeakoulun johtamaan esikunta- ja johtamisharjoitukseen tai puolustushaaran harjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

4SM3ILMA_23 Ilmapuolustuksen taistelun soveltaminen

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään ilmapuolustuksen ja Ilmavoimien osajärjestelmien käyttöperiaatteita suhteessa uhkaan ja toimintaympäristöön.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa arvioida ilmapuolustuksen ja Ilmavoimien osajärjestelmien käyttöperiaatteita suhteessa uhkaan ja toimintaympäristöön sekä ilmapuolustuksen ja Ilmavoimien osajärjestelmien käyttöperiaatteita nykyaikaisessa toimintaympäristössä. Opiskelijalla osaa johtaa oman tehtävätasonsa mukaisen joukon toimintaa tai toimia tehtävätasonsa mukaisessa poikkeusolojen esikuntatehtävässä sekä suunnitella ja johtaa oman PO-tehtävänsä mukaisen joukon taistelusuunnitelma. Opiskelija osaa hyödyntää suunnittelussa ja johtamisessa operatiivisia tietojärjestelmiä. Opiskelija osaa selittää Ilmavoimien keskeisimpien suorituskykyjen käytön osana ilmapuolustuksen taistelua ja analysoida Ilmavoimien taistelutukikohtien käytön liittymisen Puolustusvoimien kokonaistaisteluun.

Esitietovaatimukset:

- MOD1 tai vastaava tunnustettu osaaminen
- MOD3 tai vastaava tunnustettu osaaminen
- 4SM1 tai vastaava tunnustettu osaaminen
- 4SM2 tai vastaava tunnustettu osaaminen.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMILMA KO:n opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

4SM3RVL Rajavartiolaitoksen toiminta rajaturvallisuuden häiriötilanteissa

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan Rajavartiolaitoksen ja hallintoyksiköiden varautumista rajaturvallisuuden häiriötilanteisiin. Opintojaksolla perehdytään vartioston ja aseman varautumissuunnitelmien laatimiseen.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa jäsentää hallintoyksikön ja keskeisten yhteistyöviranomaisten roolin ja toiminnan sekä normaali- että häiriötilanteissa. Opiskelija osaa tehdä johtopäätöksiä häiriötilanteiden aiheuttajasta ja omien resurssien toimintamahdollisuuksista ja -vaihtoehdoista. Opiskelija osaa soveltaa Rajavartiolaitoksen ja rajavartiomiehen toimivaltuuksia normaali-, häiriö- ja poikkeusoloissa. Opiskelija osaa suunnitella omalla tehtävätasollaan aseman toiminnan perusajatuksen häiriötilanteissa ja laatia aseman varautumissuunnitelmia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMRVL KO:n ja LENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

Esitietovaatimukset:

- 4SM1.

Arviointiasteikko: 0-5

4SM4RVL_23 Rajajoukkojen taistelu 1

Laajuus: 4**Sisältö:**

Opintojaksolla syvennyttään rajajoukkojen taisteluun sekä vartioston poikkeusolojen organisaatioon ja suorituskykyyn. Opintojaksolla perehdyttään yksikön päätöksen laatimiseen ja toimeenpanemisen periaatteisiin. Opintojaksolla harjaannutaan suunnittelua ja johtamista tukevien järjestelmien käyttöön.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida vihollisen ja omien joukkojen toimintamahdollisuuksia ja -vaihtoehtoja. Opiskelija osaa arvioida vartioston operatiivisen toiminnan suunnitteluperusteita opintotaustansa mukaisen yksikön toiminnan suunnitteluun ja johtamiseen sekä yhteistoimintaan yleisjoukkojen kanssa. Opiskelija osaa suunnitella yksikön päällikön päätöksen joukkonsa taistelusta kuvaten vartioston toiminnan perusajatuksen.

Esitietovaatimukset:

- 4SM1

- 4SM3

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMRVL KO:n opiskelijat.

- Opintojaksolla on sekä yhteisiä että koulutustaustan (raja- tai merivartio) mukaan eriytyviä opintoja.

- Opintojakso voidaan toteuttaa myös osana MPKK:n EJK:ta tai vartioston kertausharjoitusta.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5SM Puolustushaaran erityispiirteet ja taistelu_23

Laajuus: 8**Osaamistavoitteet:**

Moduulin jälkeen opiskelija osaa analysoida ja tehdä perusteltuja johtopäätöksiä oman puolustushaaransa perusyhtymän, joukkoyksikön ja/tai taisteluosaston (vast.) taistelusta. Opiskelija kykenee laatimaan oman aselajinsa tai toimialansa operatiivisia suunnitelmia toimiessaan poikkeusolojen esikuntaupseerin tehtävissä ja kykenee erittelemään suunnitteluprosessin kannalta kriittiset tietotarpeet. Opiskelija kykenee määrittelemään eri yhteistoimintaosapuolien toiminnan perusteet ja suhteuttamaan niiden vaikutuksen omaan toimintaan.

Opiskelija kykenee suunnitelmien toimeenpanon johtamiseen. Suunnitteluun ja toimeenpanoon liittyen opiskelija osaa analysoida oman aselajinsa tai toimialansa suorituskykyjen sotataidollisia ja teknisiä perusteita sekä toimii asiantuntijana. Opiskelija luokittelee ja analysoi suorituskykyihin keskeisesti vaikuttavia tekijöitä kriittisesti. Opiskelija osaa yhdistää yksittäisten joukkojen tuoman suorituskyvyn osaksi puolustushaaran taistelua.

Opiskelija yhdistää yksittäisten operatiivisten tietojärjestelmien käytön osaksi puolustushaaran kokonaisuutta ja tunnistaa yksittäisen käyttäjän ja järjestelmän merkityksen kokonaisuudelle.

Opiskelija yhdistää puolustushaaransa sekä oman aselajinsa/alansa keskeisiä erityispiirteitä ja vaatimuksia osaksi puolustushaaran kokonaisuutta ymmärtäen niiden merkityksen upseerina toimimisessa.

Sisältö:

Moduulissa opiskelija syventää osaamistaan puolustushaaransa sekä oman aselajinsa/alansa erityispiirteistä ja -vaatimuksista sekä poikkeusolojen joukkojen taistelutoiminnasta ja normaaliolojen perusyksikön ja joukkoyksikön valmiudesta. Moduuli sisältää sekä tutkintoon johtavia että sotilasammattillisia opintoja. Opiskelussa hyödynnetään hallinnollisia ja operatiivisia tietojärjestelmiä ja perehdyttään niiden käyttöön.

5SM1MAA Yhteistoiminta maavoimien taistelussa

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojakson painopiste on perusyhtymän ja joukkoyksikön esikuntaupseerin toimintaympäristössä. Opintojakso antaa valmiudet poikkeusolojen joukkoyksikön tai perusyhtymän esikunnan päällystötehtäviin. Opintojaksolla opiskelija harjaantuu Maavoimien joukkoyksikön tai perusyhtymän taistelun suunnitteluun ja toimeenpanoon osana ylemmän johtoportaan taistelua. Opiskelija harjaantuu arvioimaan toimintaympäristöään, vihollisen toimintaa sekä valmiuden säätelyn vaikutusta osana tilanteenarviointia.

Opintojaksoon kuuluu Maasotakoulun esikunta- ja johtamisharjoitus.

Opintojakso suoritetaan aselajeittain sotilasopetuslaitoksissa:

5SM1IT

5SM1JV

5SM1JOJÄ

5SM1KT

5SM1LOG

5SM1PION

5SM1PS.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa laatia oman aselajinsa operatiivisia suunnitelmia ja pystyy johtamaan niiden toimeenpanoa yhteen sovitettuna muiden aselajien toimintaan. Opiskelija pystyy analysoimaan ja yhdistämään sotataidollisia ja -teknisiä tietoja sekä taitoja omalla tehtävätasollaan oman aselajinsa suorituskykyjen arvioinnissa. Opiskelija osaa soveltaa suunnittelu- ja johtamisprosesseja, ja opiskelija on perehtynyt operatiivisten tietojärjestelmien käyttöön. Opiskelija toimii oman aselajinsa tai toimialansa asiantuntijana laadittaessa Maavoimien perusyhtymän tai joukkoyksikön operatiivisia suunnitelmia yhteistoiminnassa muiden aselajien ja toimialojen kanssa. Opiskelija osaa selittää ja kuvata Maavoimien keskeisten suorituskykyjen käyttöperiaatteet.

Esitietovaatimukset:

MOD4

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n opiskelijat.

Osa opintojaksosta toteutetaan sotilaallisena harjoituksena.

Osa opinnoista voidaan toteuttaa englanniksi.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5SM1MERI_23 Merivoimien suorituskyvyt ja niiden käyttöperiaatteet 2

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojaksolla opiskelija perehtyy Merivoimien taisteluosastotason taistelun perusteisiin sekä niihin liittyviin toimialoihin ja aselajitoimintoihin. Opintojakso luo perusteet moduulin muilla opintojaksoilla tarvittavista suunnitteluun liittyvistä tiedoista ja lisää opiskelijan osaamista taisteluosaston suunnitteluprosessista. Opiskelija laatii opintojaksossa käsiteltävästä Merivoimien operaatioalueesta toimintaympäristöanalyysia ja maastontiedusteluja tulevien päätösten tueksi.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa eritellä eri toimialojen merkityksen Merivoimien taisteluosastojen suunnittelussa ja kykenee rakentamaan taisteluosastojen suunnitteluun liittyvän toimintaympäristöanalyysin ja maastontiedustelusuunnitelman.

Opiskelija ymmärtää sotilasalueen sekä merivartiostojen taistelun perusteet ja merkityksen Merivoimien taistelun

näkökulmasta sekä niiden yhteistoiminnan Merivoimien joukkojen sekä taisteluosaston kanssa.

Opiskelija osaa analysoida aselajiperusteita osana Merivoimien joukkojen taistelua sekä tehdä johtopäätöksiä Merivoimien kohdearkkitehtuurin merkityksestä Merivoimien joukkojen toiminnalle ja Merivoimien johtamisjärjestelmien käytölle. Opiskelija osaa argumentoida Merivoimien huoltojärjestelmän merkityksestä Merivoimien joukoille sekä Merivoimien huollon poikkeusolojen järjestelyistä.

Opiskelija tuottaa muille opiskelijoille tietoa oman alansa joukkojen ja suorituskykyjen erityisosaamisesta ja kykenee täydentämään omaa osaamistaan muilta opiskelijoilta saatujen tietojen perusteella.

Esitietovaatimukset:

- MOD1
- MOD3
- MOD4

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMERI KO:n opiskelijat. SMRVL KO:n merivartio-opintosuunnan opiskelijat opintojakson viikoilla 1–3.

- Opintojakso sisältää sotaharjoitusperusteisen maastontiedusteluharjoituksen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5SM1ILMA_23 Ilmavoiman käyttö sotatoimessa

Laajuus: 4

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa määritellä ilmavoiman käytön strategiset perusteet sekä selittää strategian merkityksen päätöksenteon kaikilla tasoilla. Opiskelija kykenee määrittelemään lähialueiden ja kumppanimaiden ilmavoimien doktriinien erot sekä tavat käyttää ilma-asetta operaation kokonaistavoitteiden saavuttamiseksi.

Opiskelija osaa analysoida pohjoiseurooppalaista toimintaympäristöä ilmaoperaatioiden toteutuksen kannalta sekä tulkita ilmasotatoimen suunnittelua ja toimeenpanoa ilmavoimastrategian näkökulmasta. Opiskelija osaa määritellä Joint- ja multi-domain-suunnittelun periaatteita.

Opiskelija osaa johtaa oman tehtävätasonsa mukaisen joukon toimintaa ja toimia tehtävätasonsa mukaisessa poikkeusolojen esikuntatehtävässä. Opiskelija osaa suunnitella ja johtaa oman poikkeusolojen tehtävän mukaisen joukon roolin ilmaoperaatiosuunnitelmassa. Opiskelija osaa hyödyntää suunnittelussa ja johtamisessa operatiivisia tietojärjestelmiä.

Sisältö:

Opintojaksolla syvennyttään ilmavoiman käyttöön ja ilmavoiman (Air Power) merkitykseen kansainvälisessä turvallisuusympäristössä. Lisäksi tarkastellaan strategisen ohjauksen vaikutusta ilmasotatoimen suunnitteluun ja toteutukseen.

Opintojaksolla käsitellään erilaisia doktriineja, ilmavoiman käyttöä turvallisuuspoliittisena työkaluna ja osana yhteisoperaatioita, Suomen Ilmavoimien strategista ohjausta, Pohjois-Eurooppaa turvallisuuspoliittisena ja sotilaallisena toimintaympäristönä sekä ilmasotatoimen suunnittelua ja toimeenpanoa.

Esitietovaatimukset:

- SK-tutkinto, ilmavoimien ja lentoupseerin koulutusohjelma.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMILMA ja SMLENTOUPS KO:n opiskelijat (pl. RVLHEKO).

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5SM1RMAA Yhteistoiminta maavoimien taistelussa

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojaksolla syvennetään tietämystä rajajoukkojen taistelusta sekä vartioston poikkeusolojen organisaatiosta ja suorituskyvyistä. Opintojaksolla perehdytään suunnittelua ja johtamista tukevien järjestelmien käyttöön.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa jäsentää Maavoimien ja vartioston keskeisten suorituskykyjen käyttöperiaatteet yhtymän/sotilasalueen viitekehyksessä. Opiskelija osaa arvioida toimintaympäristöään, vihollisen toimintaa ja valmiuden sääntelyn vaikutusta osana tilanteenarviointia. Opiskelija osaa johtaa suunnittelu- ja johtamisprosesseja omalla tehtävätasollaan operatiivisia tietojärjestelmiä hyödyntäen. Opiskelija osaa laatia yksikön päällikön päätöksen joukkonsa taistelusta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMRVL KO:n (maa) opiskelijat.

Opintojakso toteutetaan MAASK:n EJH:n tai vartioston kertausharjoituksen yhteydessä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5SM1RMERI_23 Meripelastusjohtajakoulutus

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojakso antaa opiskelijoille meripelastuksen operatiivisissa johtamistehtävissä tarvittavan pätevyyden toimia meripelastusjohtajan tehtävässä. Opintojakson suorittanut opiskelija voidaan määrätä yleisjohtajaksi merivartiostossa sekä meripelastuksen työtehtävissä harjaantumisen jälkeen toimimaan meripelastusjohtajana meripelastuskeskuksessa.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa jäsentää meripelastusjärjestelmän järjestelyt, eri toimijoiden tehtävät, toimintaperiaatteet ja yhteistyötarpeet hallintoyksikössään. Opiskelija osaa johtaa omalla tehtävätasollaan meripelastustilanteita soveltaen meripelastusalan säännöksiä. Opiskelija osaa soveltaa tiedottamisprosessia yleisjohtajan asemassa meripelastustilanteita koskevien tiedottamissäädösten ja -periaatteiden mukaisesti.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia

Lisätiedot:

Kohderyhmä

- SMRVL KO:n merivartio-opintosuunnan opiskelijat ja SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksenohjaaja-opintosuunnan opiskelijat.

- SMRVL KO:n rajavartio-opintosuunnan opiskelijat (lentotekniset). Vartiolentolaivueen / RVLE:npäätöksellä.

Opintojakso korvaa heidän osalta opintojakson 5SM1RMAA

–Yhteistoiminta maavoimien taistelussa.

- SMC moduuli

- Opintojakso ei tuota Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijoille meripelastusjohtajanpätevyyttä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

Sotilasammattilliset opinnot

Maasotakoulu

Jalkaväkikoulu

5AM1JV_23 Sodan ajan tehtävässä harjaantuminen

Laajuus: 8

Sisältö:

Opintojakson painopiste on perusyhtymän tai joukkoyksikön taistelun johtamisessa eri taistelulajeissa. Opiskelija harjaantuu jalkaväen joukkoyksikön tai perusyhtymän taistelun suunnitteluun ja toimeenpanoon osana ylemmän johtoportaahan taistelua. Opiskelijan ymmärrys toimintaympäristöstä, vihollisen toiminnasta ja valmiuden säätelystä paranee. Opintojaksolla syvennetään aiempaa osaamista jalkaväen joukkoyksikön tai perusyhtymän esikunnan toiminnasta. Opintojaksoon kuuluu sotaharjoituksia ja mahdollisesti kertausharjoitus, joissa opiskelija toimii joukkoyksikön tai perusyhtymän esikunnan eri tehtävissä sekä mahdollisesti reserviläisten koulutustehtävissä.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa laatia oman aselajinsa operatiivisia suunnitelmia ja arvioida niiden merkitystä muiden aselajien toiminnalle. Opiskelija tunnistaa suunnittelu- ja johtamisprosessien merkityksen osana esikunnan toimintaa. Opiskelija osaa selittää ja kuvata jalkaväen suorituskyvyt ja kykenee selittämään niiden käyttöä osana perusyhtymän taistelua. Opiskelija osaa hyödyntää tärkeimpiä operatiivisia tietojärjestelmiä suunnittelun osana.

Esitietovaatimukset:

- MOD4.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n jääkäri- ja kranaatinheitinopinnotsuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.
- Osa opintojaksosta toteutetaan soti-laallisena harjoituksena.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM2JÄÄK_23 Jääkäriopinnot

Laajuus: 5

Sisältö:

Opintojakson painopiste on jalkaväen perusyksikön harjoitusten suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija perehtyy taistelu-, ampuma- ja kertausharjoitusten suunnitteluun osana joukko-osaston suunnittelurytmiä ja laatii harjoitussuunnitelmia yksilö- ja/tai ryhmätyönä. Opiskelija syventää osaamistaan jalkaväen ja panssarintorjunnan asejärjestelmistä ja simulaattoreista sekä niiden kehitysnäkymistä. Opinnot yhdistetään aiemmin opittuun ja opiskelijoiden osaamiseen kertausharjoituksista, operatiivisesta suunnittelusta sekä valmiudesta osana koulutuksen suunnittelua ja toteutusta.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee soveltamaan ammatillista osaamistaan jalkaväen perusyksikön koulutuksen suunnittelussa ja johtamisessa osana joukko-osaston kokonaisuutta. Opiskelija osaa selittää ja kuvata jalkaväen taistelu-, ampuma- ja kalustokoulutuksen, taistelukoulutuksen sekä ase-, ampuma- ja taisteluampumakoulutuksen suunnittelun ja toteutusperiaatteet sekä kykenee soveltamaan hankkimaansa osaamista erityyppisten harjoitusten johtamiseen. Opiskelija tunnistaa Maavoimien operatiivisen suunnittelun, kertausharjoitusten ja valmiuden luomat edellytykset ja reunaehdot joukkojen koulutukselle. Opiskelija kykenee selittämään koulutuksen jaksottelun periaatteet sekä kuvaamaan nousujohteisuuden osana varusmiesten ja reserviläisten koulutusta.

Esitietovaatimukset:

- 1SM2
- 1SM3
- 1SM4

- 3SM2
- 4SM3MAA
- 4SM4MAA.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n jääkäri- ja panssarintorjuntaopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM2KRH_23 Kranaatinheitinopinnot

Laajuus: 5**Sisältö:**

Opintojakson painopiste on kranaatinheitinyksikön harjoitusten suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija perehtyy taistelu- ja ampumaharjoitusten suunnitteluun osana joukko-osaston suunnittelurytmiä sekä laatii erityyppisiä suunnitelmia yksilö- ja/tai ryhmätöinä. Opiskelija perehtyy kranaatinheitinkomppanian tuliasema-erotuomarin tehtävään ja vastuisiin sekä tuliasemaerotuomaria koskeviin määräyksiin ja normeihin. Opinnot yhdistetään aiemmin opittuun ja opiskelijoiden osaamiseen erityyppisistä kranaatinheitinyksiköistä.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee soveltamaan ammatillista osaamistaan kranaatinheitinyksikön pääkouluttajana taistelu- ja ampumaharjoituksissa. Opiskelija kykenee antamaan näytön kranaatinheitinkomppanian tuliasemaerotuomarin oikeuteen tarvittavasta teoriaosaamisesta. Opiskelija kykenee toteuttamaan kranaatinheitinyksikön hajautettua ampumatoimintaa rauhan ajan varomääräykset huomioiden. Opiskelija kykenee selittämään koulutuksen jaksottelun periaatteet sekä kuvaamaan nousujohteisuuden osana varusmiesten ja reserviläisten koulutusta.

Esitietovaatimukset:

- 1SM2
- 1SM3
- 1SM4
- 3SM2
- 4SM3MAA
- 4SM4MAA

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n kranaatinheitinopinnotsuunnan opiskelijat.

- Opintojakso tuottaa teoreettiset perusteet kranaatinheitinkomppanian tuliasemaerotuomarin lisenssiin, joka myönnetään käytännön näyttöjen perusteella.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

Tiedustelukoulu

5AM1STIED_23 Sotilastiedustelun perusteet

Laajuus: 7**Sisältö:**

Opintojakson painopiste on tiedusteluprosessin osista rakentuvan tiedustelujärjestelmän perusteiden opettelussa sotilastiedustelu-puolustushaara tasolla painottuen eri tiedustelulajien ominaisuuksiin ja tiedon keräykseen. Opintojaksolla harjoitellaan eri tiedustelulajien käyttöä tiedon hankkimiseen. Lisäksi perehdytään tiedustelun historiaan ja tiedusteluprosessiin. Opiskelua tapahtuu kotimaiseen ja ulkomaiseen aineistoon tukeutuen. Opinnot täydentävät ja laajentavat opiskelijoiden aikaisempaa ymmärrystä tiedustelujärjestelmän perusteista ja tiedonhankinnasta.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee analysoimaan tiedusteluprosessia ja sen osatekijöitä yleisellä tasolla. Opiskelija

osaa perusteet sekä puolustushaaran tiedustelun että sotilastiedustelun tiedusteluprosessista. Opiskelija kykenee analysoimaan eri tiedustelulajien vahvuuksia ja heikkouksia tiedonhankinnassa sekä osaa niiden ohjaamisen perusteet. Opiskelija tuntee laajasti kotimaista ja ulkomaista tiedustelutoimialaa käsittelevää aineistoa, jonka avulla pystyy syventämään omaa osaamistaan toimialan eri osa-alueista.

Esitietovaatimukset:

-

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n sotilastiedusteluopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso tuottaa Tiedustelukoulun palkatun henkilöstön täydennyskoulutustarjonnan opintosuoritteet Tiedustelun työhönottokurssi (TOK) ja Tiedustelun peruskurssi (TPK)

- Opintojaksoon liittyy palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta ja tuottaa mainitun opetustilaisuuden täydennyskoulutusmerkinnän.

- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM2STIED_23 Tiedustelutoimijat ja tiedusteluanalyysi

Laajuus: 6

Sisältö:

Opintojakson painopiste on tiedusteluympyrän osista rakentuvan tiedustelujärjestelmän perusteiden syventämisessä sekä tiedusteluanalyysissä. Opintojaksolla harjoitellaan erilaisten analyysityökalujen ja -menetelmien käyttöä itsenäisesti ja pienryhmänä työskenneltäessä. Lisäksi opetellaan perusteet tiedustelun suunnittelusta ja toimeenpanosta puolustushaaran tasolla. Opinnot syventävät opiskelijoiden aikaisempaa ymmärrystä tiedustelujärjestelmän perusteista ja tiedonhankinnasta sekä luovat perustan tiedusteluanalyysin osaamiselle.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee analysoimaan tiedusteluprosessin perusteita puolustushaaran tasolla. Opiskelija osaa puolustushaaran tiedustelun perusteet tiedustelun suunnittelun ja toimeenpanon osalta. Opiskelija osaa arvioida analyysityöhön liittyviä kognitiivisia ilmiöitä ja valita oikeanlaisten analyysityökalun kulloiseenkin analyysitehtävään. Opiskelija osaa perusteet erityyppisten analyysityökalujen ja -menetelmien käytöstä. Opiskelija tunnistaa keskeiset kotimaiset ja kansainväliset tiedusteluorganisaatiot. Kotimaisten tiedusteluorganisaatioiden osalta opiskelija kykenee erittelemään niiden väliset vastuut tiedustelulainsäädäntöön perustuen.

Esitietovaatimukset:

- 5AM1STIED

- 4SM1

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n sotilastiedusteluopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojaksoon liittyy palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta (Maavoimien tiedustelun jatkokurssi) ja tuottaa mainitun opetustilaisuuden täydennyskoulutusmerkinnän.

- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

Panssarikoulu

5AM1PS_23 Mekanisoidun joukon taistelun suunnittelu ja johtaminen

Laajuus: 9

Sisältö:

Opintojakson painopiste on mekanisoidun joukkoyksikön ja perusyhtymän taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opintojaksolla ja harjoituksissa käsiteltävä organisaatio on mekanisoitu taisteluosasto. Opintojakso antaa valmiudet poikkeusolojen mekanisoitujen joukkoyksiköiden ja perusyhtymien päällystötehtäviin. Opintojaksolla opiskelija harjaantuu maavoimien mekanisoidun joukkoyksikön tai perusyhtymän taistelun suunnittelussa ja toimeenpanossa osana ylempien

johtoportaan taistelua. Opiskelija harjaantuu arvioimaan toimintaympäristöään, vihollisen toimintaa, sekä oman joukon toimintamahdollisuuksia ja merkitystä osana ylemmän johtoportaan operaatiota.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa mekanisoidun taisteluosaston organisaation ja mekanisoitujen joukkoyksiköiden ja perusyhtymien käyttöperiaatteet osana ylemmän johtoportaan operaatioita. Opiskelija osaa laatia mekanisoitujen joukkoyksiköiden ja perusyhtymien operatiivisia suunnitelmia ja johtaa niiden toimeenpanoa. Opiskelija osaa sovittaa yhteen aselajien toiminnan osana mekanisoidun joukon taistelua ja osaa antaa vaatimuksia aselajien toiminnan suunnitteluun. Opiskelija osaa selittää ja kuvata Maavoimien keskeisten suorituskykyjen käyttöperiaatteet osana mekanisoitujen joukkojen taistelua.

Esitietovaatimukset:

- MOD4.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n panssariopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisensoijaa.
- Osa opintojaksosta toteutetaan sotilaallisena harjoituksena.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM2PS_23 Koulutuksen suunnittelu ja johtaminen

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojakson painopiste on mekanisoituja joukkoja kouluttavien joukkoyksiköiden ja joukko-osastojen toimeenpanemissa valmiuteen liittyvissä harjoituksissa (valmiusharjoitukset, kertausharjoitukset, perusvalmiuden joukkojen harjoitukset) ja niiden suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija perehtyy normaaliolojen valmiuden ja sen säätelyn merkitykseen osana Maavoimien operaatioiden toimeenpanoa mekanisoitujen joukkojen koulutuksen ja valmiuden ylläpidon näkökulmasta.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa suunnitella mekanisoituja joukkoja kouluttavan joukkoyksikön tai joukko-osaston valmiuteen liittyvän harjoituksen, joka voi sisältää valmiuden säätelyyn perustuvan kertausharjoituksen. Opiskelija osaa määrittellä mekanisoitujen joukkojen kaluston ja suorituskyvyn ylläpitoon tarvittavat normaaliolojen toimenpiteet ja sodan ajan joukkoyksikön ja perusyhtymän perustamisen järjestelyt. Opiskelija osaa käyttää hallinnollisia ja operatiivisia tietojärjestelmiä.

Esitietovaatimukset:

- MOD4

- 5AM1PS.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n panssariopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisensoijaa.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

Tykistökoulu

5AM1KT_23 Tykistöjärjestelmä ja sen kehittäminen

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojakso koostuu kahdesta kokonaisuudesta, tykistöjärjestelmän nykytilasta ja sen kehittämisestä, sekä tykistöjärjestelmän normaaliolojen valmiuden kehittämisestä poikkeusolojen tehtäviä varten. Opintojaksolla käsitellään tykistöjärjestelmän nykytilaa ja kehittämistä tulevaisuudessa. Opintojakso rakentuu tykistöjärjestelmän esittelystä,

suorituskyvyn rakentamisesta ja sen suunnittelusta. Opiskelijalle muodostuu käsitys Suomen puolustusjärjestelmän nykytilasta ja tulevaisuuden näkymistä vaikutustekijöineen erityisesti kenttätykistöaselajin näkökulmasta. Opiskelija perehtyy puolustusjärjestelmän strategiseen suunnitteluun sekä toiminnan ja resurssien suunnitteluun. Lisäksi opiskelijalle muodostuu kokonaiskuva Puolustusvoimien johtamisesta sekä suorituskykyjen rakentamisen prosessista. Aihetta tarkastellaan pääosin kansallisesta näkökulmasta, mutta tykistöjärjestelmän kehityksen tarkastelussa huomioidaan Suomen lähialueet. Opintojaksolla käsitellään tykistöjoukkojen normaaliolojen valmiuteen liittyvät kokonaisuudet ja reservin koulutuksen suunnittelu sekä toteuttaminen.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee analysoimaan tykistöjärjestelmän käytön nykyaikaisessa sodankäynnissä ja käytön vaikutukset Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen tehtävien toteuttamisessa. Opiskelija osaa määritellä Puolustusvoimien suorituskyvyn suunnittelun ja rakentamisen prosessin normaaliolojen toimintaympäristössä sekä kykenee analysoimaan suorituskyvyn rakentamisen vaikutuksia joukko-osastonsa toiminnan ja resurssien suunnitteluun. Opiskelija kykenee analysoimaan tykistöjärjestelmän suorituskykyä osana suorituskyvyn suunnittelua ja rakentamista sekä soveltamaan havaintojaan opintojen myöhemmässä vaiheessa taktiikkaan. Opiskelija kykenee tekemään johtopäätöksiä poikkeusolojen tehtäviin liittyvistä tykistöjoukkojen käytöstä, koulutusjärjestelmästä, tietojärjestelmistä, henkilöstörakenteesta, sotavarustuksen sekä johtamisen aiheuttamista vaatimuksista henkilöstölle ja sen kehittämiseksi. Opiskelija ymmärtää tykistöaselajin reservin osaamisen kehittämisen ja osaa toimia kertausharjoituksen johtajana. Opiskelija osaa suorittaa tykistöjoukkojen operatiivisen tarkastuksen osana normaaliolojen operatiivista suunnittelua

Esitietovaatimukset:

- 1SM3
- 1SM4

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n kenttätykistöopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssiä.
- Opintojakso toteutetaan pääosin luennoin.
- Osa opintojaksosta voidaan toteuttaa englannin kielellä
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Osa opintojaksosta toteutetaan sotilaallisena harjoituksena
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM2KT_23 Poikkeusolojen tehtävissä harjaantuminen

Laajuus: 9

Sisältö:

Opintojaksolla opiskelija harjaantuu poikkeusolojen joukkojen johtamisessa taistelutoiminnassa. Johtamista tarkastellaan tulenjohtokomentajan ja patteriston komentajan johtamisprosessin kautta. Prosessin teemoja lähestytään luennoilla ja harjoituksissa toimitaan tulenjohtokomentajana, patteriston komentajana, tykistön suunnittelu-upseerina, patteristoupseerina sekä patteriston tulitoimintaupseerina. Opiskelussa hyödynnetään hallinnollisia ja operatiivisia tietojärjestelmiä ja opiskelijaa perehdytetään niiden käyttöön.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida ja tehdä perusteltuja johtopäätöksiä kenttätykistöaselajin ja tykistöjärjestelmän käytöstä taisteluosastossa osana ylemmän johtoportaana taistelua. Opiskelija kykenee laatimaan kenttätykistön operatiivisia suunnitelmia toimiessaan poikkeusolojen esikuntaupseerin tehtävissä ja kykenee erittelemään suunnitteluprosessin kannalta kriittiset tietotarpeet. Opiskelija kykenee määrittelemään eri yhteistoimintaosapuolien toiminnan perusteet ja suhteuttamaan niiden vaikutuksen omalle toiminnalle. Opiskelija kykenee toimeenpanemaan laatimansa suunnitelmat sekä tykistön taistelun johtamiseen. Suunnitteluun ja toimeenpanoon liittyen opiskelija osaa analysoida oman kenttätykistöjärjestelmän suorituskykyjen sotataidollisia ja -teknisiä perusteita sekä toimia asiantuntijana. Opiskelija kykenee luokittelemaan ja analysoimaan kriittisesti suorituskykyihin keskeisesti vaikuttavia tekijöitä. Opiskelija osaa yhdistää yksittäisten joukkojen tuoman suorituskyvyn osaksi yhtymän taistelua. Opiskelija osaa yhdistää yksittäisten operatiivisten tietojärjestelmien käytön osaksi puolustushaarankokonaisuutta ja tunnistaa yksittäisen käyttäjän ja järjestelmän merkityksen kokonaisuudelle.

Esitietovaatimukset:

- MOD 4.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n kenttätykistö opintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.
- Osa opintojaksosta voidaan toteuttaa englannin kielellä - Osa opintojaksosta toteutetaan sotilaallisena harjoituksena.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

Ilmasotakoulu

5AM1IT_23 Ilmatorjunnan poikkeusolojen taistelutila

Laajuus: 7

Sisältö:

Opintojakson painopiste on ilmatorjunnan poikkeusolojen taistelutilassa aselajille ominaisissa toimintaympäristöissä. Opintojakso vahvistaa ilmatorjuntaupseerin valmiuksia aselajitehtäviin eri johtoportaisissa poikkeusolojen joukkoyksikön tai yhtymän esikunnan päällystö- ja aselajitehtävissä. Opiskelija harjaantuu arvioimaan toimintaympäristöään, vihollisen toimintaa sekä valmiuden säätelyn vaikutusta osana tilanteenarviointia. Opiskelija harjaantuu analysoimaan taistelutilan vaatimuksia ilmatorjunnan taistelulle. Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijalle niin laajat tiedolliset ja taidolliset perusteet, että hänellä on valmiudet ja kyky soveltaa yleisiä taktisia sekä taistelun toteutusperiaatteita ilmatorjunnan johtoporrastasan tehtävissä yhtymän toimintaympäristössä.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa arvioida nykyaikaisen taistelun erityispiirteitä ilmatorjunnan näkökulmasta. Painopiste on joukkoyksikkötasa yhtymän taistelussa eri toimintaympäristöissä. Ydinsisältönä on ilmatorjunnan taistelun toteutusperiaatteiden sekä yleisten taktisten periaatteiden hyödyntäminen taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija osaa soveltaa tietoaan ja taitojaan ilma-aseen käytöstä ja ilmapuolustuksen kokonaisuudesta. Opiskelija osaa yhdistää ja jakaa omaan aselajiinsa liittyvät asiat muille opiskelijoille ilmapuolustuksen kokonaiskentässä. Opiskelija kykenee analysoimaan ja arvioimaan ilmauhkan vaikutusta omaan toimintaan ilmatorjunnan eri toimintaympäristöissä. Opiskelija pystyy syventämään aiemmissa opinnoissaan hankkimaansa osaamistaan ja osaa soveltaa ilmatorjunnan taistelun keskeisiä taktisia periaatteita uudessa toimintaympäristössä.

Esitietovaatimukset:

- MOD4.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n ilmatorjuntaopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.
- Osa opinnoista voidaan toteuttaa englannin kielellä.
- Osa opintojaksosta toteutetaan sotilaallisena harjoituksena.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM2IT_23 Ilmatorjuntaopinnot

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojakson painopiste on ilmatorjuntaupseerin ammatillisen osaamisen kehittämisessä. Opintojakso perehdyttää opiskelijan hyödyntämään työskentelyssään käytössä olevia operatiivisia johtamisvälineitä ja -järjestelmiä sekä operaatioanalyysityökaluja. Opintojakso vahvistaa ja laajentaa ilmatorjuntaupseerin valmiuksia aselajitehtäviin eri johtoportaisissa niin poikkeusolojen joukkoyksikön tai yhtymän esikunnan päällystö- ja aselajitehtävissä kuin perusyksikön varapäällikön tai päällikön tehtävissäkin. Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijalle niin laajat tiedolliset ja taidolliset perusteet, että hänellä on valmiudet ja kyky soveltaa niitä menestyksekkäästi normaali- ja poikkeusolojen tehtävissään.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa käytössä olevia ilmatorjunnan tietojärjestelmiä. Opiskelijoilla on kyky yhdistää ja hyödyntää eri suunnittelun ja johtamisen välineitä ja prosesseja ilmatorjunnan taistelussa. Opiskelija kykenee saavuttamaan normaaliolojen harjoitustoiminnassa tarvittavia oikeuksia. Opiskelija osaa ilmatorjunnan taistelun suunnittelun ja johtamisen prosessit ja menetelmät.

Esitietovaatimukset:

- MOD4.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n ilmatorjuntaopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso tuottaa lisensoijaa.
- Osa opinnoista voidaan toteuttaa englanniksi.
- Osa opintojaksosta toteutetaan sotilaallisena harjoituksena.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM3IT_23 Ilmatorjunnan taistelun suunnittelu ja johtaminen

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojakson painopiste on ilmatorjuntaupseerin ammatillisen osaamisen kehittämisessä. Opintojakso perehdyttää opiskelijan hyödyntämään työskentelyssään käytössä olevia operatiivisia johtamisvälineitä ja järjestelmiä sekä operaatioanalyysityökaluja. Opintojakso vahvistaa ja laajentaa ilmatorjuntaupseerin valmiuksia aselajitehtäviin eri johtoportaisissa niin poikkeusolojen joukkoyksikön tai yhtymän esikunnan päällystö- ja aselajitehtävissä kuin perusyksikön varapäällikön tai päällikön tehtävissäkin. Opiskelija syventää osaamistaan suunnittelua päätöksentekoprosessin hyödyntämisessä aselajin tarpeet huomioiden ja laajentaa kykyään hyödyntää käytössä olevia tietojärjestelmiä. Opiskelija harjaantuu analysoimaan taistelutilan vaatimuksia ilmatorjunnan taistelulle ja tuomaan vaatimukset toiminnaksi koulutukseen sekä kehittämään toimintaa eri tasoilla. Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijalle niin laajat tiedolliset ja taidolliset perusteet, että hänellä on valmiudet ja kyky soveltaa niitä menestyksekkäästi normaali- ja poikkeusolojen tehtävissään.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa puolustushaara- ja aselajivaiheen keskeisimpiä oppisisältöjä joukkoyksikötason taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija osaa ilmatorjunnan taistelun suunnittelun ja johtamisen prosessit ja menetelmät. Opiskelijalla on kyky yhdistää eri suunnittelun ja johtamisen välineitä ja prosesseja ilmatorjunnan taistelussa.

Esitietovaatimukset:

- MOD4.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n ilmatorjuntaopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisensoijaa.
- Osa opinnoista voidaan toteuttaa englanniksi.
- Osa opintojaksosta toteutetaan sotilaallisena harjoituksena.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

Viestikoulu

5AM1JOJÄ_23 Johtamisjärjestelmäopinnot

Laajuus: 6

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään maapuolustuksen johtamisjärjestelmän (MAPUJOJÄ) kokonaisuuteen ja sen toimijoihin sekä johtosuhteisiin. Opintojakson painopiste on johtamisjärjestelmäkokonaisuuden ymmärtämisessä tekniikan, suorituskyvyn, kehittämisen, palveluiden, ylläpidon, koulutuksen ja kybertoiminnan näkökulmista.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija tunnistaa eri toimijat ja niiden tehtävät maapuolustuksen johtamisjärjestelmäkokonaisuudessa. Opiskelija pystyy soveltamaan tietoaan ja taitojaan johtamisjärjestelmän suorituskyvystä ja sen osatekijöistä laadittaessa poikkeusolojen suunnitelmia. Opiskelija hahmottaa johtamisjärjestelmän osana maapuolustuksen johtamisjärjestelmän kokonaisuutta ja pystyy soveltamaan tietoja poikkeusolojen suunnittelussa eri

näkökulmista. Opiskelija osaa käyttää johtamisjärjestelmän palveluita. Opiskelija tunnistaa koulutuksen laadun kehittämisen aselajissaan ja osaa arvioida asevelvollisten suorituskykyä viestiaselajissa. Opiskelija osaa määrittellä JOJÄ-alan toiminnan monikansallisissa operaatioissa. Opiskelija tunnistaa Puolustusvoimien tekniset ratkaisut, jotka liittyvät kansainvälisten operaatioiden johtamisjärjestelmiin.

Esitietovaatimukset:

- MOD4.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n johtamisjärjestelmäopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.
- Osa opinnoista voidaan toteuttaa englanniksi.
- Osa opintojaksosta toteutetaan sotilaallisena harjoituksena.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytyy/Hylätty

5AM2JOJÄ_23 Johtamisjärjestelmäpäällikköopinnot

Laajuus: 7

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään joukkoyksikön/perusyhtymän viestitaktiikkaan sekä johtamisjärjestelmäupseerien tehtäviin ja toimintaan osana esikuntaa. Toimintaan liittyy joukkoyksikön/perusyhtymän suunnitteluprosessi, suunnitelman toimeenpano ja viestiaselajin toimintojen johtaminen. Opintojaksolla perehdytään suunnittelua ja johtamista tukevien järjestelmien käyttöön. Opintojaksolla perehdytään joukkoyksikön/perusyhtymän valittujen taistelulajien suunnitteluun ja toteuttamiseen johtamisjärjestelmän näkökulmasta osana ylemmän johtoportaan taistelua. Laadittujen suunnitelmien toimeenpanoa harjoitellaan eri sotapelimenetelmiä hyödyntäen.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelijalla on kyky soveltaa johtamisjärjestelmäopintosuunnan keskeisimpiä oppisisältöjä joukkoyksikön/perusyhtymän taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija osaa tehdä johtamisjärjestelmän toiminta-ajatuksen siten, että siinä otetaan huomioon viestijoukkojen suorituskyvyn ja käyttöperiaatteet, ylemmän johtoportaan tuki ja vaatimukset sekä tuetaan joukkoyksikön/perusyhtymän tavoitteita.

Esitietovaatimukset:

- MOD4.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n johtamisjärjestelmäopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.
- Osa opinnoista voidaan toteuttaa englanniksi.
- Osa opintojaksosta toteutetaan sotilaallisena harjoituksena.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytyy/Hylätty

Pioneerikoulu

5AM1PION_23 Pioneeripataljoonan toiminta ja sen johtaminen

Laajuus: 7

Sisältö: Opintojakson painopiste on pioneeripataljoonan esikunnan toimintaympäristössä. Opintojakso koostuu pioneeripataljoonan toiminnan suunnittelusta ja johtamisesta. Opintojaksolla opiskelija harjaantuu pioneeripataljoonan esikunnan upseerien eri tehtävissä ja oppii johtamaan pioneeripataljoonan suunnittelua. Opintojakson jälkeen opiskelijalla on valmiudet aloittaa joukkoyksikköesikunnan henkilöstön kouluttaminen ja johtaminen. Opintojaksolla opiskelija harjaantuu pioneeripataljoonan toimintasuunnitelman laatimiseen ja toimeenpanoon osana ylemmän johtoportaan taistelua. Opiskelija harjaantuu arvioimaan toimintaympäristöään, tuettavien joukkojen tehtävien vaikutusta omaan toimintaan sekä valmiuden säätelyn vaikutusta omaan toimintaan osana tilanteenarviointia.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida ja tehdä johtopäätöksiä pioneeripataljoonan organisaatiosta ja käyttöperiaatteista. Opiskelija osaa laatia pataljoonan toimintasuunnitelman soveltamalla suunnitteluprosesseja sekä osaa johtaa toimintasuunnitelman toimeenpanoa laatimalla käskyjä ja käskemällä alajohtoportaita. Opiskelija kykenee analysoimaan pioneeritoimintaa nykyaikaisella taistelukentällä, toimittaessa yhteistoiminnassa muiden toimijoiden kanssa. Opiskelija osaa toimia pioneeripataljoonan komentajana ja pataljoonauupseerina.

Esitietovaatimukset:

- MOD4.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n pioneeriopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.
- Osa opinnoista voidaan toteuttaa englanniksi.
- Osa opintojaksosta toteutetaan sotilaallisena harjoituksena.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM2PION_23 Pioneerirykmentin esikunnan toiminta ja sen johtaminen

Laajuus: 6

Sisältö:

Opintojakson painopiste on pioneerirykmentin esikunnan toimintaympäristössä. Opintojaksolla perehdytään pioneerirykmentin organisaatioon ja käyttöperiaatteisiin. Opintojakso koostuu pioneerirykmentin toiminnan suunnittelusta ja sen esikunnan johtamisesta. Opiskelija osallistuu pioneerirykmentin toiminnan suunnitteluun ja johtamiseen toimimalla pioneerirykmentin esikunnan upseerien eri tehtävissä saaden perusteet esikunnan toiminnasta ja sen johtamisesta. Opiskelijat tutustuvat opintojaksossa joukko-osaston järjestämään kertausharjoitukseen, sen valmisteluihin ja järjestelyihin. Opintojakso sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen sekä suunnitteluharjoituksen. Opiskelija harjaantuu pioneerirykmentin tehtävien suunnitteluun ja toimeenpanoon osana ylemmän johtoportaata taistelua. Opiskelija harjaantuu arvioimaan toimintaympäristöään, tuettavien joukkojen tehtävien vaikutusta omaan toimintaan sekä valmiuden säätelyn vaikutusta omaan toimintaan osana tilanteenarviointia.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija tunnistaa pioneerirykmentin ja sille kuuluvien tyypillisimpien alajohtoportaiden organisaation ja käyttöperiaatteet sekä esikunnan organisaation ja työjärjestyksen. Opiskelija osaa laatia pioneerirykmentin toimintasuunnitelman osia soveltamalla suunnitteluprosesseja sekä toimimalla esikunnan upseerien eri tehtävissä. Opiskelija tunnistaa esikunnan johtamiseen liittyviä kokonaisuuksia sekä esikunnan toiminnan ja sen osien roolin toimintasuunnitelmaa laadittaessa ja toimeenpantaessa. Opiskelija kykenee analysoimaan pioneeritoimintaa nykyaikaisella taistelukentällä toimittaessa yhteistoiminnassa muiden toimijoiden kanssa. Opiskelija osaa perusteet esikuntapäällikön toiminnasta pioneerirykmentissä.

Esitietovaatimukset:

- MOD4.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMMAA KO:n pioneeriopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.
- Osa opinnoista voidaan toteuttaa englanniksi.
- Osa opintojaksosta toteutetaan sotilaallisena harjoituksena.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

Logistiikkakoulu

5AM1LOG_23 Puolustusvoimien logistiikkajärjestelmä, puolustushaarojen huoltojärjestelmät ja kumppanuuden

hallinta

Laajuus: 6

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään Puolustusvoimien logistiikkajärjestelmään, puolustushaarojen huoltojärjestelmiin sekä Puolustusvoimien kumppaneihin. Opintojaksoon sisältyy tutustumisvierailuja Puolustusvoimien ja kumppaneiden toimipisteisiin.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa Puolustusvoimien logistiikkajärjestelmän ja puolustushaarojen huoltojärjestelmien rakenteet, keskeisimmät suorituskäytännöt, toimintamenetelmät ja kehitysnäkymät. Opiskelija osaa määrittellä kumppanuuden merkityksen Puolustusvoimien logistiikkajärjestelmässä ja sen asettamia vaatimuksia logistiikan johtamiselle. Opiskelija tunnistaa puolustushaarojen huoltojärjestelmien erityispiirteet yhteistoiminnan ja tukeutumisen edellyttämässä laajuudessa sekä huollon keskeisten toimijoiden tehtävät ja tuotteet. Opiskelija kykenee analysoimaan huollon operatiivisen ja järjestelyiden johtamisen toimintatapoja sekä joukko-osaston huollon tehtäviä ja tuotteita. Opiskelija osaa selittää kumppanuustoiminnan taustoja, kehitysnäkymiä ja kumppanuuden eri tasot sekä kuvata Puolustusvoimien ja keskeisimpien kumppaneiden toimintaperiaatteet.

Esitietovaatimukset:

- SK-tutkinnon logistiikkaopintosuunnan opinnot tai vastaavat tiedot.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n logistiikkaopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.
- Osa opintojaksosta voidaan toteuttaa englannin kielellä.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM2LOG_23 Sodan ajan tehtävässä harjaantuminen

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojakson painopiste on perusyhtymän tai joukkoyksikön taistelun johtamisessa huollon näkökulmasta eri taistelulajeissa. Opintojaksolla opiskelija harjaantuu perusyhtymän tai joukkoyksikön taistelun suunnitteluun ja toimeenpanoon osana ylemmän johtoportaana taistelua. Opiskelijan ymmärrys toimintaympäristöstä, vihollisen toiminnasta ja valmiuden säätelystä paranee. Opintojaksolla syvennetään aiempaa osaamista perusyhtymän ja joukkoyksikön esikunnan toiminnasta ja suunnitteluprosessista. Opintojaksoon kuuluu huoltopäälliköiden opetustilaisuus.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelijalla on kyky soveltaa tietoaan ja taitojaan operatiivisessa suunnittelussa ja suunnitelmien toimeenpanossa perusyhtymän tai joukkoyksikön huoltopäällikkönä ja huollon suunnittelu-upseerina. Opiskelija pystyy laatimaan huollon operatiivisia suunnitelmia ja arvioimaan niiden merkitystä muiden aselajien toiminnalle. Opiskelija tunnistaa suunnittelu- ja johtamisprosessien merkityksen osana esikunnan toimintaa. Opiskelija osaa selittää ja kuvata huollon suorituskäytännöt sekä kykenee selittämään niiden käytön osana perusyhtymän taistelua. Opiskelija osaa käyttää tärkeimpiä operatiivisia tietojärjestelmiä osana suunnittelua.

Esitietovaatimukset:

- MOD4.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n logistiikkaopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.
- Osa opintojaksosta voidaan toteuttaa englannin kielellä.
- Osa opintojaksosta voidaan toteuttaa sotilaallisena harjoituksena.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM3LOG_23 Kansainvälisen (KRIHA) logistiikan johtaminen

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojaksolla opiskelija saa perusteet kriisinhallintaoperaatioiden logistiikan järjestelyistä.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa määrittellä periaatteet kriisinhallintaoperaatioiden logistiikan järjestelyistä, toiminnoista ja toimintaympäristöstä. Opiskelija tunnistaa monikansallisen kriisinhallintaoperaation johtosuhteet, rakenteen ja logistiikan tehtäväkentän. Opiskelija osaa selittää kriisinhallintaoperaatiossa tehtävien sopimuksien ohjauksen ja vaatimukset logistiikan suunnittelun kannalta. Opiskelija muistaa huoltoyksikön johtotehtävät ja logistiikan esikuntaupseerin tehtävät kumppanuusharjoituksissa. Opiskelija pystyy soveltamaan kriisinhallintaoperaatioissa tarvittavaa englanninkielistä erikoistermistöä.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n logistiikkaopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.
- Osa opintojaksosta voidaan toteuttaa englannin kielellä.
- Opintojaksoon voidaan liittää palkatun henkilöstön täydennyskoulutusta tai reserviläiskoulutusta.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

Merisotakoulu

5AM1MERI_23 Merivoimien taisteluosastot 1

Laajuus: 8

Sisältö:

Opintojaksolla keskitytään Merivoimien taisteluosaston taisteluun, taistelun suunnitteluun sekä päätöksentekoon. Opiskelijat tutustuvat opintojaksossa joukko-osaston järjestämään kertausharjoitukseen, sen valmisteluihin ja järjestelyihin. Opintojakso sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen sekä suunnitteluharjoituksen.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toimia osana taisteluosaston esikuntaa sen eri tehtävissä. Opiskelijalla on kyky kehittää omaa ymmärrystään suunnittelun ja päätöksenteon vaatimuksista ja kyky kehittyä päätöksentekoprosessissa. Opiskelija osaa analysoida maaston tiedustelun merkitystä osana taisteluosaston taistelua. Opiskelija osaa laatia taisteluosaston taistelusuunnitelman. Opiskelija ymmärtää taisteluosastojen merkityksen osana Merivoimien taistelua. Opiskelija osaa yhdistää teoriassa opitun suunnitteluprosessin käytön osaksi taisteluosaston normaalia suunnitteluprosessia ja kehittyä sen käytössä. Opiskelija kykenee erittelemään Merivoimien taisteluosastojen joukkorakenteen ja toiminnan perusteet. Opiskelija osaa analysoida taisteluosastojen johtamisen ja suunnittelun keskeisimpiä järjestelmiä ja niiden käyttöä osana taisteluosaston suunnittelua ja johtamista. Opiskelija osaa analysoida taisteluosaston taistelunjohtajajärjestelmien käytön perusteita ja rajapintoja suhteessa muihin Merivoimien järjestelmiin. Opiskelija tuottaa muille opiskelijoille tietoa oman alansa joukkojen ja suorituskykyjen erityisosaamisesta. Opiskelija kykenee täydentämään oman osaamisensa puutteita muilta opiskelijoilta saatujen tietojen perusteella.

Esitietovaatimukset:

- MOD1
- MOD3
- MOD4
- 5SM1MERI.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMERI KO:n opiskelijat.

- Opintojakso sisältää suunnitteluharjoituksen.
- Opintojaksossa tuotetaan perusteet seuraavan opintojakson (5AM2MERI) toimeenpanoharjoitukseen.
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM2MERI_23 Merivoimien taisteluosastot 2

Laajuus: 5

Sisältö:

Opintojaksolla opiskelija harjaantuu Merivoimien joukkojen taistelussa ja suunnitteluprosessien käytössä. Opintojaksolla keskitytään Merivoimien taisteluosastojen taisteluun, taistelun suunnitteluun sekä päätöksentekoon. Opintojakso sisältää toimeenpanoharjoituksen (KESI) sekä osallistumisen Merivoimien harjoitukseen taisteluosaston esikuntatehtävissä. Opintojaksoon sisältyy vierailut Merivoimien esikunnassa ja Merivoimien varikolla.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelijalla on kyky kehittää osaamistaan taisteluosaston esikunnan eri tehtävissä toimimisessa. Opiskelija ymmärtää tilannekuvan tärkeyden osana taisteluosaston toimintaa ja harjaantuu esikuntatyöskentelyssä taisteluosastotasalla. Opiskelija harjaantuu esikunnan suunnittelussa ja suunnitteluprosessin käytössä sekä sen soveltamisessa. Opiskelijaa harjaantuu taisteluosaston taistelun toimeenpanossa sekä käskyttämisessä, ja ymmärtää yhteistoiminnan merkityksen taisteluosaston taistelussa. Opiskelijaa harjaantuu taisteluosaston johtamisjärjestelmien käytössä. Opiskelija tuottaa muille opiskelijoille tietoa oman alansa joukkojen ja suorituskykyjen erityisosaamisesta. Opiskelijalla on kyky täydentää oman osaamisensa puutteita muilta opiskelijoilta saatujen tietojen perusteella.

Esitietovaatimukset:

- MOD1
- MOD3
- MOD4
- 5SM1MERI
- 5AM1MERI.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMERI KO:n opiskelijat.

- Opintojakso sisältää toimeenpanoharjoituksen (KESI) ja opiskelijat osallistuvat Merivoimien harjoitukseen taisteluosastojen esikuntien eri tehtävissä.

- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

Ilmasotakoulu

5AM1ILMA_23 Ilmavoimien kansainvälinen toiminta

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojaksolla syvennyttään kansainvälisiin harjoituksiin, operaatio- ja tietoturvaluuteen, sopimusasiakirjoihin, kansainvälisen valmiusyksikön suoritusvaatimuksiin ja evaluointiin sekä ammattiin liittyvän englannin sanavaraston kehittämiseen.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toimia kansainvälisessä harjoituksessa suunnittelu- ja valmistelutehtävissä. Opiskelija tunnistaa eri kulttuurien vaikutuksen monikansallisessa harjoituksessa. Opiskelija tunnistaa keskeisimmät kansainvälisen toiminnan sopimusasiakirjat ja ohjeet sekä osaa käyttää englannin kieltä työtehtävien vaatimalla tavalla.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMILMA KO:n opiskelijat ja SMLENTOUPS KO:n ilmavoimien hävittäjäopintosuunnan ja maavoimien helikopteriopintosuunnan opiskelijat.

- SMLENTOUPS KO:ssa aikautus opiskelijan HOPS:n mukaisesti.

- Osa opintojaksosta voidaan toteuttaa englannin kielellä

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM2ILMA_23 Projektiupseerina Ilmavoimissa

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään projektijohtamista ja siihen liittyviä sisältöjä sekä erilaisten harjoitusten projektiupseerin ja projektihenkilöstön tehtäviä. Opintojaksolla syvennyttään harjoitusten suunnitteluun vaikuttaviin asiakirjoihin ja niiden

liittämiseen oman alan tehtäviin.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toimia erilaisissa projektityyppisissä tehtävissä projektin tai osaprojektin johtajana sekä projektiryhmän jäsenenä. Opiskelija tunnistaa prosessien merkityksen organisaatiossa sekä niiden liittymisen toiminnan ja resurssien suunnitteluun. Opiskelija pystyy soveltamaan prosessi- ja projektijohtamisen menetelmiä ja toimintamalleja, toimii toiminnan ja resurssien suunnittelun ja seurannan periaatteiden mukaisesti ja pystyy toimimaan harjoituksen projektiupseerina tai projektiryhmän jäsenenä. Opiskelija tunnistaa oman toiminnan yleisen vaikuttavuuden tavoitteiden saavuttamiseksi toimiessaan oman alan tehtävissä organisaation eri prosesseissa ja projekteissa. Opiskelija osaa analysoida tutkimusten hyödynnettävyyttä normaali- ja poikkeusolojen toimintaympäristössä. Esitietovaatimukset: - Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMILMA KO:n opiskelijat ja SMLENTOUPS KO:n ilmavoimien hävittäjäopintosuunnan ja maavoimien helikopteriopintosuunnan opiskelijat.

- SMLENTOUPS KO:ssa aikautus opiskelijan HOPS:n mukaisesti.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM3ILMA_23 Valmentava johtajuus

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään esimies- ja vuorovaikutusta normaali- ja poikkeusolojen tehtävissä, johtamisen ja valmentamisen teoreettista taustaa sekä johtajana kehittymisen suunnitelman tekemistä ja päivittämistä. Lisäksi opintojaksolla syvennyttään kertausharjoitusten suunnitteluun, johtamiseen ja toteutukseen.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija tunnistaa ja osaa määritellä johtajana kehittymisen ja omien valmiuksien kehittämisen taustalla vaikuttavat teoriat ja hyvät käytänteet sekä Puolustusvoimien henkilöstöstrategian tavoitteet joukko-osastotasalla. Opiskelija kehittää omia valmiuksiaan toimia johtajana. Opintokokonaisuuden jälkeen opiskelija ymmärtää kertausharjoitusten suunnittelun, johtamisen ja toteutuksen sekä soveltaa niitä valmiuden kohottamisessa.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMILMA KO

- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM3MHEKO_23 Erikoisjoukkojen suunnitteluprosessi

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa käyttää erikoisjoukkojen käyttämiä suunnittelutyökaluja ja ymmärtää rinnakkaisen suunnitteluprosessin merkityksen erikoisoperaatioiden suunnittelussa ja toimeenpanossa.

Osaamistavoitteet:

- Osaa selittää eroavaisuuden operatiivisen suunnittelun ja operaatioiden suunnittelun välillä.
- Osaa käyttää SDMP-suunnittelutyökalua tehtävien suunnittelussa ja operaatioiden suunnittelun tukena.
- Ymmärtää SOCC P2-suunnitteluprosessin.
- Osaa analysoida helikopteriosaston ja erikoisjoukkojen rinnakkaisen suunnittelun (UTJRE-EOSE-TU välillä) merkityksen ja vaikuttavuuden operaatioiden kokonaissuunnittelun kannalta.
- Osaa perusteet lääkinnällisen toiminnan suunnittelusta osana erikoisoperaatioiden suunnittelua.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMLENTOUPS KO: Maavoimien helikopteriopintosuunta

- AHOT mahdollisuus, mikäli opiskelija on suorittanut esimerkiksi NSHQ:n SOCC Planning-kurssin
- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM3LENTO_23 Ilma-aluksen tyyppikurssi

Laajuus: 4

Sisältö:

Opintojaksoa edeltää suihkuharjoituskoneella suoritettu lentokoulutus. Opintojakso koostuu sekä teoria- että lentokoulutuksesta. Opiskelija saa tyyppikelpuutuksen konekalustolle, joka oikeuttaa toimimaan ohjaajana valmistajan lentokäsikirjan sekä Ilmavoimien ja laivueen ohjeistuksen mukaisesti.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija ymmärtää lentokaluston teknisten järjestelmien toimintaperiaatteet sekä toimii ohjaajana vallitsevan ohjeistuksen mukaisesti normaali- ja hätätoimenpidetilanteissa. Opiskelija muistaa ja ymmärtää kalustoon liittyvät dokumentit ja määräykset sekä osaa laatia lentotoimintaa edeltävät tarvittavat asiakirjat ja laskelmat.

Esitietovaatimukset:

- MOD3.1 tarvittavilta osin, riippuen jatkokoulutuksesta

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMLENTOUPS KO: Ilmavoimien hävittäjäopintosuunta

- Mikäli jatkokoulutus ei johda uusiin tyyppikelpuutuksiin, voidaan opintojakson sijasta suorittaa 5AM3ILMA opintojakso.
- Opintojakso on ainutkertainen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM4ILMAA_23 Ryhmänohjauksen perusteet

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään ryhmänohjauksen menetelmiä, ryhmäprosessin suunnittelua, toteutusta, hallintaa ja tukemista sotilasorganisaatioissa.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija arvioi erilaisia ryhmänohjausmenetelmiä sotilaskoulutuksessa sekä normaali- ja poikkeusolojen johtotehtävissä. Lisäksi opiskelija ymmärtää ryhmien (poikkeusolojen, joukko-osaston, lennoston johtoryhmä/vast) perustamisen merkityksen sekä arvioi niiden vaikuttavuutta normaali- ja poikkeusolojen organisaatioissa.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMILMA KO:n johtamisjärjestelmä- ja lentoteknisen opintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM4ILMAB_23 Taistelunjohto

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään poikkeusolojen taktista ohjeistusta taistelunjohto- ja hävittäjätaktiikan osalta.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida ja arvioida oman toimialansa poikkeusolojen taistelunjohto- ja hävittäjätaktiikan taktista ohjeistusta, soveltaa omaan alaansa liittyviä pääjohtokeskuksen poikkeusolojen suunnitteluprosesseja. Opiskelija osaa päivittää ja harjoittaa poikkeusolojen johtamisjärjestelmän käyttöön liittyvää osaamistaan taistelunjohtotoiminnassa. Opiskelija osaa toimia taistelunjohtajana Ilmavoimien sotaharjoituksessa omassa poikkeusolojen tehtävässään. Opiskelija tunnistaa Pääjohtokeskuksen johtoryhmän toiminnan oman aselajinsa osalta (TSTJ/ELSO).

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMILMA KO:n johtokeskusopintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM4MHEKO Tehtävätukiupseeri

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojaksolla analysoidaan ATO/ACO-prosessien merkitystä puolustusvoimallisesti. Lisäksi prosessien merkitystä ja roolia analysoidaan tehtävänsuunnittelussa ja -toteutuksessa. Opiskelija oppii helikopteritoimintaan liittyvien ilmatilanhallinnan ohjelmistojen käytön.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa tehtävätasonsa mukaisesti ilmatilanhallintaan liittyvät asiat osana suunnitteluprosessia. Opiskelija osaa määritellä prosessien merkityksen puolustusvoimallisesti. Opiskelija tunnistaa käytössä olevat järjestelmät ja osaa eri järjestelmien käytön. Opiskelija osaa analysoida, arvioida ja yhdistää sotataidollisia ja teknisiä tietoja ja taitoja omalla tehtävätasollaan.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto ja hyväksytty HH1-lentokoulutusohjelma.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMLETOUPS KO:n maavoimien helikopteriopintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM4LENTO Tehtävätukitoiminnan perusteet

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään ilmasodankäyntiä ja Ilmavoimien taistelutapaa sekä lentokaluston ja tehtävätukijärjestelmien ominaisuuksia oman alan poikkeusolojen tehtävissä tehtävätuen näkökulmasta. Opintojakson painopiste on tehtävätuki osana tulenkäytön johtamisen ketjua sekä oma rooli lennonvarmistuksellisissa asioissa.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa määritellä tehtävätukiupseerina toimimisen perusteet hävittäjälentolaivueessa, tunnistaa Ilmavoimien tehtävätukijärjestelmät ja HW/HN-tehtävien valmisteluun ja purkuun liittyvät tehtävätukijärjestelmien ominaisuudet sekä toteuttaa käytännössä taisteluraportoinnin perusteet.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMLETOUPS KO:n ilmavoimien hävittäjäopintosuunnan opiskelijat. Aikautus opiskelijan HOPS:n mukaisesti.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

Raja- ja merivartiokoulu

5AM1RVL_23 Hallintoasioiden käsittely

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään hallintoasioiden käsittelyyn. Keskeisimpiä tarkasteltavia teemoja ovat mm. ulkomaalaislain mukaiset erilaiset päätökset. Opintojakso antaa valmiuksia tutkinnanjohtajakoulutukseen.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toimia hyvän hallinnon vaatimusten mukaisesti. Opiskelija osaa toimia asian valmistelijana ja esittelijänä. Opiskelija osaa soveltaa hallintolakia ja tiettyä asiaa koskevaa erityislakia Rajavartiolaitoksen tyypillisimpien hallintoasioiden käsittelyssä. Opiskelija osaa selittää säännönmukaiset ja ylimääräiset muutoksenhakukeinot. Opiskelija osaa arvioida yksikön toimintaa laillisuusvalvonnan kannalta esimiehen näkökulmasta.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMRVL KO:n opiskelijat

- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksyty/Hylätty

5AM2RVL_23 Yleisjohtajakoulutus

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojaksolla opiskelija hankkii tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia yleisjohtajana raja- tai merivartiostossa.

Opintojakso sisältää mediakoulutusta ja rajavartiomiehen vuosittaisen ylläpitävän voimankäyttökoulutuksen. Opintojakson suorittanut opiskelija voidaan määrätä työtehtävissä harjaantumisen jälkeen vartioston yleisjohtajaksi.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa jäsentää vartioston operatiivisen kenttätoiminnan johtamisjärjestelmän rakenteen, eri toimijoiden tehtävät, toimintaperiaatteet ja yhteistyötarpeet. Opiskelija osaa yleisjohtajana johtaa niin päivittäistoiminnassa, vaativassa tilanteessa kuin alueellisen koskemattomuuden valvonnan ja turvaamisen tilanteissa. Opiskelija osaa soveltaa voimankäytön säännöksiä eri tilanteissa. Opiskelija osaa käyttää oikeaa toimintalinjaa sekä käyttää kulloinkin oikeita resursseja normaali- ja häiriötilanteiden hallinnassa. Opiskelija osaa yleisjohtajana johtaa viestintää ymmärtäen tiedottamisen merkityksen vartioston johtamisessa ja Rajavartiolaitoksen julkisuuskuvan muodostumisessa.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMRVL KO:n opiskelijat

- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksyty/Hylätty

5AM3RVL_23 Tutkinnanjohtajakoulutus

Laajuus: 7

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään yleisjohtajan tehtäviin liittyviin rikostorjunnallisiin toimenpiteisiin sekä pidättämiseen oikeutetun virkamiehen toimivaltuuksiin. Tehtävät painottuvat pääosin tapahtuman alkuvaiheessa tehtäviin tutkintatoimenpiteisiin ja niihin liittyviin päätöksiin. Opintojakson suorittanut opiskelija voidaan määrätä tutkinnanjohtajaksi (YJ-POV) työtehtävissä harjaantumisen jälkeen.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa jäsentää vartioston rikostorjunnan järjestelyt, eri toimijoiden tehtävät, toimintaperiaatteet ja yhteistyötarpeet. Opiskelija osaa suunnitella ja johtaa esitutkintaa sekä käyttää pakkokeinoja sekä pidättämiseen oikeutetun virkamiehen toimivaltuuksia yleisjohtajan tehtävissä. Opiskelija osaa yleisjohtajana johtaa viestintää esitutkintaa koskevien tiedottamissäädösten ja -periaatteiden mukaisesti.

Esitietovaatimukset:

- 5AM2RVL

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMRVL KO:n opiskelijat

- Opintojakso voi sisältää osallistumisen kertausharjoitukseen.

Arviointiasteikko: Hyväksyty/Hylätty

5AM1RHEKO A119 tyyppikoulutus

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojakso antaa valmiudet toimia A119-helikopterin ohjaajana. Opintojakso koostuu sekä teoria- että lentokoulutuksesta.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa ohjata A119-helikopteria Vartiolentolaivueen A119- lentomenetelmien sekä valmistajan lentokäsikirjan mukaisesti. Opiskelija tuntee ja osaa A119- helikopterin tekniset järjestelmät, moottorin,

rungon, voimansiirron ja sähköjärjestelmien toimintaperiaatteet sekä ohjaajan toimenpiteet normaali- ja hätätoimenpidetilanteissa. Opiskelija tuntee A119-lentotoimintaan liittyvät dokumentit ja määräykset sekä osaa laatia lentotoimintaa edeltävät tarvittavat asiakirjat ja laskelmat.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM2RHEKO H215/B412 tyypikoulutus

Laajuus: 5

Sisältö:

Opintojakso antaa valmiudet toimia H215/B412-monimoottorihelikopterin ohjaajana. Opintojakso koostuu teoria-, simulaattori- sekä lentokoulutusjaksoista.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee toimimaan helikopterin perämiehenä monimoottorikalustossa ja Rajavartiolaitoksen erityislentotoiminnassa. Opiskelija ymmärtää hälytyslentotoiminnan suunnittelu- ja suoritusperiaatteet. Opiskelija tietää ja tuntee Rajavartiolaitoksen päätehtävät pääpainona meripelastus. Opiskelija tietää ja tuntee Rajavartiolaitoksen taktisen lentotoiminnan pääperiaatteet ja yhteistyötahot.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM3RHEKO KV ACO - lentotoiminnan koordinaatiokoulutus

Laajuus: 2

Sisältö:

Opintojakso antaa valmiudet toimia meripelastustehtävissä lentotoiminnan koordinaattorina.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee Suomen meripelastusjärjestelmän, johtamisjärjestelmän rakenteen, eri toimijoiden tehtävät, toimintaperiaatteet ja yhteistyötarpeet. Opiskelija osaa toimia meripelastustehtävissä lentotoiminnan koordinaattorina meripelastuksen johtokeskuksen ja meripelastusjohtajan antaman tehtävän mukaisesti. Opiskelija osaa soveltaa toimintaa ohjaavia normeja edellä mainituissa tilanteissa.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5AM4RHEKO Yleisjohtajakoulutus

Laajuus: 3

Sisältö:

Opintojaksolla opiskelija hankkii tiedolliset ja taidolliset valmiudet toimia yleisjohtajana raja- tai merivartiostossa. Opintojakso sisältää mediakoulutuksen ja rajavartiomiehen vuosittaisen ylläpitävän voimankäyttökoulutuksen. Opintojakson suorittanut opiskelija voidaan määrätä yleisjohtajaksi vartiostossa työtehtävissä harjaantumisen jälkeen.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa jäsentää vartioston operatiivisen kenttätoiminnan johtamisjärjestelmän rakenteen, eri toimijoiden tehtävät, toimintaperiaatteet ja yhteistyötarpeet. Opiskelija osaa johtaa yleisjohtajan ominaisuudessa päivittäistoiminnan ja vaativassa tilanteessa sekä alueellisen koskemattomuuden valvonnan ja turvaamisen tilanteissa. Opiskelija osaa soveltaa voimankäytön säännöksiä edellä mainituissa tilanteissa. Opiskelija osaa käyttää oikeaa toimintalinjaa sekä käyttää oikeita resursseja normaali- ja häiriötilanteiden hallinnassa. Opiskelija osaa yleisjohtajana johtaa viestintää ymmärtäen tiedottamisen merkityksen vartioston johtamisessa ja Rajavartiolaitoksen julkisuus kuvan muodostumisessa.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

5.1 SM1 Asiantuntijuutta syventävä harjoittelu

Laajuus: 10

Sisältö:

Asiantuntijuutta syventävän harjoittelun aikana opiskelija perehtyy käytännön työelämään yhteiskunnan turvallisuuteen liittyvällä toimialalla. Opiskelija osallistuu harjoittelun aikana kokonaismaanpuolustukseen liittyviin johto-, suunnittelu- ja asiantuntijatehtäviin.

Opintojakso koostuu valmistautumisesta, noin kahdeksan viikon harjoittelusta ja raportista. Toteutuspaikka on opiskelijan hankkima harjoittelupaikka, jonka kurssinjohtaja hyväksyy ennen harjoittelusopimuksen allekirjoitusta. Harjoittelupaikan etsiminen ja hankkiminen aloitetaan opintojen orientoivan vaiheen aikana. Harjoittelu voidaan toteuttaa kotimaassa tai ulkomailla. Harjoittelupaikan määrittämiseen vaikuttavat opiskelijan opiskelu- ja urasuunnitelma.

Opiskelija laatii harjoittelusta raportin, jossa tarkastellaan tieteenalan viitekehysessä yhteiskunnan turvallisuuteen liittyvän harjoittelupaikan alaa ja rajapintoja yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan. Opintojaksolla opiskelija syventää ja laajentaa asiantuntijuuttaan raportoimalla kehitymisestään.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toteuttaa kokonaismaanpuolustukseen liittyviä johto-, suunnittelu- ja asiantuntijatehtäviä. Opiskelija osaa eritellä kokonaisturvallisuuteen liittyviä työtehtäviä ja on luonut kontakteja alan asiantuntijoihin. Opiskelija osaa soveltaa yleisiä työelämävalmiuksia ja -taitoja (viestintä- ja kielitaidot, esiintymistaito, sosiaaliset taidot, tiedonhankintataidot, tekniset taidot). Opiskelija osaa luokitella harjoitteluun liittyvien tehtävien liittymisen kokonaismaanpuolustukseen.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tuottaa kriittiseen ajatteluun pohjautuvaa analysointia tekemästään käytännön harjoittelusta ja suhteuttaa toimintaa aiemmin oppimaansa teoretietoon. Opiskelija osaa raportissaan tarkastella oppimaansa ja reflektoida havaintojaan asiantuntijuutensa syventämisen tarpeista.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMVIR KO:n opiskelijat.

Harjoittelusopimus tulee allekirjoittaa ensimmäisen opintovuoden aikana.

Opiskelija suorittaa harjoittelun pääsääntöisesti toisen opiskeluvuoden heinä-joulukuun välisenä aikana.

Lisätietoja harjoittelun toteuttamisesta ja erilaisista mahdollisuuksista harjoittelupaikoiksi antaa MAISTOS SMVIR kurssinjohtaja ja OAO SM koulutussuunnittelija.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

6SM Työyksikön johtaminen ja kansainväliset yhteistyövalmiudet normaalioloissa

Laajuus: 12

6SM1_23 Kansainvälinen harjoitustoiminta ja kokonaisvaltainen kriisinhallinta

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa käyttää ja soveltaa Nato-perustaista suunnitteluprosessia oman tehtävätasonsa mukaisessa esikuntatehtävässä kansainvälisessä toimintaympäristössä sekä yhdistellä aiemmin oppimaansa uuteen toimintaympäristöön. Opiskelija pystyy toteuttamaan esikuntatyöskentelyn englanniksi ja kehittyä englannin kielen ammattikäytössä.

Opiskelija kykenee toimimaan esikuntaupseerina monikansallisessa esikunnassa ja erilaisissa kansainväliseen yhteistyöhön (esimerkiksi harjoitustoimintaan) liittyvissä projekti- ja suunnitteluryhmissä soveltaen annettua mallia. Opiskelija pystyy erittelemään tärkeimmät aselajin tai toimialan suunnitteluun sekä toimintaan vaikuttavat tekijät ja suhteuttamaan niiden merkityksen kokonaisuuteen. Opiskelija kykenee soveltamaan suorituskäytön periaatteita joukkojen toiminnan suunnittelussa ja käytössä sekä kriisinhallinnan että kansainvälisen yhteistyön toimintaympäristöissä.

Opiskelija osaa määrittellä ja eritellä kriisinhallinnan toimintaympäristöjen erityispiirteitä ja kykenee soveltamaan, analysoimaan ja arvioimaan lakeja, asetuksia ja normeja omassa tehtävässään kansainvälisessä operaatiossa.

Opiskelija osaa analysoida ja eritellä kansainvälisen yhteistyön ja kriisinhallinnan merkityksiä Puolustusvoimien toimintaan ja niiden yhteiskunnallisen vaikuttavuuden. Opiskelija osaa suhteuttaa kansainvälisen harjoitustoiminnan kytkemisen Puolustusvoimien koulutus- ja harjoitusjärjestelmään osana joukkotuotantoa.

Opiskelija osaa tehdä johtopäätöksiä omista valmiuksistaan ja toiminnastaan kansainvälisessä toimintaympäristössä suhteessa johtamiseen ja oppimiseen (esimiesvalmiudet, vertaisvalmiudet, hyvän alaisen valmiudet sekä vuorovaikutustaidot).

Opiskelija osaa arvioida toimintakyvyn rajoitteita ja vaikutuksia kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään Puolustusvoimien kansainvälistä toimintaympäristöä kriisinhallinnan, muun kansainvälisen yhteistyön ja sotilaallisen suorituskäytön näkökulmasta. Toimintatasona on pataljoonan–prikaatin kehys. Painopisteenä on Nato-perusteisen suunnitteluprosessin käyttö eri tilanteissa ja toimintaympäristöissä sekä kansainvälisen esikuntatyöskentelyn ja harjoitustoiminnan erityispiirteet. Lisäksi opintojaksolla harjaannutetaan englannin kielen, erikoistermien ja kirjainlyhenteiden käytössä. Tavoitteena on, että opiskelijat tunnistavat omat kielelliset kehittämistarpeensa. Opintojaksolla esitetään kansainvälisiä tutkimuksia kuormittumisesta, harjoittelusta ja palautumisesta kriisinhallintatehtävissä. Opintojaksoon sijoitetaan fyysisen toimintakyvyn harjoituksia.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.
- Opetuskielinä ovat englanti ja suomi.
- Lähdemateriaali on pääosin englanninkielistä.

Arviointiasteikko: Hyväksytyy/Hylätty

6SM2_23 Työyksikön pedagoginen johtaminen

Laajuus: 3

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee analysoimaan normaaliolojen työyksikön johtamisympäristöä sekä kehittämään työyhteisössä tapahtuvaa oppimista.

Opiskelija kykenee kehittämään toimintaa ja osaamista erilaisissa esimies- ja johtamistehtävissä työyksikön henkilöstön, koulutuksen ja hallinnon osalta. Opiskelija osaa analysoida ja arvioida oppivan organisaation ja pedagogisen johtamisen teorioita sekä soveltaa niitä omassa esimies- ja johtamistoiminnassaan.

Opiskelija osaa tehdä perusteltuja arvioita ja päätöksiä työyksikön koulutuksen ja toimintakyvyn suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin toteutuksesta.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan normaaliolojen työyksikköä pedagogisesta näkökulmasta. Tarkastelun painopisteenä on pedagoginen johtamisympäristö ja sen henkilöstön toimintakyky. Tarkoituksena on luoda laaja ymmärrys työyksikön pedagogisesta johtamisympäristöstä ja työyksikössä tapahtuvasta oppimisesta. Opintojaksoon sisältyy fyysisen toimintakyvyn harjoitusleiri.

Esitietovaatimukset: - Ei esitietovaatimuksia

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat. Opintojakso on kaikille koulutusohjelmille yhteinen.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.
- Opetuskieli on suomi.
- Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.

Arviointiasteikko: 0-5

6SM3_23 Johtaminen ja esimiestyö työyksikössä

Laajuus: 4

Osaamistavoitteet:

Opintojakson osaamistavoite

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa määritellä hyviä käytänteitä erilaisissa esimies- ja johtamistehtävissä. Opiskelija kykenee analysoimaan hyvän ja toimivan normaaliolojen työyhteisön erityispiirteitä, esimiestyön käsitteistöä ja teorioita sekä erittelemään esimiestyön periaatteita työyksikön johtamisessa.

Opiskelija osaa analysoida ja arvioida omaa toimintaansa suhteessa johtamiseen, oppimiseen ja opetukseen liittyviin teorioihin ja normeihin eri toimintaympäristöissä.

Opiskelija osaa analysoida johtajuuden ja esimiestoiminnan rakentumista ja sen kehittämistä omassa työyhteisössä

Opiskelija osaa soveltaa, tulkita ja yhdistellä virkamiehen ja viranomaisen toimintaa koskevia lakeja, asetuksia ja normeja omassa toiminnassaan sekä toimiessaan hallinnollisissa, että operatiivisissa tehtävissä.

Opiskelija osaa toimia tutkinnanjohtajan asemassa ja täyttää siihen liittyvät osaamisvaatimukset.

Opiskelija osaa arvioida ja kehittää omaa sekä yhteisönsä työ- ja palvelusturvallisuutta, kenttäkelpoisuutta sekä työhyvinvointia.

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään johtamiseen ja esimiestyöhön työyksikössä johtamisen näkökulmasta. Opintojakson sisällöt kiinnittyvät johtajuuden, esimiestyön, alaitaitojen ja vuorovaikutuksen ympärille. Opintojaksolla käsitellään keskeisiä esimiehiin ja alaisiin vaikuttavia prosesseja, lakeja ja normeja tutkittuun teoriaan sitoen. Opintojaksolla tarkastellaan työ- ja palvelusturvallisuuteen ja kenttäkelpoisuuteen vaikuttavia tekijöitä ja voimassa olevia normeja eri työtehtävissä.

Opintojaksolla suoritetaan tutkinnonjohtamiseen vaadittavat koulutukset. Opintojaksolla avataan TYHY-toiminnan keinoja toimintakyvyn kehittämiseksi. Opintojaksoon sisältyy fyysisen toimintakyvyn harjoituksia.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SM-tutkinnon opiskelijat pl. SMRVL KO:n ja SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: 0-5

6SM3RVL Työyksikön johtaminen ja hallinto

Laajuus: 4

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tulkita valtion virkaehtosopimusjärjestelmää ja keskeisimpiä virkaehtosopimuksia sekä jäsentää Rajavartiolaitoksen palkkausjärjestelmän rakenteen ja toiminnan esimiestoiminnan näkökulmasta.

Opiskelija osaa suunnitella työyksikkönsä henkilöstön käyttöä ja kehittämistä osana tulossuunnittelua sekä johtaa tavoite- ja kehityskeskustelut osana työyksikön johtamista. Opiskelija osaa johtaa työyksikön työhyvinvointi- ja työturvallisuustoimintaa sekä arvioida ja tukea työyhteisön ja virkamiesten toimintakykyä.

Opiskelija osaa arvioida virkamiesoikeudellisia ja sotilasrikosasioita sekä käynnistää tarvittavat toimenpiteet esimiehenä.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan Rajavartiolaitoksen työyksikön johtamista sekä hallinnon että johtajuuden näkökulmasta.

Opintojakson sisällöt liittyvät hallintoon, koulutukseen, johtajuuteen ja esimiestyöhön.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMRVL KO:n opiskelijat sekä SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: 0-5

7SM Puolustushaaran taistelu 2

Laajuus: 9

Osaamistavoitteet:

Moduulin jälkeen opiskelija kykenee johtamaan joukkonsa tehtävän suunnittelun ja toimeenpanon. Opiskelija osaa suunnitteluprosessin vaiheet lopputuotteineen joukkonsa esikuntaupseerina tai komentajana. Opiskelija tunnistaa omaa organisaatiotasoa ylemmän johtoportaan komentajan tehtävät ja roolin tehtävän suunnittelun ja taistelun johtamisen aikana. Opiskelija kykenee rinnakkaiseen operatiiviseen suunnitteluun ja suunnitelmien toimeenpanoon.

Opiskelija kykenee analysoimaan ja arvioimaan oman joukkonsa toimintaperiaatteita, järjestelmiä ja suorituskykyä valmiuden kohottamisesta taisteluvaiheeseen sekä soveltamaan havaintojaan taktiikkaan. Opiskelija tunnistaa puolustushaarojen yhteistoiminnan merkityksen, yhtymän tilanteenarviointi- ja päätöksentekoprosessin sekä eri puolustushaarojen ja muiden yhteistoimintaosapuolten merkityksen sotatoimessa. Mikäli moduuliin liittyy kansainvälinen toiminta, opiskelija kykenee soveltamaan ja analysoimaan kansainvälisen yhteistyön ja kriisinhallinnan merkityksen eri uhka-arvioissa ja toimintaympäristöissä. Lisäksi opiskelija kykenee osallistumaan kansainvälisen operaation tai harjoituksen suunnitteluun ja valmisteluun.

Opiskelija tunnistaa ylemmän organisaatiotason taistelun periaatteet ja kykenee käyttämään sekä soveltamaan tietojaan ja taitojaan oman joukkonsa taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija kykenee arvioimaan taktisia ratkaisujaan ja niiden välisiä suhteita ja yhdistää aiempien opintojen asiakokonaisuuksia oman joukkonsa toimintaympäristöön eri taistelulajeissa.

Esitietovaatimukset:

Valitaan puolustushaaran / koulutusohjelman mukaisesti (maa / meri / ilma / rvl)

7SM1MAA Maavoimien joukkoyksikön taistelu 2

Laajuus: 5

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään laajasti erilaisiin joukkotyyppihin, toimintaympäristöihin ja tilanteisiin sekä harjoitellaan aiemmin opittujen perusteiden soveltamista. Valittuja teemoja tarkastellaan lähdemateriaalin itseopiskeluna, asiantuntijaluennoin, ryhmätöin sekä sotapeliavusteisesti.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee arvioimaan eri toimintaympäristöjen asettamat rajoitukset operaatioiden suunnittelussa ja toimeenpanossa sekä osaa analysoida käytettävissä olevat suorituskyvyt ja tehdä johtopäätöksiä niiden käytettävyydestä eri tehtävätyypeissä ja tilanteissa. Opiskelija osaa analysoida vastustajan organisaatiota ja suorituskykyä. Opiskelija kykenee organisaatiotasollaan johtamaan suunnitelmien toimeenpanoa. Opiskelija osaa yhdistää aselajinsa osaksi taistelun kokonaisuutta sekä osaa tilanteen edellyttämällä tavalla soveltaa suunnitteluprosessia ja yleisiä taktisia periaatteita joukkonsa toiminnan suunnittelussa. Opiskelija osaa yhdistää (taso 4) oman joukon toiminnan liittymisen ylemmän johtoportaan naapurijoukon toimintaan.

Esitietovaatimukset:

- MOD3
- MOD4
- MOD5

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMAA KO:n opiskelijat

Opetuskieli on suomi.

Osa opiskelumateriaalista voi olla englanniksi.

Opintojakso ei tuota lisensoijaa.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

7SM1MERI_23 Merivoimien taistelu 2

Laajuus: 5

Sisältö:

Opintojaksolla opiskelija perehtyy Merivoimien kansainväliseen harjoitustoimintaan sekä kansainväliseen kriisinhallintaan osallistumiseen. Opintojaksolla MERIVE osastot esittelevät oman kontribuution Merivoimien KV-toimintaan. Opiskelija laatii arvioitavan esseen/muistion ”Merivoimien KV-toiminta”. Opiskelija harjaantuu taisteluosaston esikunnan eri tehtävissä. Opiskelijat osallistuvat Merivoimien harjoitukseen mahdollisuuksien mukaan (kansainvälisen) taisteluosaston esikunnan eri tehtävissä.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson osaamistavoite Opintojakson jälkeen opiskelija osaa kehittää itseään suunnitteluprosessin mukaisessa operaatioiden suunnittelussa osana taisteluosaston esikuntaa. Opiskelija osaa analysoida Puolustusvoimien kansainvälisen merellisen yhteistyön ja sen aiheuttamien hyötyjen ja vaatimusten merkitystä. Opiskelija kykenee selittämään kriisinhallintaoperaation johtamisen erityispiirteet merellisessä toimintaympäristössä ja kykenee täydentämään osaamistaan kansainvälisen laivastotaisteluosaston taistelun suunnittelun ja toimeenpanon perusteista sekä osaa yleistää kansainvälisen laivastotaisteluosaston esikunnan kokoonpanon ja tehtävät. Opiskelija kykenee toimimaan itsenäisesti taisteluosaston esikunnan eri tehtävissä, pystyy määrittelemään taisteluosaston esikunnan toiminnan vaatimukset ja haasteet ja osaa argumentoida ja keskustella esikunnan työskentelyrytmistä. Opiskelija kykenee perustelemaan Merivoimien osallistumisen kansainväliseen kriisinhallintaan ja harjoitustoimintaan. Opiskelija johtaa ja luo oman erikoisalansa koulutustilaisuuksia ja tapahtumia tuottamalla muille opiskelijoille tietoa oman alansa joukkojen ja suorituskykyjen erityisosaamisesta. Opiskelija tunnistaa oman osaamisensa puuteet ja täydentää osaamistaan muilta opiskelijoilta saatujen tietojen perusteella.

Esitietovaatimukset:

- MOD1
- MOD3
- MOD4
- 5SM1MERI
- 5AM2MERI
- 5AM3MERI
- 6SM1.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMMERI KO:n opiskelijat.

- Opintojaksolla osallistutaan Puolustusvoimien tai Merivoimien harjoitukseen osana taisteluosaston esikuntaa.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

7SM1ILMA_23 Ilmapuolustuksen taistelu 2

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson tavoite

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida Ilmavoimien tukeutumisen järjestelmän suorituskykyä ja arvioida taistelutukikohdan joukkojen ja yhteistoimintaosapuolten toiminnan yhteensovittamista osana taistelutukikohdan taistelun suunnittelua.

Opiskelija kykenee analysoimaan ja yhdistelemään tietoja ja taitoja (nopeasti) muuttuvissa tilanteissa sekä

havaitsemaan vaihtoehtoisia ratkaisuja ongelmatilanteisiin ja osaa soveltaa operatiivisen suunnittelun prosesseja perusyhtymän viitekehyksessä. Opiskelija osaa suunnitella oman poikkeusolojen tehtävänsä mukaisen joukon taistelusuunnitelman.

Opiskelija osaa toimia omalla tehtävätasollaan yhteistoiminnassa muiden puolustushaarojen ja viranomaisten kanssa sekä osaa määrittellä maa-, meri-, ilma- ja rajakomponenttien suorituskyvyn keskeisimmät tekijät ja niiden vaikutuksen omaan toimintaan ja operaation toteuttamiseen. Opiskelija osaa analysoida Ilmavoimien tukeutumisarjestyksen suorituskykyä perusyhtymän operatiivisessa suunnittelussa.

Opiskelija osaa analysoida ja arvioida omaa toimintaansa suhteessa johtamiseen, oppimiseen ja opettamiseen liittyviin teorioihin eri toimintaympäristöissä sekä toimia oman alansa asiantuntijana ja kehittäjänä tutkivaa työtettä hyödyntäen.

Opiskelija osaa analysoida ja yhdistää sotataidollisia ja teknisiä tietoja ja taitoja omalla tehtävätasollaan sekä sovelttaa yhteen eri joukkojen ja viranomaisten toiminnan perusyhtymän taistelusuunnitelmassa.

Opiskelija osaa analysoida oman puolustushaaransa suorituskykyjen ja alansa kehittymistä omassa tehtävässään sekä soveltaa kansainvälisen toimintaympäristön vaikutusta Ilmavoimien operatiiviseen suunnitteluun.

Sisältö:

Opintojakson kuvaus

Opintojaksolla syvennyttään operatiiviseen suunnitteluun Ilmavoimien taistelutukikohdan viitekehyksessä. Puolustushaarakohtaisen kansainvälisen yhteistyön mahdollisuuksia ja vaikutuksia kyseenalaistetaan ja tulkitaan osana operatiivista suunnittelutyötä. Opintojaksolla yhdistetään sotataidon ja -tekniikan suomat mahdollisuudet sekä johtamisen teorit operatiivisen suunnittelun tueksi ja taistelun johtamiseksi tehokkaalla tavalla.

Esitietovaatimukset:

-

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMILMA ja SMLENTOUPS KO:ien opiskelijat pl. maavoimien helikopteripintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

7SM1MHEKO Erikoisjoukkojen taistelu

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida ja arvioida omaa toimintaansa suhteessa johtamiseen, oppimiseen ja opettamiseen liittyviin teorioihin erikoisjoukko- ja helikopterialan toimintaympäristöissä. Opiskelija osaa suunnitella ja johtaa oman tehtävätasonsa mukaisen erikoisjoukon (SOTG) toimintaa ja toimia tehtävätasonsa mukaisessa erikoisjoukon esikuntatehtävässä poikkeusoloissa. Opiskelija osaa suunnitella ja johtaa oman poikkeusolojen tehtävänsä mukaisen erikoisjoukon taistelusuunnitelman.

Opiskelija osaa toimia omalla tehtävätasollaan yhteistoiminnassa muiden puolustushaarojen ja viranomaisten kanssa sekä osaa eritellä maa-, meri-, ilma- ja rajakomponenttien suorituskyvyn keskeisimmät tekijät ja niiden vaikutuksen omaan toimintaan ja erikoisjoukko-operaation toteuttamiseen. Opiskelija osaa analysoida helikopteriosaston ja erikoisjoukkojen Task Unit (TU) tason rinnakkaisen suunnittelun merkityksen ja vaikuttavuuden operaatioiden kokonaissuunnittelun kannalta.

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään Helikopteripataljoonan (HEKOP) toimintaan osana Utin jääkäriyrykmentin (UTJR) taistelua sekä erikoisjoukkojen kokonaistoimintaan ja operatiiviseen suunnittelu- ja johtamisprosessiin. Painopisteenä on HEKOP:n taistelutehtävän suunnittelu- ja johtamisprosessi osana UTJR:n taistelua.

Lähiopetusjaksolla opiskelijat perehtyvät UTJR:n poikkeusolojen organisaatioon ja käyttöperiaatteisiin sekä johtamiseen. Sovelletun vaiheen aikana opiskelijat osallistuvat harjoitukseen UTJR:n harjoitusjoukko-organisaatiossa helikopteritoimialan tehtävissä. Opintojaksolla opitaan Special Operation Task Group -

suunnitteluprosessi (SOTG). Lisäksi analysoidaan rinnakkaisen suunnittelun merkitystä operaatioiden suunnittelun eri tasoilla.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinto.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n maavoimien helikopteriopintosuunnan opiskelijat sekä muut erikoisjoukkoviitekehysessä toimineet maisteriopiskelijat.

Opintojakso suoritetaan ennen MPKK:n esikunta- ja johtamisharjoitusta (EJH).

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

7SM1RVL_23 RVL:n kansainvälinen toiminta

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida kansainvälistä toimintaympäristöä ja Rajavartiolaitoksen kansainvälisen yhteistyön merkitystä. Opiskelija osaa kuvata Rajavartiolaitoksen kansainväliset toimintamuodot ja niiden tarkoituksen. Opiskelija osaa kuvata EU-asioiden kansallisen valmisteluprosessin sekä Rajavartiolaitoksen ja rajavartio-osaston vaikutusmahdollisuudet EU:ssa.

Opiskelija osaa jäsentää EU:n ja Suomen kansallisen rajaturvallisuusstrategioiden pääkohdat ja yhdistää niiden vaikutuksen kansalliseen toteutukseen. Opiskelija osaa jäsentää EU:n raja- ja merivartioston (Frontexin) ja eurooppalaisen raja- ja merivartioston toiminnan sekä roolit.

Opiskelija osaa soveltaa EU-säädöksiä suhteessa kansalliseen oikeuteen. Opiskelija osaa hyödyntää oikeudellisia EU-tietolähteitä.

Opiskelija osaa jäsentää ihmisoikeuksien merkityksen ja niiden vaikutukset Rajavartiolaitoksen toimintaan.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan Rajavartiolaitoksen kansainvälistä toimintaympäristöä ja sen muutoksia, perehdytään EU-oikeuden perusteisiin ja syvennytään Rajavartiolaitoksen kansainväliseen toimintaan. Käsiteltäviä teemoja ovat EU:n viitekehysessä tapahtuva yhteistyö ja Venäjä-yhteistyö.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMRVL KO:n opiskelijat sekä SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

7SM1VIR Viranomaisyhteistyö poikkeusoloissa

Laajuus: 5

Sisältö:

Opintojakso valmistaa opiskelijan toimimaan osana harjoituksen peliorganisaatioita ja viranomaisyhteistyön suunnittelun ja toimeenpanon tehtävissä poikkeusoloissa. Opintojaksolla opiskelija suunnittelee puolustusvoimien sotatoimia tukevaa viranomaisyhteistoimintaa. Opintojakso alkaa tutustumisella puolustushaarojen operatiivisen suunnittelun järjestelyihin sekä harjoituksen viitekehysen ja skenaarion sisäistämällä. Opiskelijat perehdytetään sotapelaamisen ja pöytäharjoitusten järjestämiseen. Lopuksi opiskelijat suunnittelevat harjoitukseen liittyvää viranomaistoimintaa osana harjoituksen peliorganisaatioita. Opintojaksolla hyödynnetään opiskelijoiden erikoisosaamista. Opintojakson sisältö vaihtelee vuosittain ja määräytyy harjoituksen viitekehysen mukaisesti.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toimia operaatioiden suunnittelussa osana puolustushaarojen yhteistoimintaa, sekä osana harjoituksen peliorganisaatiota. Opiskelija osaa toimia viranomaisyhteistyön suunnittelijana oman erikoisalansa osalta kokonaisuuspuolustuksen osana. Opiskelija osaa määritellä eri puolustushaarojen kanssa

vaadittavat viranomaisyhteistyökumppanit vallitsevassa uhkaympäristössä. Opiskelija tunnistaa puolustushaarojen yhteistoiminnan merkityksen, yhtymän tilanteenarviointi- ja päätöksentekoprosessin sekä eri puolustushaarojen ja muiden yhteistoimintaosapuolten merkityksen sotatoimessa. Opiskelija tunnistaa puolustusvoimien eri johtoportaiden komentajien tehtävät ja roolit sotatoimessa. Opiskelija osaa keskustella Puolustusvoimien kansainvälisen yhteistyön ja kansainvälisen avun vastaanottamisen merkityksestä kokonaisuutensa puolesta poikkeusoloissa.

Esitietovaatimukset:

MOD3.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

SMVIR KO opiskelijat.

Opintojaksolla käsiteltävät asiat ovat korkeintaan suojaustasoa TLIII, luottamuksellinen.

Opintojakson opetuskieli on suomi, mutta saattaa vaatia englannin tai ruotsin kielen käyttämistä.

Osa opiskelumateriaalista on englanninkielistä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

7SM2_23 Puolustushaaran yhteistoiminta (EJH)

Laajuus: 4

Osaamistavoitteet:

Opintojakson osaamistavoite

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee toimimaan oman joukkoyksikön esikunnassa ja arvioimaan joukkoyksikön taistelun suunnittelua ja johtamista annetussa viitekehysessä. Opiskelija kykenee arvioimaan yleisten taktisten periaatteiden käyttöä taistelun suunnittelussa ja johtamisessa sekä niiden vaikutusta lopputulokseen. Opiskelija osaa erotella suunnitteluprosessin eri vaiheet ja toteuttaa suunnittelun vaiheet itsenäisesti ja kykenee soveltamaan prosessiin liittyviä järjestelmiä työskentelyssään.

Opiskelija osaa selittää viranomaisyhteistyön suunnittelun ja toteuttamisen perusteet sekä tunnistaa sen vaatimat toiminnan suunnitteluun ja tehtävien toteutukseen liittyvät toimenpiteet.

Sisältö:

Opintojakson kuvaus

Opintojaksolla harjaannutaan taistelun suunnitteluun, toimeenpanoon ja johtamiseen.

MAA:

Opintojakson aikaisessa harjoituksessa maavoimien opiskelijat toimivat joukkoyksikötason komentajina ja esikuntaupseereina.

MERI:

Opintojakson aikaisessa harjoituksessa merivoimien koulutusohjelman opiskelijat toimivat Merivoimien taisteluosastojen esikunnissa esikuntaupseerin tehtävissä. Lisäksi opiskellaan merivoimien taistelua taisteluosastotalta yhtymätasalle.

ILMA:

Opintojakson aikaisessa harjoituksessa ilmavoimien opiskelijat toimivat esikuntaupseerina perusyhtymän (TSTTKK(K)) johdossa (TJK/TUJOPA) tai joukkoyksiköiden johtopaikoilla.

RVL:

Rajavartiolaitoksen opiskelijat osallistuvat koulutustaustansa mukaisesti maavoimien, merivoimien tai ilmavoimien opintoihin. Rajavartiolaitoksen opiskelijoiden EJH voidaan toteuttaa vartioston esikunnan viitekehysessä tai osallistumalla vartioston esikunnan kertausharjoitukseen.

Esitietovaatimukset:

Esitietovaatimukset

- SMMAA, SMMERI, SMILMA, SMRVL KO: MOD3, MOD4 ja MOD5

- SMILMA: MOD3, MOD4 ja MOD5 ja 7SM1 - SMLENTOUPS KO: 7SM1ILMA tai 7SM1MHEKO - SMVIR KO: MOD3 ja MOD5.1.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat

Lisätietoja

- Opetuskieli on suomi.
- Osa opiskelumateriaalista voi olla englanniksi.
- Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM Asiantuntijavalmiudet

Laajuus: 15

Kieliopinnot

Laajuus: 5

8SM1A Tieteellinen kirjoittaminen

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa määritellä asiatyylisen argumentoivan tekstin piirteet sekä valita tekstilajiin sopivat ammattikielen ja tieteenalan erikoiskäsitteet ja ilmaukset.

Opiskelija osaa analysoida sekä omia että toisten asiatekstejä ja soveltaa ammatissa ja tieteenalalla tarvittavaa tekstitaitoa erilaisten asiatekstien tuottamisessa.

Opiskelija osaa käyttää tekstintekijän apuvälineitä ja soveltaa tekstipalautetta sekä tieteellisessä tekstissä että työelämäteksteissä. Opiskelija osaa suhteuttaa ammatissa ja tieteenalalla tarvittavat tekstilajit, erikoiskäsitteet ja ilmaukset sekä keskustella valinnoistaan kielen asiantuntijoiden kanssa (asenne/vuorovaikutus).

Sisältö:

Tutkimusmenetelmäopinnoissa, kolmessa pro gradu -seminaarissa ja tutkielmatekstien monimuoto-ohjauksessa opiskelija perehtyy tieteelliseen kirjoittamisen prosesseihin ja tieteenalan tekstien konventioihin. Opiskelija osallistuu ainelaitoksen järjestämään seminaarityöskentelyyn ja tarvittaessa tutkielmatekstityöpajaan sekä itsenäisesti hyödyntää kieliassiantuntijan palautetta ja/tai ohjausta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Eri tieteenaloista vastaavien ainelaitosten totutuksissa on eroja. Suomen kielen kieliassiantuntijan palvelut ovat kaikkien opiskelijoiden käytettävissä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM1B Vetenskapligt skrivande

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa määritellä asiatyylisen argumentoivan tekstin piirteet sekä valita tekstilajiin sopivat ammattikielen ja tieteenalan erikoiskäsitteet ja ilmaukset.

Opiskelija osaa analysoida sekä omia että toisten asiatekstejä ja soveltaa ammatissa ja tieteenalalla tarvittavaa tekstitaitoa erilaisten asiatekstien tuottamisessa.

Opiskelija osaa käyttää tekstintekijän apuvälineitä ja soveltaa tekstipalautetta sekä tieteellisessä tekstissä että työelämäteksteissä. Opiskelija osaa suhteuttaa ammatissa ja tieteenalalla tarvittavat tekstilajit, erikoiskäsitteet ja ilmaukset sekä keskustella valinnoistaan kielen asiantuntijoiden kanssa (asenne/vuorovaikutus).

Sisältö:

Tutkimusmenetelmäopinnoissa, kolmessa pro gradu -seminaarissa ja tutkielmatekstien monimuoto-ohjauksessa opiskelija perehtyy tieteelliseen kirjoittamisen prosesseihin ja tieteenalan tekstien konventioihin. Opiskelija osallistuu ainelaitoksen järjestämään seminaarityöskentelyyn ja tarvittaessa tutkielmatekstityöpajaan sekä itsenäisesti hyödyntää kieliasiantuntijan palautetta ja/tai ohjausta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Eri tieteenaloista vastaavien ainelaitosten totutuksissa on eroja. Suomen kielen kieliasiantuntijan palvelut ovat kaikkien opiskelijoiden käytettävissä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM2E Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, englanti

Laajuus: 3

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa rajata aiheen tilanteen (yleisö, ympäristö) mukaisesti ja osaa määritellä esseen, raportin ja kuvailevan tekstin eron sekä osaa kirjoittaa lyhyen esseen oman alansa aiheesta. Opiskelija tunnistaa esseen laatimisen ja kirjoittamisen prosessina, ei pelkkänä lopputyönä.

Opiskelija tunnistaa eron epävirallisen ja virallisen kielirekisterin välillä niin puhuttaessa kuin kirjoitettaessa sekä tunnistaa puhutun ja kirjoitetun kielen eron.

Sisältö:

Jokaisen sotatieteiden maisterin tulee voida seurata oman alansa kehitystä yhdellä vieraalla kielellä sekä toimia sillä kansainvälisessä ympäristössä. Tutkintoon johtava kielikoulutus edellyttää siis opiskelijalta vähintään ylemmän keskitason kielitaitoa. Mikäli opiskelijalla on tätä alempi kielitaito, kieliasiantuntijat voivat opastaa itsenäisessä englannin opiskelussa.

Tehokas ja tarkoituksenmukainen viestintä edellyttää vastaanottajan ja viestintätilanteen huomioimista. Vaikka opintojaksolla käytetään Kielikeskuksen yleistä arviointimatriisia, arvioinnissa sovelletaan ennen kaikkea samaa kriteeriä kuin työelämässäkin: saako kiireinen lukija tai kärsimätön kuuntelija asian punaisesta langasta kiinni? Virheetön kielioppi on hyvä lisä, mutta se ei sinällään takaa onnistunutta viestintää.

Opintojaksolla käydään läpi sekä tieteellisen kirjoittamisen perusteita että vakuuttavan suullisen esitelmän perusteita. Maisteriopintoihin kuuluu osallistuminen englannin kielitutkintoon STANAG 6001. Opintojakso ei varsinaisesti valmenna kielitutkintoon, vaan se tarjoaa mahdollisuuden aktivoida ja parantaa viestintävalmiuksia. Esseeprosessin harjoittelu ja suullisen esitelmän suunnitteleminen ja pitäminen palvelevat myös kielitutkintoon valmistautumista.

Esitietovaatimukset:

Y1GE SK-tutkinnon pakollinen vieraan kielen kurssi, B2.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on englanti.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM2R Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, ranska

Laajuus: 3

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa rajata aiheen tilanteen (yleisö, ympäristö) mukaisesti ja osaa määritellä esseen, raportin ja kuvailevan tekstin eron sekä osaa kirjoittaa lyhyen esseen oman alansa aiheesta. Opiskelija tunnistaa esseen laatimisen ja kirjoittamisen prosessina, ei pelkkänä lopputyönä.

Opiskelija tunnistaa eron epävirallisen ja virallisen kielirekisterin välillä niin puhuttaessa kuin kirjoitettaessa sekä tunnistaa puhutun ja kirjoitetun kielen eron.

Sisältö:

Jokaisen sotatieteiden maisterin tulee voida seurata oman alansa kehitystä yhdellä vieraalla kielellä sekä toimia sillä kansainvälisessä ympäristössä. Tutkintoon johtava kielikoulutus edellyttää siis opiskelijalta vähintään ylemmän keskitason kielitaitoa.

Tehokas ja tarkoituksenmukainen viestintä edellyttää vastaanottajan ja viestintätilanteen huomioimista. Vaikka opintojaksolla käytetään Kielikeskuksen yleistä arviointimatriisia, arvioinnissa sovelletaan ennen kaikkea samaa kriteeriä kuin työelämässäkin: saako kiireinen lukija tai kärsimätön kuuntelija asian punaisesta langasta kiinni? Virheetön kielioppi on hyvä lisä, mutta se ei sinällään takaa onnistunutta viestintää.

Opintojaksolla käydään läpi sekä tieteellisen kirjoittamisen perusteita että vakuuttavan suullisen esitelmän perusteita.

Esitietovaatimukset:

Y1GR SK-tutkinnon pakollinen vieraan kielen kurssi, B2.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on ranska.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM2S Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, saksa

Laajuus: 3

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa rajata aiheen tilanteen (yleisö, ympäristö) mukaisesti ja osaa määritellä esseen, raportin ja kuvailevan tekstin eron sekä osaa kirjoittaa lyhyen esseen oman alansa aiheesta. Opiskelija tunnistaa esseen laatimisen ja kirjoittamisen prosessina, ei pelkkänä lopputyönä.

Opiskelija tunnistaa eron epävirallisen ja virallisen kielirekisterin välillä niin puhuttaessa kuin kirjoitettaessa sekä tunnistaa puhutun ja kirjoitetun kielen eron.

Sisältö:

Jokaisen sotatieteiden maisterin tulee voida seurata oman alansa kehitystä yhdellä vieraalla kielellä sekä toimia sillä kansainvälisessä ympäristössä. Tutkintoon johtava kielikoulutus edellyttää siis opiskelijalta vähintään ylemmän keskitason kielitaitoa.

Tehokas ja tarkoituksenmukainen viestintä edellyttää vastaanottajan ja viestintätilanteen huomioimista. Vaikka opintojaksolla käytetään Kielikeskuksen yleistä arviointimatriisia, arvioinnissa sovelletaan ennen kaikkea samaa kriteeriä kuin työelämässäkin: saako kiireinen lukija tai kärsimätön kuuntelija asian punaisesta langasta kiinni? Virheetön kielioppi on hyvä lisä, mutta se ei sinällään takaa onnistunutta viestintää.

Opintojaksolla käydään läpi sekä tieteellisen kirjoittamisen perusteita että vakuuttavan suullisen esitelmän perusteita.

Esitietovaatimukset:

Y1GS SK-tutkinnon pakollinen vieraan kielen kurssi, B2.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on saksa.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM2V Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, venäjä

Laajuus: 3

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa rajata aiheen tilanteen (yleisö, ympäristö) mukaisesti ja osaa määrittellä esseen, raportin ja kuvailevan tekstin eron sekä osaa kirjoittaa lyhyen esseen oman alansa aiheesta. Opiskelija tunnistaa esseen laatimisen ja kirjoittamisen prosessina, ei pelkkänä lopputyönä.

Sisältö:

Opintojaksolla on kaksi päätavoitetta: käydä läpi venäjänkielisen tieteellisen kirjoittamisen ja vakuuttavan suullisen esittämisen perusteita. Opiskelija tutustuu pääosin itseohjautuvasti sotilassekä yleiskieleen ja harjoittelee omaa tuottamista niin kirjallisesti kuin suullisestikin. Myös kielen perusrakenteiden kertaus ja puhetaidon aktivointi ovat pääosin opiskelijan omalla vastuulla.

Esitietovaatimukset:

Y1GV SK-tutkinnon pakollinen vieraan kielen kurssi, B2.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on venäjä.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

Asiantuntijavalmiuksia lisäävät opinnot

Laajuus: 10

8SM1JOHT_23 Taistelun johtaminen

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee määrittelemään taistelun toimintaympäristönä ja sen asettamat vaatimukset johtamiselle. Opiskelija kykenee analysoimaan sotataidon ja johtamismallien keskinäisiä suhteita.

Sisältö:

Opintojakso syventää perusopinnojen sisältöjä. Opintojaksolla tarkastellaan sotaa, konflikteja ja taistelua johtamisympäristönä. Tarkastelussa sovelletaan erilaisia toimintaympäristöanalyysin keinoja. Lisäksi tarkastellaan erilaisia menetelmiä taistelussa johtamisen kehittämiseksi ja harjaannuttamiseksi.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat

- Opetuskieli on suomi.

- Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.

- Opintojakso ei tuota lisensejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM2JOHT_23 Johtamiseen vaikuttavat yhteiskunnalliset ilmiöt

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee analysoimaan informaatioympäristöään ja johtamisympäristössään vaikuttavia yhteiskunnallisia ilmiöitä.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan globaalien ja paikallisten yhteiskunnallisten ilmiöiden vaikutusta johtamiseen.

Informaatioympäristöä ja siinä tapahtuvaa vaikuttamista johtamiseen ja päätöksentekoon tarkastellaan normaali- ja poikkeusoloissa.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM3JOHT Johtamisoppien ja -teorioiden kehittyminen

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee määrittelemään johtamisen paradigmojen historiallisen kehityksen, nykytilanteen ja mahdolliset kehityssuunnat. Opiskelija kykenee täydentämään valmiuksiaan johtamisen tutkimuksen tekemiseen.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan johtamisteorioiden ja paradigmojen historiallista kehitystä ja luodaan katsaus ajankohtaisiin teorioihin ja tutkimuksiin. Opintojakso syventää johtamisen oppiaineen teoreettista taustaa sekä lisää tietoja ja taitoa tehdä tutkimusta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

Opetuskieli on suomi.

Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM4JOHT_23 Normaaliolojen päällikkyys

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija tunnistaa häneen kohdistuvat odotukset toimiessaan perusyksikön päällikön tehtävässä.

Opiskelija osaa tuottaa keskeiset asiakirjat perusyksikön päällikkönä käytössä olevien yleisimpien tietojärjestelmien avulla.

Opiskelija kykenee tuottamaan työyhteisön kehityskeskustelut ja tavoitteidenasettamiset.

Opiskelija osaa analysoida päällikön toimintaa koskevia lakeja, asetuksia ja normeja omassa toiminnassaan sekä hallinnollisissa että operatiivisissa tehtävissä.

Opiskelija kykenee tuottamaan joukkonsa työ- ja palvelusturvallisuutta, kenttäkelpoisuutta sekä työhyvinvointia koskevat toiminnot.

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään perusyksikön päällikön keskeisimmät ohjaavat normit ja asiakirjat.

Opintojaksolla tarkastellaan työ- ja palvelusturvallisuuteen ja kenttäkelpoisuuteen vaikuttavia tekijöitä ja niihin liittyviä voimassa olevia normeja perusyksikössä. Opintojaksolla harjoitellaan perusyksikön päällikön hallinnollisten tehtävien suorittamista. Opintojaksolla käsitellään joukkotuotantoa ja sijoittamista joukkoyksiköiden näkökulmasta.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Perusyksikön päällikön tehtävään suunnitellut tai siinä toimivat opiskelijat.

- Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM5JOHT Sotilassosiologian perusteet

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija:

- Opiskelija kykenee analysoimaan sotilassosiologian tutkimuskirjallisuutta ja käyttämään sen keskeisiä käsitteitä
- Opiskelija osaa analysoida psykososiaalisten ilmiöiden yhteyksiä johtamiseen
- Opiskelija osaa analysoida omaa ja alaiensa toimintaa sekä organisaatioitaan sosiologian ja sosiaalipsykologian näkökulmista

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään sotilassosiologiaan tieteenalana, sen emotieteiden (sosiologia ja sosiaalipsykologia) peruskäsitteisiin sekä keskeisiin sotilassosiologisiin tutkimusteemoihin. Opintojakso tukee sotilassosiologian opinnäytetyön laatimista. Käsitellyt teemat kattavat sotilassosiologian keskeiset näkökulmat ja tarkastelutasot. Asevoimien ja yhteiskunnan välisiä suhteita tarkastellaan asevelvollisuutta sekä maanpuolustustahtoa ja maanpuolustussuhdetta koskevien tutkimusten kautta. Asevoimien sosiaaliseen organisaatioon perehdytään mm. ryhmäkiinteyttä, taistelutahtoa ja -stressiä käsittelevän kirjallisuuden kautta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.
- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

Opintojakson opetuskieli on suomi.

Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM2SPED_23 Human security including protection of civilians, child protection and gender topics

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tulkita ja analysoida sotilaallisen suorituskyvyn käyttöä (MC2PS, Military Contribution to Peace Support) rauhanturva- ja kriisinhallintaoperaatioissa huomioiden erityisesti kokonaisvaltaisen ja inhimillisen turvallisuuden näkökulman. Opiskelija osaa yhdistää oppimaansa muihin kriisinhallintaympäristöä käsitteleviin opintoihin.

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään inhimillisen turvallisuuden käsitteeseen ja sotilaallisen suorituskyvyn käyttöön sen tukemiseksi kriisinhallinnan toimintaympäristössä.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.
- Opintojakso on osa NORDEFECO-yhteistyöohjelmaa, joten se on avoin myös ulkomaalaisille opiskelijoille.
- Opintojakso on avoin Puolustusvoimien täydennyskoulutustarjonnassa

- Opintojakso on englanninkielinen.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM3SPED_23 Inhimillinen toimintakyky

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija ymmärtää inhimillisten tekijöiden sekä toimintakyvyn eri osa-alueiden merkityksen ja vaikutuksen sotilastoiminnassa.

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään inhimillisten tekijöiden sekä toimintakyvyn eri osa-alueisiin (psykkinen, sosiaalinen ja eettinen). Opintojaksolla käsitellään muun muassa inhimillisiä virheitä ja niiden syntymekanismia, resilienssiä, stressiin sekä univajeeseen ja väsymykseen liittyviä kokonaisuuksia. Tarkastelua suoritetaan muun muassa ilmailun viitekehyksessä, mutta opintojakso soveltuu kaikille opiskelijoille puolustushaarasta riippumatta.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

-Opintojakso ei tuota lisenssejä.

-Osa opiskelumateriaalista voi olla englanniksi.

-Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

-Opintojakso on avoin ST-opiskelijoille.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM4SPED Opetusteknologiat ja oppimisympäristöt

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija kykenee soveltamaan oppimiseen ja opetukseen liittyviä teorioita sekä linjakasta opetusta toimiessaan koulutustapahtumien suunnittelijana ja johtajana. Opiskelija ymmärtää verkkopedagogiikan perusteet ja kykenee soveltamaan verkkotuettuja oppimisympäristöjä sekä simulaattoreita osana sotilaskoulutusta.

Sisältö:

Opinnoissa syvennetään aiempaa tietoa oppimisesta perehtymällä linjakkaan opetuksen käsitteeseen ja rakennetaan käsitystä opetuksen apuvälineiden ja oppimisympäristöjen kehittämisestä.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

-Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

-Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

-Opintojakso on avoin ST-opiskelijoille.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Opintojakson opetuskieli on suomi.

Osa opiskelumateriaalista on englanninkielistä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM5SPED Johdatus kasvatustieteisiin

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija kykenee määrittelemään kasvatustieteen keskeisimmät ilmiöt sekä niiden tutkimuksen historiallisen kehityksen. Opiskelija kykenee sijoittamaan sotilaspedagogiikan kasvatustieteiden kenttään sekä määrittelemään sotilaskoulutuksen näkökulmasta oppimisen ja kouluttamisen keskeisimmät ilmiöt.

Sisältö:

Opinnoissa syvennetään pedagogisia valmiuksia perehtymällä kasvatustieteen keskeisiin teoriasuuntauksiin, menetelmiin ja tutkimuksen tekemiseen. Opintojaksolla rakennetaan käsityksiä oppimisesta ja opetuksesta sotilaskoulutuksen näkökulmasta tarkasteltuna. Opintojakso tukee sotilaspedagogiikan opinnäytetyön laatimista.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

- Opintojakso on avoin ST-opiskelijoille.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Opintojakson opetuskieli on suomi.

Osa opiskelumateriaalista on englanninkielistä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM1FYKA Sotilaan fyysisen toimintakyvyn syventävät 1

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tuottaa kokonaiskuvan ihmiskehon anatomiasta ja fysiologisesta toiminnasta sekä ennakoida elintoimintojen muutokset kuormituksessa. Opiskelija osaa analysoida ja soveltaa liikunnan ja kuormituksen fysiologisista vaikutuksista fyysisen kunnan osatekijöihin. Opiskelijalla on kyky tunnistaa ja analysoida liikunnan ja kuormituksen fysiologisia vaikutuksia ihmisen kehossa ja sotilaan fyysisen toimintakyvyn säilyttämisessä. Opiskelija kykenee tunnistamaan fysiologisten vaikutusten merkitykset sotilaan toimintakykyyn ja sen kehittämiseen. Opiskelija osaa perustiedot sotilaan kuormittumisesta erityisolosuhteissa ja toimintakyvyn säilyttämisestä.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan ihmisen anatomiaa ja fysiologiaa sekä levossa että fyysisessä rasituksessa. Lisäksi syvennetään osaamista kansainvälisten liikuntatieteellisten tutkimusartikkeleiden tiedonhaussa, ymmärtämisessä ja tiedonvälittämisessä.

Esitietovaatimukset:

Suosittelaaan liikunta-alan muita opintoja.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.
- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

Opetuskieli on suomi.

Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM2FYKA Sotilaan fyysisen toimintakyvyn syventävät 2

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee määrittelemään urheiluvalmennuksen ja -testauksen perusteet sekä soveltaa niitä sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämässä. Opiskelija osaa käyttää liikuntatieteellisiä tiedonhakukanavia ja -menetelmiä sekä arvioida ja analysoida sotilaan fyysiseen toimintakykyyn liittyviä kansainvälisiä tutkimusartikkeleita. Opiskelija osaa määrittellä biomekaniikan perusteet ja soveltaa tietoa käytännössä sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämässä.

Sisältö:

Opintojaksolla keskitytään urheiluvalmennuksen ja -testauksen perusteisiin sekä sen soveltamiseen sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämässä. Opiskelija tutustuu uusimpiin sotilaan fyysiseen toimintakykyyn liittyviin kotimaisiin ja ulkomaisiin tutkimuksiin sekä arvioi ja analysoi niitä sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämässä. Opintojaksolla opitaan biomekaniikan perusteet ja niiden sovellukset sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämässä.

Esitietovaatimukset:

8SM1FYKA tai muun vastaavan opintojakson hyväksytty suoritus.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.
- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

Opetuskieli on suomi.

Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Opintojaksolla on rajoitettu opiskelijamäärä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM1STRA Turvallisuus ja Suomen turvallisuuspolitiikka

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee erittelemään Suomen turvallisuusympäristöön liittyviä ajankohtaisia kehityskulkuja ja tulkitsemaan Suomen turvallisuuspoliittisten ratkaisujen perusteita. Opiskelija osaa määrittellä

kokonaisturvallisuuden mallin ja selittää keskeisten kokonaisturvallisuuden toimijoiden toimintaperiaatteet. Opiskelija kykenee keskustelemaan asiantuntijana opintojakson teemoista sekä problematisoimaan aiheeseen liittyviä kysymyksiä.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan Suomen turvallisuusympäristöön keskeisesti vaikuttavia tekijöitä ja ajankohtaisia kehitystrendejä sekä Suomen turvallisuuspolitiikkaa suhteessa niihin. Opintojakso sisältää luentoja, omatoimista opiskelua sekä ryhmätöitä ja -keskustelua. Opiskelijan laatii esseen valitsemastaan teemaa syventävästä aiheesta.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinnon strategian opinnot tai vastaavat tiedot.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- Ensisijaisesti strategian pro gradu -tutkielmaa tekevät SM-tutkinnon opiskelijat.
- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Osa opiskelumateriaalista voi olla englanniksi.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM2STRA Kansainväliset turvallisuuskysymykset

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee erittelemään ajankohtaisten turvallisuuskysymysten ja konfliktien keskeisiä piirteitä sekä kriisien ja konfliktien taustalla vaikuttavia mekanismeja. Opiskelija osaa selittää kriisinhallinnan ja konfliktin ratkaisun eri malleja ja erotella niihin liittyviä haasteita.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan kriisien ja konfliktien syntyä, nykyaikaisia ilmentymiä ja ratkaisumahdollisuuksia. Opintojaksossa käsitellään mm. kriisien ja konfliktien synnyn selitysmalleja sekä tutustutaan keskeisiin ajankohtaisiin kriiseihin ja niissä vaikuttaviin toimijoihin ja ilmiöihin.

Lisäksi pohditaan eri toimijoiden mahdollisuuksia ja intressejä vaikuttaa kriisien ratkaisuun.

Tarkastelun painopiste on nykyhetkessä ja tulevaisuuden arvioinnissa. Opintojakso sisältää luentoja, omatoimista opiskelua sekä ryhmätöitä ja keskustelua.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinnon strategian opinnot tai vastaavat tiedot.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- Ensisijaisesti strategian pro gradu -tutkielmaa tekevät SM-tutkinnon opiskelijat.
- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Osa opiskelumateriaalista voi olla englanniksi.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM3STRA Sotilasstrategian suuntaukset

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa määritellä ja selittää keskeiset klassiset ja modernit sotilasstrategian suuntaukset. Lisäksi opiskelija kykenee keskustelemaan sotilasstrategian käytännön soveltamisen mahdollisuuksista.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan kirjallisuuden ja/tai luentojen kautta keskeisiä klassisia ja moderneja sotilasstrategian suuntauksia. Lisäksi tutustutaan strategian käytännön sovelluksiin eri toimintaympäristöissä ja pohditaan sotilasstrategian tulevaisuuden näkymiä.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinnon strategian opinnot tai vastaavat tiedot.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- Ensisijaisesti strategian pro gradu -tutkielmaa SM-tutkinnon opiskelijat.
- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

Opintojakso ei tuota lissenssejä.
 Osa opiskelumateriaalista voi olla englanniksi.
Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM4STRA Strategian erikoisalot

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee valitsemaansa erikoisalaan liittyvän ajankohtaisen keskustelun ja pystyy soveltamaan osaamistaan esimerkiksi pro gradu -tutkielmassa.

Sisältö:

Opiskelija perehtyy valitsemaansa erikoisalaan ja suorittaa siihen liittyvän kirjatentin. Erikoisaloja voivat olla esimerkiksi Venäjän tutkimus, läntiset turvallisuustoimijat sekä asevarustelu ja aseidenvalvonta.

Esitietovaatimukset:

SK-tutkinnon strategian opinnot tai vastaavat tiedot.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- Ensisijaisesti strategian pro gradu -tutkielmaa tekevät SM-tutkinnon opiskelijat.
- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

Opintojakso ei tuota lissenssejä.

Opiskelumateriaali voi olla englanninkielistä.

Erikoisalojen tarjonta voi vaihdella vuosittain.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM1SHIS Sotataidon teoriat

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida tunnetuimpia klassisia ja moderneja sotataidon teorioita. Opiskelija osaa kategorisoida ja asettaa vastakkain teorioita ja teoreetikoiden ajatuksia sekä eritellä niistä olennaiset pääkohdat. Opiskelija osaa verrata teorioita konkreettisiin tapahtumiin ja argumentoida niiden vaikuttavuudesta sotataidon kehittymiseen historian aikana.

Opiskelija osaa soveltaa sotataidon teorioita niiden oman aikakauden kontekstissa. Opiskelija osaa suhteuttaa teoreetikoiden ajatukset oman aikakautensa yhteiskuntaan ja maailmankuvaan. Opiskelija osaa käyttää teorioita oman sotataidollisen ajattelunsa kehittymisen tukena.

Opiskelija ymmärtää teorioiden merkityksen sotataidon kehittymiselle ja vaikutuksen nykyaikaiseen sodankuvaan. Opiskelija osaa selittää teorioiden keskeiset sisällöt ja keskustella niiden sovellettavuudesta nykypäivänä.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan länsimaisia ja venäläisiä sotataidon teorioita 1800-luvulta 2000-luvulle. Tarkastelun kohteena ovat klassiset (yleiset) sotataidon teoriat ja puolustushaarakohtaiset teoriat sekä muutoin sotataidon kehittymiseen merkittävästi vaikuttaneet teoriat. Tarkastelunäkökulma on teorioiden vaikuttavuus ja sovellettavuus sekä oman aikansa kontekstissa että nykypäivänä. Lisäksi tarkastellaan teorioiden ilmentymiä käytännössä konkreettisten historiallisten tapausesimerkkien kautta.

Lisäksi perehdytään siihen, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet merkittävien teorioiden syntyyn, ja analysoidaan sitä, miksi tietyt teoriat säilyttävät paikkansa ja sotataidollisen arvonsa jopa satojen vuosien ajan. Teorioita ei siis käsitellä vain sisällön näkökulmasta, vaan tarkastelussa korostuvat myös niiden luonne ja sovellettavuus.

Esitietovaatimukset:

- SM-tutkinnon opiskelijoiden esitietovaatimuksena on opintojakson 1SM1 hyväksytty suorittaminen.
- JOO-opiskelijoiden esitietovaatimuksena on SK-tutkintoon kuuluva opintojakso Y3A Sotataidon perusteet.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.
- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

Opetuskieli on suomi.
 Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.
 Opintojakso ei tuota lisensoijaa.
Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM2SHIS 1900-luvun liikesodankäynti

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida 1900-luvun liikesodankäynnin teorioiden kehittymistä sekä niiden soveltamista käytännössä erilaisissa olosuhteissa ja eri aikakausina. Opiskelija osaa järjestää ja asettaa vastakkain 1900-luvun liikesodankäynnin teorioiden sisällöt sekä verrata niitä toisiinsa. Opiskelija osaa eritellä liikesodankäynnin teorioiden sovelluksia erilaisissa olosuhteissa ja yhdistää ne käytännön toimintaan.

Opiskelija osaa soveltaa puolustusratkaisujen ja doktriinien muotoutumiseen vaikuttaneet tekijät liikesodankäynnin näkökulmasta. Opiskelija osaa selittää, määritellä ja perustella liikesodankäynnin soveltamisen 1900-luvun länsimaisissa doktriineissa. Opiskelija osaa suhteuttaa liikesodankäynnin teorioiden ja sovellusten vaikuttavuuden doktriinien yleiseen kehitykseen.

Opiskelija ymmärtää sotataidon yleisen kehityksen ja liikesodankäynnin kehityksen keskinäisen suhteen sekä sotatekniikan kehittymisen vaikutukset liikesodankäyntiin. Opiskelija osaa selittää tämän vuorovaikutuksen sekä määritellä ja perustella siihen vaikuttaneet tekijät.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan liikesodankäynnin (Maneuver Warfare) ja epäsuoran lähestymisen (Indirect Approach) teorioita ja ilmentymiä 1900- ja 2000-luvulla. Tarkastelun kohteena ovat modernin liikesodankäynnin käsitteistö ja sen etymologia, kehitysvaiheet, teoriat ja käytännön sovellukset. Teemoja tarkastellaan sekä kansallisesta että kansainvälisestä näkökulmasta.

Tarkastelussa ei keskitytä ainoastaan eri aikakausien kehityssuuntauksiin. Tarkastelutapa on osin vertaileva, eli opintojaksolla analysoidaan myös sitä, mitkä tekijät ovat johtaneet erilaisiin sovelluksiin valtiosta tai alueesta riippuen. Lisäksi käsitellään teoreettisten perusteiden ja aikakausien sodankuvan vaikutuksia ja merkitystä esimerkiksi liikesodankäyntiä painottaneiden doktriinien muodostumisessa. Tarkastelussa huomioidaan myös sotatekniikan kehittymisen vaikutus liikesodankäynnin käytännön ilmentymissä.

Opintojakso sisältää opintomatkan ulkomaille. Matkalla perehdytään liikesodankäynnin sovelluksiin toisessa maailmansodassa autenttisiin taistelupaikkoihin tutustumalla ja analysoimalla esimerkiksi maaston ja olosuhteiden vaikutusta toimintamahdollisuuksiin liikesodankäynnin näkökulmasta.

Esitietovaatimukset:

SM-tutkinnon opiskelijoiden esitietovaatimuksena on opintojakso ISM1. 1

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on pääosin suomi.
 Osa opinnoista ja lähdemateriaalista on englanniksi.
 Opintojakso ei tuota lisensoijaa.
Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM3SHIS Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida kumouksellisen ja vastakumouksellisen sodankäynnin keinojen kehitystä ja sovelluksia eri aikakausina. Opiskelija osaa luokitella kumouksellisen ja vastakumouksellisen sodan keinoja. Opiskelija osaa eritellä ja verrata kumouksellisten sotien syttymisen syitä sekä kumouksiin kohdistettuja vastatoimia.

Opiskelija osaa analysoida kumouksellisen ja vastakumouksellisen sodankäynnin ilmentymiä osana sotataidon historiaa ja nykyaikaista sodankuvaa. Opiskelija osaa yhdistää kumouksellisen ja vastakumouksellisen sodan teoriat niiden käytännön ilmentymiin eri aikakausina.

Opiskelija ymmärtää tärkeimpien kumouksellisen ja vastakumouksellisen sodankäynnin teoreetikoiden ajatukset sekä niiden vaikutukset nykypäivän ohjesääntöjen kehityksessä. Opiskelija osaa määritellä vaikuttavimmat teoriat ja keskustella niiden merkityksestä.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan epätavanomaisen (Unconventional), kumouksellisen (Insurgency) ja vastakumouksellisen (Counterinsurgency) sodankäynnin kehittymistä 1900-luvulla. Painopisteenä on toisen maailmansodan jälkeinen aika. Teemoina ovat kumouksellisen ja vastakumouksellisen sodan teoriat käytännön sovelluksineen sekä vastakumouksellisen sodankäynnin kehittäminen länsimaissa ja Neuvostoliitossa ja Venäjällä kylmän sodan aikana sekä sen jälkeen. Opintojaksolla käsitellään kumouksellisen liikehdinnän syntyyn vaikuttavia syitä eri olosuhteissa. Lisäksi tarkastellaan terrorismia ilmiönä sekä terrorismintorjuntaa ja vastaterrorismia.

Tarkastelun perustana käytetään tunnetuimpia kumouksellisen sodan teorioita. Niiden sovelluksia ja ilmentymiä tarkastellaan nationalististen, separatististen ja uskonnollisten kumouksellisten liikkeiden kautta. Vastakumouksellisuutta tarkastellaan kaikilla sotataidon tasoilla eli strategian, operaatiotaidon ja taktiikan näkökulmasta. Historiallisten esimerkkien kautta osoitetaan aseellisen voimankäytön vaikuttavuus eri tasoilla sekä pohditaan asevoimien roolia vastakumouksellisissa operaatioissa. Kantavana teemana on mm. viranomaisyhteistyö. Terrorismia ja vastaterrorismia käsitellään sekä globaalina että valtion sisäisen terrorismin näkökulmasta. Lisäksi pohditaan terrorismin käyttöä osana kumouksellista toimintaa.

Esitietovaatimukset:

- SM-tutkinnon opiskelijoiden esitietovaatimuksena on opintojakso 1SM1.
- JOO-opiskelijoiden esitietovaatimuksena on SK-tutkintoon kuuluva opintojakso Y3A Sotataidonperusteet.
- Mahdollisten ulkomaalaisten opiskelijoiden esitietovaatimuksena on esimerkiksi omassa oppilaitoksessaan suoritettavat vastaavat opinnot.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.
- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.
- Opintojakso on osa NORDEFECO-yhteistyöohjelmaa, joten se on avoin myös ulkomaalaisille opiskelijoille.

Opetuskieli on pääosin suomi.

Mikäli opintojaksolle osallistuu ulkomaalaisia opiskelijoita, opetuskieli on englanti.

Osa opinnoista ja lähdemateriaalista on englanninkielistä.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM4SHIS Suomalainen sotataito ja puolustusjärjestelmä

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida suomalaisen sotataidon ja Suomen puolustusjärjestelmän kehittymistä itsenäisyyden aikana. Opiskelija osaa asettaa vastakkain uhkakuvat, turvallisuusympäristön muutokset ja Suomen puolustusratkaisut eri aikakausina sekä verrata niiden keskinäisiä vaikutuksia. Opiskelija osaa eritellä puolustusratkaisujen ja suorituskykyjen kehittymisen pääkohdat sekä tehdä niiden perusteella johtopäätöksiä kehityksestä. Opiskelija osaa asettaa vastakkain ja verrata strategisia, operatiivisia ja taktisia ratkaisuita kulloiseenkin turvallisuustilanteeseen.

Opiskelija osaa analysoida Puolustusvoimien roolia ja toimintaa kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön näkökulmasta. Opiskelija osaa yhdistää eri aikakausien selonteissa ja muissa Puolustusvoimien toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa määritetyt tehtävät aikakautensa turvallisuuspoliittiseen kontekstiin.

Opiskelija ymmärtää ulkomaisten vaikutteiden merkityksen sotataidon kehittymiselle ja sodankuvan muodostumiselle Suomessa. Opiskelija kykenee selittämään Suomen puolustusratkaisujen ja operatiivisten suunnitelmien keskeiset sisällöt ja keskustelemaan niiden sovellettavuudesta oman aikakautensa kontekstissa.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan suomalaisen sotataidon kehittymistä itsenäisyyden aikana. Tarkastelun kohteina ovat Suomen uhkakuvien, turvallisuusympäristön ja puolustusratkaisujen muutokset, puolustusjärjestelmän ja organisaation

kehittyminen sekä valmius eri aikakausina. Kokonaisuutta tarkastellaan myös Puolustushaarojen ja Rajavartiolaitoksen roolien, tehtävien ja toiminnan kautta. Lisäksi käsitellään suomalaisen sotataitoon vaikuttaneita sotataidon teorioita ja niiden suomalaisia sovelluksia sekä ulkomaisia vaikutteita. Tarkastelu tapahtuu strategian ja operaatiotaidon tasoilla.

Opintojakso on jaettu kolmeen kokonaisuuteen, joista ensimmäinen käsittelee suomalaisen sotataidon perustaa ja sen vaikuttimia sekä kehitystä toiseen maailmansotaan asti. Toisen kokonaisuuden muodostaa kylmän sodan aika. Kolmantena käsitellään kylmän sodan jälkeinen aika aina 2010-luvulle ja luodaan lyhyt katsaus nouseviin trendeihin. Tarkastelua ei tehdä kuitenkaan puhtaasti kronologisesti vaan enemmän temaattisesti eri aikakausien yleisten painotusten kautta. Näkökulmana on niiden näyttäytyminen suomalaisessa sotataidossa ja Suomen puolustusratkaisuissa. Tällaisia painotuksia ovat esimerkiksi hyökkäyksen ja puolustuksen keskinäisen suhteen muutokset, liikesodankäynti (liikuntasodankäynti) ja epätavanomainen sodankäynti. Käsitteily tapahtuu sekä yleisesti Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen että puolustushaarojen näkökulmasta.

Esitietovaatimukset:

- SM-tutkinnon opiskelijoiden esitietovaatimuksena on opintojakso 1SM1.
- JOO-opiskelijoiden esitietovaatimuksena on SK-tutkintoon kuuluva opintojakso Y3A Sotataidonperusteet.

Lisätiedot:

Kohderyhmä:

- Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.
- Opintojakso on avoin JOO-opiskelijoille.

Opetuskieli on suomi.

Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM1TUTK_23 Puolustusvoimien T&K-toiminnan käytänteet ja metodologia

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa eritellä Puolustusvoimien sekä puolustushaarojen tutkimus- ja kehittämistoiminnan prosessin, suunnittelun, toteutuksen ja tutkimusmenetelmät sekä selittää niiden periaatteet ja toteuttaa niitä käytännössä. Opiskelijalla on kyky työskennellä puolustushaaran tutkimuskeskuksen tutkijana ja tuottaa asianmukaisilla menetelmillä tuotettua tutkimustietoa ja raportoida sitä vaaditulla tasolla.

Opiskelija osaa soveltaa avointen lähteiden tutkimustyökaluja tuottamalla tarvittavaa tutkimustietoa ja raportoida sitä vaaditulla tasolla. Opiskelija osaa analysoida, jäsentää ja luokitella ohjattavan opinnäytetyön ominaisuuksia, antaa palautetta ja raportoida opinnäytetyöstä kirjallisesti. Opiskelija osaa määritellä tohtorikoulutettujen upseereiden merkityksen Puolustusvoimien kehittämiselle ja osaa soveltaa tutkimuksessaan edistyneempää tutkimusmetodologiaa.

Sisältö:

Opintojakso toteutetaan monimuoto-opetuksena, joka voi sisältää kirjallisuuteen perehtymistä, lähiopetusta, kirjallisia harjoitustöitä sekä osallistumista seminaareihin ja keskusteluihin.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat pl. SMVIR. (TL2)

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM1STEK_23 Systemaattisen kehittämisen konsepti

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelijalla on kyky tunnistaa ja määritellä toiminnan kehittämisen peruskäsitteet ja tekniikat sekä näiden käyttötarkoituksen organisaation tai yksikön toimintoketjujen johtamisessa.

Opiskelija kykenee soveltamaan yksikön toiminnan kehitystyötyössä käytettäviä tekniikoita toimintoketjujen johtamisen apuvälineinä.

Opiskelija pystyy analysoimaan tekniikoiden tuottamaa tietoa, tekemään tämän tiedon pohjalta johtopäätöksiä ja suunnittelemaan kehitystoimia yksikössä.

Opiskelija osaa kehittää ja uudistaa yksikön toimintaa systemaattisesti.

Sisältö:

Tehokas yksikkö hyödyntää käytössään olevat resurssit optimaalisesti. Se myös minimoi tuottamattomat, turhat ja päällekkäiset työvaiheet niin normaali- kuin poikkeusoloissakin.

Opintojaksolla perehdytään yksikön tai organisaation toimintoketjujen johtamiseen (management), mikä on keskiössä optimoitaessa Puolustusvoimien ja/tai sen hallintoyksiköiden toimintoja. Opinnoissa hyödynnetään toiminnan johtamisen standardia ISO 9001:2015. Yritys-vierailu(t) ja tarkasteltavan organisaation toiminnan arviointi tukevat peruskäsitteiden ymmärryksen syventämistä ja soveltamista. Harjoitustyönä tehtävä kehittämistehtävä voi sisältyä pro gradu-tutkielmaan.

Esitietovaatimukset:

- SMMAA, SMMERI, SMILMA, SMRAJA ja SMLENTOUPS KO:n opiskelijat: Ei esitietovaatimuksia.
- SMVIR-opiskelijat: Lupa toteuttaa harjoitustehtävä yrityksessä tai muussa vastaavassa organisaatiossa sekä aikaisempi johtamiskokemus.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat. -

Opintojakso on avoin SMVIR -opiskelijoille.

- Opetuskieli on suomi.
- Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.
- Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM3STEK Koneoppiminen

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa käyttää erilaisia koneoppisen menetelmiä. Opiskelija osaa ottaa käyttöön menetelmiä, jotka tuovat lisäarvoa työntekoon. Opiskelija osaa käyttää koneoppimista omaksi hyödykseen. Opiskelija osaa valita ongelmasta riippuen oikean menetelmän ja kykenee yhdistämään eri menetelmiä toisiinsa.

Sisältö:

Opintojaksolla opitaan koneoppimisen peruskäsitteet, tarkastellaan koneoppimisen hyödyntämistä käytännön esimerkkien kautta ja käsitellään ohjattu oppiminen (luokittelu, regressio) ja ohjaamaton oppiminen. Lisäksi tutustutaan neuroverkkojen toiminnan taustalla olevaan matematiikkaan ja neuroverkkojen rakenteeseen, parametreihin ja opettamiseen.

Aihe-alueita ovat koneoppimisen peruskäsitteet, data ja sen esikäsitteily, regressio, luokittelu, klusterointi, tiedon louhinta, neuroverkot, vahvistusoppiminen (agentit), luonnollisen kielen prosessointi, syväoppiminen, datan ulottuvuuksien vähentäminen, mallinnusmenetelmän valinta ja virittäminen.

Esitietovaatimukset:

Opintojakson tehtävien suorittamisessa auttavat ohjelmoinnin perustaidot (esim. Python, Matlab, Octave ym.) ja algebran perusteet. Perusteet on mahdollista opiskella itsenäisesti ennen opintojakson aloitusta.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

- Opetuskieli on englanti.
- Lähdemateriaali on pääosin englanninkielistä.
- Opintojakson suorittaminen edellyttää oman tietokoneen käyttöä.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Opintojakso on verkkokurssi.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM4STEK Tiedonsiirto ja uhkaympäristö

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija pystyy selittämään nykyaikaisen tietoliikenneinfrastruktuurin rakenteen ja osaa soveltaa tätä ymmärrystä Puolustusvoimien käyttämiin tieto- ja johtamisjärjestelmiin. Opiskelija pystyy määrittelemään tärkeimmät verkkojen suojaamiseen liittyvät käsitteet ja pystyy soveltamaan tätä tietoa tietoverkkojen turvallisuuden arviointiin.

Opiskelija osaa selittää tärkeimpien verkon suojaamiseen käytettävien laitteiden käyttötarkoituksen ja toimintaperiaatteen. Opiskelija tunnistaa ohjelmistojen haavoittuvuuksiin liittyviä tietoturvauhkia ja niiden torjumiseksi käytettäviä toimenpiteitä.

Opiskelija osaa selittää radioverkkoon liittyvät tärkeimmät käsitteet ja ymmärtää eri taajuusalueiden vahvuudet ja rajoitukset. Opiskelijalla on perusymmärrys puolustushaarojen viestijärjestelmistä, ja hän osaa selittää puolustushaarojen käyttämien järjestelmien väliseen tiedonsiirtoon liittyvät haasteet. Opiskelija ymmärtää ELSO:n ja kyberoperaatioiden perusteknologiat ja kykenee erittelemään suojautumisen periaatteet ELSO- ja kybertoimintaympäristöissä.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan tiedon käsittelyä sekä siirtoa langallisissa ja langattomissa verkoissa. Tietoverkon yleisen rakenteen tarkasteluun sisältyvät erilaiset verkkoarkkitehtuurit ja niissä käytettävät protokollat, erityisesti TCP/IP-protokollapino. Verkon suojaamisessa tarkastellaan verkon jakamista tietoturva vaatimuksiltaan erilaisiin osiin ja osien välisiä rajapintoja. Lisäksi käsitellään verkon suojaamista laite- ja ohjelmistotasolla sekä verkon valvontaa ja hallintaa. Yleisen tarkastelun lisäksi perehdytään Puolustusvoimien verkkojen rakenteeseen, käsitteisiin ja palveluihin.

Tiedonsiirto-osiossa tarkastellaan radioverkkoja ja niissä käytettäviä aaltomuotoja. Erillisenä tarkasteluna käsitellään eri taajuusalueiden toteutukset. Satelliittitietoliikennettä tarkastellaan erittäin pitkien yhteyksien toteuttamistapana. Puolustusvoimien toteutusesimerkkeinä käsitellään puolustushaarojen kenttäviesti- ja linkkijärjestelmiä.

Kokoavana tarkasteluna käsitellään elektronisen sodankäynnin (ELSO) ja kybertiedustelun ja vaikuttamisen tieto- ja radioverkoille muodostamaa uhkaa.

Esitietovaatimukset:

- Ei esitietovaatimuksia.
- Suosituksena on, että ennen opintojaksoa opiskelija suorittaa opintojakson 8SMSTEK2 Aallot sotatekniikassa.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on suomi.

Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM5STEK Puolustusjärjestelmien tekniikka

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija pystyy argumentoimaan eri asejärjestelmien tai -lavettien tekniikan muodostamia rajoituksia ja mahdollisuuksia. Opiskelija osaa analysoida eri toimintaympäristöjen vaikutusta asejärjestelmien ja -lavettien suorituskykyyn.

Opiskelija osaa kehittää oman pääasejärjestelmän käyttöä ja koulutusta sekä tunnistaa mahdollisuuksia hyödyntää tehokkaammin asejärjestelmien ja -lavettien suorituskykyä.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan puolustusjärjestelmien tekniikan yleisimpiä piirteitä. Tärkeimpiä asiakokonaisuuksia ovat ohjautuvien asejärjestelmien ja asejärjestelmälavettien tekniikka.

Opintojaksolla luodaan edellytykset hahmottaa, mitkä keskeiset tekniikat ja teknologiat ovat käytössä sekä mitkä ovat niiden mahdollisuudet ja rajoitukset. Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia kehittää asejärjestelmien ja -lavettien käyttöä ja käytön koulutusta.

Opintojaksolla tutustutaan valittuihin esimerkkeihin eri puolustushaarojen pääasejärjestelmistä. Opiskelija syvennyy itsenäisesti tulevaa tehtäväänsä tai opinnäytetyötään palvelemaan asejärjestelmään tai -lavettiin seminaaritöissään.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on suomi.

Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM6STEK Tulevaisuuden teknologiat

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija pystyy argumentoimaan teknologian kehittymisnäkökulmia.

Opiskelija osaa analysoida eri toimintaympäristöjen ja erityisesti informaatioteknisten innovaatioiden vaikutuksia tulevaisuuden sotateknisiin järjestelmiin. Opiskelija pystyy tekemään johtopäätöksiä nykyaikaisen teknologian vaikutuksesta tulevaisuuden toimintaympäristöissä.

Opiskelija osaa tehdä tutkimusta skenaarioista ja doktriineista kohti toimivia tulevaisuuden sotateknisiä ratkaisuja. Opiskelijalla on kyky tunnistaa tekoälyyn ja koneoppimiseen liittyviä haavoittuvuuksia ja automatisoitujen taistelujärjestelmien torjumiseksi käytettäviä menetelmiä.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan sotatekniikan ja yleisemmin teknologian suhdetta historiallisena ilmiönä. Opintojaksolla luodaan edellytykset hahmottaa, miten teknologinen taso on rajoittanut tai mahdollistanut taisteluteknisen menestymisen tai tappion eri aikakausina. Opintojakso suuntautuu tulevaisuuden tutkimukseen, joten myös tieteenalan yleiset periaatteet ja historiallinen kuva tällaisen arvioinnin rajoitteista on tunnistettava.

Opintojaksolla tutustutaan valittuihin esimerkkeihin onnistuneesta teknologian ennakoinnista. Myös esimerkkejä epäonnistuneista hankkeista esitellään.

Kurssin toteutus tukee tekoälyyn ja mallinukseen suuntautuvia opinnäytetöitä. Myös teknisesti suuntautuneet sotahistorian opiskelijat saavat opintojaksolta uusia näkökulmia tutkimustoimintaansa.

Opintojaksolla opitaan tulevaisuuden ennustamiseen liittyviä menetelmiä.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on suomi.

Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM7STEK Operaatioanalyysi päätöksenteossa

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija pystyy selittämään OA-tutkimuksen ja matemaattisen mallinnuksen periaatteet, mahdollisuudet ja rajoitukset. Opiskelija pystyy tunnistamaan sotilaallisia ongelmia ja päätöksentekotilanteita, joiden ratkomisen tukeen ja analysointiin voidaan hyödyntää OA-malleja ja menetelmiä. Opiskelija osaa valita oikean OA-mallityypin ja rakentaa mallin tunnistettuun ongelmaan tai tilanteeseen. Opiskelija osaa käyttää vastuullisesti OA-malleja ja -menetelmiä sotilaallisen päätöksenteon ja ongelmanratkaisun tuessa sekä sotilaallisten ilmiöiden ja järjestelmien toiminnan analysoinnissa.

Sisältö:

Opintojaksolla syvennetään pakollisissa opinnoissa opittuja tietoja. Opintojaksolla perehdytään operaatioanalyysin (OA) eri osa-alueilla käytettävien matemaattisten mallien ja menetelmien hyödyntämiseen sotilaallisen päätöksenteon ja ongelmanratkaisun tuessa sekä sotilaallisten ilmiöiden ja järjestelmien toiminnan analysoinnissa. Opiskelija tulee

tietoiseksi 1) OA-tarkastelun perusvaiheista, 2) matemaattisten mallien rakentamisen ja validoinnin käytänteistä sekä mallien vastuullisista käyttöperiaatteista ja 3) Puolustusvoimissa käytössä olevista OA-työkaluista.

Opintojaksolla käydään läpi OA-mallien rakentamista ja mallien ratkomiseen soveltuvia OA-menetelmiä. Opiskelija ymmärtää seuraavien mallien ja menetelmien pohjana olevat periaatteet ja osaa tunnistaa sotilaallisia ongelmia ja päätöksentekotilanteita, joiden ratkaisemisen tukeen ja analysointiin mallit ja menetelmät soveltuvat: optimointimenetelmät, päätösanalyysi ja päätöksenteko varmuuden vallitessa, päätösanalyysi ja päätöksenteko epävarmuuden vallitessa, simulointi ja taistelumallit.

Opiskelija tulee tietoiseksi joistakin seuraavista malleista ja menetelmistä: peliteoria, dynaamisten systeemien mallit, dynaaminen optimointi, datafarmaus, kustannustehokkuusanalyysi, spatiaalinen päätösanalyysi tai systeemidynamiikka.

Esitietovaatimukset:

- Lukion tiedot matematiikasta.
- MS Excelin peruskäyttötaidot.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on suomi.

Osa lähdemateriaalista on englanninkielistä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM8STEK_23 Sotatalouden teemaseminaari

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija pystyy tunnistamaan sotataloudellisia kysymyksiä ja teemoja ja selittämään niiden merkityksen Puolustusvoimille. Opiskelija ymmärtää erilaisten tutkimusmenetelmien hyödyntämisen ja merkityksen sekä oppii arvioimaan niiden merkityksen sotataloudellisessa tutkimuksessa.

Sisältö:

Opintojakso rakentuu sotatalouden teemoja käsittelevän kirjallisuuden perehtymiseen, kirjallisuudesta kirjoitettaviin referaateihin sekä niitä käsitteleviin oppimiskeskusteluihin. Opiskelija oppii lukemaan sotatalouden alaan kuuluvia tieteellisiä julkaisuja, laatimaan niistä kirjallisia tiivistelmiä ja keskustelemaan ja arvioimaan kriittisesti julkaisujen asiasisältöjä.

Opintojaksolla käsiteltäviä teemoja voivat olla esimerkiksi talouspakotteet, kumppanuudet ja strategiset kumppanit, huoltovarmuus, sotilaallinen huoltovarmuus, puolustusyhteistyö, puolustusteollisuus, puolustusmarkkinat, rahoituksen hallinta, hankkeiden valinta, julkiset hankinnat sekä vaatimusmäärittely.

Opintojakson hyväksytyt suoritus edellyttää, että opiskelija osallistuu aktiivisesti keskusteluun ja kirjoittaa referaatin jokaisesta opintojaksolla käsiteltävästä tieteellisestä julkaisusta.

Esitietovaatimukset:

- 1SM3 Suorituskyvyn suunnittelu ja 1SM4 Suorituskyvyn rakentaminen
- Riittävä englannin kielen taito

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Ensimmäisessä sotatekniikan ja sotatalouden pro gradu -tutkielmaa tekevät sekä sotatieteiden jatko-opinnoista kiinnostuneet SM-tutkinnon opiskelijat

-Pääosa opintojakson aineistosta on englanninkielistä

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM1ILMA Lennonopettaja-auskultointi

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa arvioida lento-oppilaan osaamisen kehittymistä ja antaa palautetta saavutetun osaamisen tasosta ja kehityskohteista.

Opiskelija osaa analysoida omaa osaamistaan kouluttajuuden ja valmentajuuden näkökulmasta sekä soveltaa käytännön havaintoja oppimisen ja opettamisen teorioihin, tutkimukseen sekä käytännön opetustyöhön.

Sisältö:

Opintojaksolla harjaannutaan lennonopettajana toimimisessa ja sovelletaan moduulissa 9 saatuja teorioita lentopalveluksen johtamisesta sekä lennonopettajuudesta.

Esitietovaatimukset:

MOD 9.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n opiskelijat.

8SM2ILMA Ilmasodan teoriat ja ilmiöt

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojaksolla tarkastellaan sodankäynnin yleistä teoriapohjaa ilmasodankäynnin teoreettisessa viitekehyksessä.

Opintojaksolla käsitellään mm. verkkokeskeistä sodankäyntiä, system of a system ajattelumallia sekä vaikutusperustaista sodankäyntiä (EBO, EBAO).

Sisältö:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida ilmasodan teorioita ja ilmiöitä nykyaikaisessa sodankäynnissä.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SM-tutkinnon opiskelijat pl. SMVIR KO:n opiskelijat.

SMLENTOUPS KO:ssa aikautus opiskelijan HOPS:n mukaan.

Opintojaksolle osallistuminen edellyttää suojaustason STII, salainen, käsittelyoikeuksia.

Arviointiasteikko: Hyväksytyt/Hylätty

8SM3ILMA Ilmapuolustuksen taistelun erityispiirteet

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa yhdistää omakohtaisia ilmasodankäynnin käytännön havaintoja teoreettiseen viitekehykseen ja kykenee vertaamaan eri ratkaisumallien soveltuvuutta tilanteisiin.

Sisältö:

Opintojaksolla yhdistellään ilmasodankäynnin teorioita opiskelijan poikkeusolojen tehtävän taktiseen osaamiseen.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SM-tutkinnon opiskelijat pl. SMVIR KO:n opiskelijat.

Opintojaksolle osallistuminen edellyttää suojaustason STII, salainen, käsittelyoikeuksia.

Arviointiasteikko: Hyväksytyt/Hylätty

8SM1SLOK Johdatus sotilasopetuslaitosten opettajien opintoihin

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa määritellä opetukseen ja sen suunnitteluun vaikuttavat keskeiset Puolustusvoimien ja oman yksikkönsä asiakirjat ja niiden sisällön sekä tunnistaa korkeakoulu- ja yliopistopedagogiikan peruskäsitteitä.

Opiskelija osaa etsiä tietoa opetuksen pedagogiseen kehittämiseen. Opiskelija osaa perustella omaa oppimiskäsitystään ja oppimistyylään ja osaa selittää niiden vaikuttavuuden opetukseen ja opiskeluun.

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään itsenäisesti työskennellen opetuksen ja sen suunnitteluun liittyviin Puolustusvoimien keskeisiin asiakirjoihin. Opintojakso luo pohjaa oman opetuksen konkreettiseen kehittämiseen lisäämällä opiskelijan pedagogista tietoa.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Ensisijaisesti ne SM-tutkinnon opiskelijat, jotka ovat suuntautumassa sotilasopetuslaitosten opettajatehtäviin.

Verkkokurssi, johon sisältyy työpaja

Opintojakson voi suorittaa oman aikataulun mukaisesti.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM2SLOK Opetuksen linjakas suunnittelu, toteutus, arviointi ja kehittäminen

Laajuus: 5

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija tunnistaa opetukseen ja oppimisen teoriaan liittyvät keskeiset käsitteet ja ymmärtää niiden merkityksen linjakkaassa opetuksessa. Opiskelija osaa suunnitella ja kehittää oman opintojakson tai opetustapahtuman linjakkaan opetuksen mukaisesti yliopistopedagogisessa viitekehysessä.

Opiskelija osaa suunnitella osaamisen arvioinnin osaamistavoitteiden mukaisesti ja oppimisprosessia tukevaksi sekä osaa arvioida näiden vaikutuksia oppimiseen. Opiskelija osaa kehittää suunnittelemaansa opintojaksoa ja opetustapahtumia keräämänsä ja analysoidun palautteen perusteella.

Opiskelija osaa suunnitella opetustaan opiskelijan näkökulmasta käsin opiskelijan oppimisen tukena opetuksen pedagogista tutkimusta hyödyntäen. Opiskelija kykenee jakamaan pedagogista osaamista. Opiskelija osaa määrittellä opetussuunnitelmatyön merkityksen opetuksessa.

Sisältö:

Opintojakson aikana tutustutaan yliopisto-opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen sekä suunnitellaan linjakkaan opetuksen mukaisesti opintojakso tai opetustapahtuma yliopistopedagogisessa viitekehysessä.

Esitietovaatimukset:

8SM1SLOK

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Ensisijaisesti ne SM-tutkinnon opiskelijat, jotka ovat suuntautumassa sotilasopetuslaitosten opettajatehtäviin.

Verkkokurssi

Opintojakson voi suorittaa oman aikataulun mukaisesti

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM3SLOK_23 Opinnäytetöiden ohjaus ja arviointi-osaaminen

Laajuus: 4

Osaamistavoitteet:

Opiskelija ymmärtää opinnäyteprosessin eri vaiheet ja opinnäytteen ohjaajan roolin opinnäyteprosessin eri vaiheissa (perehtymisvaihe, suunnitteluvaihe, toteutusvaihe, raportointivaihe). Opiskelija ymmärtää tutkimusetiikan merkityksen tieteellisessä tutkimuksessa ja osaa soveltaa opinnäytetöiden arvioinnin perusteita. Opiskelija kykenee analysoimaan lukemaansa tieteellistä tekstiä ja antamaan siitä palautetta opinnäytetöiden arviointiohjeen mukaisesti.

Sisältö:

Opintojakson aikana tutustutaan opinnäyteprosessin eri vaiheisiin ja opinnäytteen ohjaajan rooliin opinnäyteprosessin eri vaiheissa.

Esitietovaatimukset: - 8SM1SLOK

ja 8SM2SLOK

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Ensisijaisesti ne SM-tutkinnon opiskelijat, jotka ovat suuntautumassa sotilasopetuslaitosten opettajatehtäviin.

- Verkkokurssi

- Opintojakson voi suorittaa oman aikataulun mukaisesti

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM1KIEL Englannin tukiopetus

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija tunnistaa oman kielitaitonsa vahvuudet ja heikkoudet sekä osaa käytännössä harjoitella ja parantaa eri kielitaidon osa-alueita. Opiskelija osaa kartuttaa sanavarastoaan itsenäisesti. Opiskelijalla on kyky ymmärtää enemmän kuulemaansa puhetta, vaikkei itse pystyisi sitä samalla tasolla tuottamaan. Opiskelija osaa laatia kirjallisen, kronologisen kuvauksen erilaisista tilanteista.

Sisältö:

Opintojakso on ensisijaisesti tarkoitettu SM-tutkinnon opiskelijoille, joiden opintojen ensisijainen vieras kieli on muu kuin englanti. Muutkin opiskelijat saavat osallistua, mikäli paikkoja riittää (max. 15). Kurssia suositellaan etenkin, jos opiskelijan englannin kielen taito on alempaa keskitasoa tai heikompi. Kurssi tukee opiskelijan itsenäistä valmistautumisessa STANAG 6001 kielitutkintoon, mutta se ei sinällään riitä tutkinnon suorittamiseen.

Opintojakso toteutetaan monimuotokurssina. Kurssille osallistuvan opiskelijan kielitaito kartoitetaan ensimmäisen lukuvuoden alussa. Kurssille ei ole mahdollista liittyä myöhemmin opintojen alettua.

Esitietovaatimukset:

Englannin alkeet.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskielinä ovat englanti ja suomi.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM2KIELA Englannin keskustelutunti 1

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa selittää, miten suomenkielinen ja englanninkielinen keskustelukulttuuri eroavat toisistaan. Opiskelija osaa valita retorisia keinoja, joilla esittää asiansa vakuuttavasti ja rakentavasti englanniksi. Opiskelija tunnistaa laajemmin englanninkielisiä kulttuureita, ilmiöitä ja tapahtumia.

Sisältö:

Opintojaksolla aktivoidaan englannin kielen keskustelutaitoja. Kurssi kokoontuu kerran kuussa yhden lukuvuoden ajan. Opiskelija tuo vuorollaan keskustelua herättävän artikkelin, johon opettaja ja muut opiskelijat perehtyvät etukäteen. Keskustelutunneilla pääpaino on keskustelun viemisessä eteenpäin ja siihen osallistumisessa. Opettaja ei puutu kielivirheisiin, elleivät ne merkittävästi vaikuta keskustelun laatuun tai ymmärrettävyyteen.

Kurssi tarjotaan joka vuosi. Opiskelija voi halutessaan osallistua kurssille kumpanakin lukuvuotena, sillä sisältö muuttuu, vaikkei suoritustapa muutu.

Esitietovaatimukset:

Englannin keskitaso.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on englanti.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM2KIELB Englannin keskustelutunti 2

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa selittää, miten suomenkielinen ja englanninkielinen keskustelukulttuuri eroavat toisistaan. Opiskelija osaa valita retorisia keinoja, joilla esittää asiansa vakuuttavasti ja rakentavasti englanniksi. Opiskelija tunnistaa laajemmin englanninkielisiä kulttuureita, ilmiöitä ja tapahtumia.

Sisältö:

Opintojaksolla aktivoidaan englannin kielen keskustelutaitoja. Kurssi kokoontuu kerran kuussa yhden lukuvuoden ajan. Opiskelija tuo vuorollaan keskustelua herättävän artikkelin, johon opettaja ja muut opiskelijat perehtyvät etukäteen. Keskustelutunneilla pääpaino on keskustelun viemisessä eteenpäin ja siihen osallistumisessa. Opettaja ei puutu kielivirheisiin, elleivät ne merkittävästi vaikuta keskustelun laatuun tai ymmärrettävyyteen.

Kurssi tarjotaan joka vuosi. Opiskelija voi halutessaan osallistua kurssille kumpanakin lukuvuotena, sillä sisältö muuttuu, vaikkei suoritustapa muutu.

Esitietovaatimukset:

Englannin keskitaso.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on englanti.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM3KIEL Presentation Strategies for Crisis Management Contexts

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa pitää tiedottavan esitelmän ("informative presentation") englanniksi ja uskaltaa puhua spontaanisti välittämättä liikaa ilmaisunsa virheettömyydestä. Opiskelija osaa määritellä tiedottavan esitelmän rakenteen ja esitelmän pitämiseen liittyvät keskeisimmät kommunikaatiostrategiat sekä tunnistaa esitelmän pitämisen vaativan harjoittelua.

Opiskelija osaa laatia esitelmän kirjallisen rungon tai hahmotelman.

Sisältö:

Opintojaksolla tutustutaan eri esitelmätyyppien pääeroihin sekä englanninkielisen esitelmän pitämisen perusteisiin ja hyviin käytänteisiin: mistä koostuu vakuuttava informatiivinen esitelmä?

Esitietovaatimukset:

Englannin ylempi keskitaso.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on englanti.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM4KIEL Advanced Writing

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tuottaa taitotasollaan vakuuttavia ja kohderyhmälle sopivia tekstejä sekä kykenee tuottamaan taitotasollaan selkeästi rakennetun ja melko tiiviin tekstin.

Opiskelija osaa analysoida tieteellisen tekstin rakennetta ja kieliasua (ml. välimerkkien käyttö).

Sisältö:

Opintojakson päätavoitteena on iskostaa opiskelijaan ymmärrys siitä, ettei akateeminen essee koskaan valmistu yhdeltä istumalta. Esseen laatiminen on prosessi, joka vaatii lukemista, ajattelua ja suunnittelua. Se vaatii myös vertaispalautteeseen perustuvaa muokkausta ja uudelleen kirjoittamista. Opintojakson kulmakivi on opettajan ja opiskelijan välinen vuoropuhelu: opiskelija saa opettajalta yksityiskohtaista palautetta eri luonnosvaiheista niin kirjallisesti kuin suullisestikin.

Esitietovaatimukset:

Englannin taso B2+.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on englanti.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM5KIEL Se faire comprendre en situations réelles

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

YDINSISÄLTÖ (80 %):

Opintojakson suoritettuaan opiskelija omaa rohkeutta ja varmuutta kommunikoida ja ilmaista itseään ranskaksi. Opiskelija kykenee toimimaan työelämän viitekehyksessä käyttäen kirjoitettua ja puhuttua ranskan kieltä.

TÄYDENTÄVÄ SISÄLTÖ (15 %):

Opiskelija tuntee sotilasammattillisen toimintaympäristön sanastoa ja ilmaisuja sekä osaa käyttää niitä tarkoituksenmukaisesti.

ERIKOISOSAAMINEN (5 %):

Opiskelija tuntee oman erikoisalansa sanastoa ja ilmaisuja.

Sisältö:

Opintojakso pitää sisällään suullisia dialogiharjoituksia ammattitilanteissa. Opiskelijoilta vaaditaan seuraavat kirjalliset työt:

- tiivistelmä
- arvostelu
- Curriculum vitae

Luennot 30%

Ryhmätyöt 30%

Palautetut harjoitukset 40%

Materiaali ja kirjallisuus: Kurssin Pv Moodle-sivusto. Materiaalina opiskelijoiden valitsema artikkelia sekä opettajan ilmoittamaa ja yhteisesti sovittua aineistoa.

Kurssin hyväksyttävä suorittaminen edellyttää 80-prosenttista osallistumista tunneille ja annettujen tehtävien palauttamista. Ranskan suullisen ja kirjallisen viestinnän kurssi toteutetaan intensiivijaksona (vko 36-37). Opiskelija voi suorittaa kurssin sekä 1. että 2. lukuvuotena.

Esitietovaatimukset:

Ranskan alempi keskitaso B1.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskielinä ovat ranska ja suomi.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM6KIEL Sotilasranskan perusteet

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee tunnistamaan lauseita ja usein käytettyjä ilmauksia, jotka liittyvät tavallisimpiin arkipäivän ja (sotilaan) työelämän tilanteisiin sekä osaa kuvailla toimintaympäristöään ja ilmaista mielipiteitään. Lisäksi opiskelija tuntee hiukan ranskalaista sotilaskulttuuria ja tapoja.

Sisältö:

Opintojaksolla tutustutaan ranskan kielen perusteisiin ja opetellaan selviytymään erilaisissa arki- ja työelämän tilanteissa. Opiskelija hankkii auttavan sanavaraston. Opintojakso kattaa seuraavat kielenkäyttötilanteet: esittäytyminen, asuminen,

liikkuminen, tien kysyminen ja neuvominen sekä asioimistilanteita sotilaallisessa toimintaympäristössä.

Esitietovaatimukset:

Ranskan alkeet.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskielinä ovat ranska ja suomi.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM7KIEL Saksan alkeet

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson käytyään opiskelija tunnistaa saksan ääntämissääntöjä ja tunnistaa mm. diftongeja, jotka lausutaan eri tavoin kuin suomen kielessä. Hän pystyy esittelemään itsensä ja kertomaan kotimaastaan. Hän kykenee asioimaan auttavasti kaupassa, ravintolassa ja liikennevälineissä. Hän hahmottaa kieliopin perusasioita ja ymmärtää saksalaisen kulttuurin peruspiirteitä. Hän tunnistaa lauseenjäsenet ja hallitsee tavallisinta yleiskielen sanastoa, jota ydinaineksen lisäksi voidaan laajentaa kunkin henkilökohtaisten mieltymysten mukaisesti.

Sisältö:

Opintojaksolla opiskelijaa opastetaan pari- ja ryhmäkeskusteluihin esittelemään itsensä ja muita sekä kertomaan ammatistaan, kielitaidostaan ja harrastuksistaan. Hän perehtyy saksalaisen arkielämän tilanteisiin puhe- sekä kuuntelutehtävin ja tutustuu saksan kieliopin pääkohtiin.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat

Kurssi sopii myös perusasioiden kertaamiseen

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM8KIEL Saksan jatkotaso

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee tunnistamaan puheenaiheen hitaasti etenevästä keskustelusta ja osaa nimetä pääasiat lyhyistä helpoista teksteistä. Opiskelija osaa vastata monivalintakysymyksiin keskustelun tai tekstin sisällöstä sekä pystyy pitämään lyhyen alustuksen annetusta aiheesta tai tuottamaan lyhyitä esseitä. Opiskelija osaa keskustella saksaksi pienryhmässä.

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään erilaisia lyhyitä tekstejä, opitaan sotilassanastoa ja harjoitellaan saksan kielen termejä ja ilmauksia sekä keskeistä kielioppia.

Esitietovaatimukset:

Saksan alkeet, taso A1–A2.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskielinä ovat saksa ja suomi.

Opintojakso ei tuota lisenssejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM9KIEL Venäjän alkeet

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee tuottamaan venäjän kielen äänneitä ja pystyy ymmärtämään yksinkertaista, hidastempoista puhetta. Opiskelija osaa auttavasti lukea ja kirjoittaa venäjäksi. Opiskelija tunnistaa venäläiseen kulttuuriin liittyviä piirteitä ja osaa esimerkiksi pitää lyhyen maljapuheen.

Sisältö:

Opintojakso on yleiskieleen painottuva alkeiskurssi. Opiskelijaa johdatetaan keskustelupohjaisesti esittelemään itsensä ja muita, kertomaan ammatistaan, työstään, perheestään, kielitaidostaan ja harrastuksistaan. Peruskieliopista kurssilla käydään kaikki sijamuodot yksikössä, verbin taivutus preesensissä, preteritissä ja liittofutuurissa sekä joukko pronomineja ja lukusanat 1 000:een saakka.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskielinä ovat venäjä ja suomi.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

8SM10KIEL Venäjän jatkotaso

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija kykenee soveltamaan kielitaitoaan yksinkertaisissa arjen perustilanteissa (esim. kauppa, ravintola, lippujen ostaminen).

Opiskelija ymmärtää jonkin verran venäläisen yhteiskunnan toimintaa ja venäläisille tyypillistä käyttäytymistä. Hän tuntee venäläistä kulttuuria ja jonkin verran venäläistä internetiä.

Sisältö:

Opintojakson tavoitteena on sujuvoittaa yleistä kielitaitoa, kerrata myös peruskielioppia lähinnä kirjallisesti käytettävien rakenteiden osalta ja tutustua enemmän tai vähemmän omaehtoisesti sotilaskieleen. Omaa tuottamista harjoitellaan niin kirjallisesti kuin suullisestikin. Kielen perussanastoa laajennetaan ja pyritään yksinkertaisen keskustelun ylläpitoon (keskustelu kolmannessa persoonassa).

Esitietovaatimukset:

Venäjän alkeiskurssia vastaava osaaminen.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SM-tutkinnon opiskelijat. **Arviointiasteikko:**

Hyväksytty/Hylätty

8SM11KIEL Ruotsia sotilasympäristössä

Laajuus: 2

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee ymmärtämään kirjoitettua ja puhuttua ruotsia sotilasammattillisessa toimintaympäristössä.

Sisältö:

Opintojaksolla tarkastellaan ruotsinkielisen sotilasalan tekstien yleispiirteitä sekä kartutetaan rohkeutta ja varmuutta kommunikoida ja ilmaista itseään ruotsiksi sekä suullisesti että kirjallisesti.

Esitietovaatimukset:

Ruotsin alempi keskitaso B1.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: Kaikki SM-tutkinnon opiskelijat.

Opetuskieli on ruotsi.

Opintojakso ei tuota lisensejä.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty

9SM Lennonopettajuus

Laajuus: 10

Osaamistavoitteet:

Moduulin jälkeen opiskelija kykenee soveltamaan uutta osaamista ja tietotaitoa ilmailuteorioiden, lainsäädännön ja Ilmavoimien toimintaa ohjaavien asiakirjojen merkityksestä lennonopettamiseen ja lentopalveluksen johtamiseen liittyvissä asioissa.

Opiskelija osaa soveltaa pedagogisen johtajuuden keinoja lentopalveluksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Opiskelija ymmärtää psyykkisen toimintakyvyn merkityksen oman, oppilaidensa ja laivueen lentävän henkilöstön suorituskyvyn kehittämisen kannalta.

9SM1_23 Lennonopettaja ja vanhempi ohjaaja

Laajuus: 6

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida lennonopettajan työtä ja siinä tarvittavaa osaamista kouluttajuuden ja valmentajuuden näkökulmasta sekä soveltaa käytännön havaintoja oppimisen ja opettamisen teorioihin ja tutkimukseen.

Opiskelija osaa soveltaa erilaisia oppimisympäristöjä monipuolisesti ja analysoida erilaisia oppimisstrategioita ja -kanavia sekä niiden merkityksiä opettamisen näkökulmasta. Opiskelija osaa soveltaa eri metodeja suunnitellessaan ja pitäessään oppitunteja, lentotehtävänantoja sekä läpikäyntejä huomioiden opiskelijoiden yksilölliset erot. Opiskelija osaa uudistaa toimintatapoja perustuen tutkittuun tietoon.

Opiskelija osaa toimia vanhemman ohjaajan roolissa normaali- ja poikkeusolojen laivuepalveluksen toteuttamisessa ja osaa valmentaa nuorempia ohjaajia toimintakyvyn eri osa-alueilla.

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään lennonopettajuutta kokonaisuutena ja siihen vaikuttavia tekijöitä.

Opintojaksolla syvennyttään kouluttajuuden ja valmentajuuden näkökulmiin sekä siihen, mitä on hyvä opettajuus (erilaiset oppimisen ja opettamisen teoriat). Opintojaksolla sovelletaan teoriaa käytännön opetustyössä.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n opiskelijat

Arviointiasteikko: Hyväksytyt/Hylätyt

9SM2LENTO_23 Lentopalveluksen johtaja

Laajuus: 4

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toimia lentopalveluksen johtajana ja käyttää siinä tarvittavia perustieto- ja normaali- ja poikkeusolojen aikana. Opiskelija osaa lentopalveluksen suunnittelussa ja läpiviennissä soveltaa linjakasta opetusta, osaamisen johtamista ja pedagogista johtamista esimiestehtävässään. Opiskelija osaa soveltaa, johtaa ja kehittää annettavaa lentokoulutusta nousujohteiseksi kokonaisuudeksi.

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään lentopalveluksen johtamista osana lennonopettajuutta. Opintojaksolla syvennyttään osaamisen johtamiseen lentopalveluksessa. Lentopalveluksen suunnittelu ja johtaminen ovat opintojakson keskeiset sisällöt.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n opiskelijat

Arviointiasteikko: Hyväksytyt/Hylätyt

9SM2RHEKO_23 Vartiolentolaivueen lentotoiminnan suunnittelu ja johtaminen

Laajuus: 4

Osaamistavoitteet:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa suunnitella ja johtaa VLLV:n lentotoimintaa omalla tehtävätasollaan. Opiskelija osaa soveltaa Rajavartiolaitoksen lentotoimintaa ohjaavia säästöksiä ottaen huomioon sekä vi-ranomaisyhteistyön että

hallinnolliset, toiminnalliset ja taloudelliset tekijät. Opiskelija osaa laatia VLLV:n lennätys- ja huoltosuunnitelman yhteistyössä jatkuvan lentokelpoisuuden hallintaorganisaation kanssa.

Opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa linjakasta opetusta, osaamisen johtamista ja pedagogista johtamista esimiestehtävässään. Opiskelija osaa suunnitella annettavaa koulutusta nousujohteiseksi kokonaisuudeksi osana lentotoimintaa.

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään lentotoiminnan sekä lentokoulutuksen suunnitteluun ja johtamiseen.

Lisätiedot:

Kohderyhmä: SMLENTOUPS KO:n Rajavartiolaitoksen ohjaajaopintosuunnan opiskelijat.

Arviointiasteikko: Hyväksytty/Hylätty